Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

42

JOI, 17 OCTOMBRI
1968, ANUL II (56)

Atent!

în ediția a II-a a concursului

MINITEHNICUS

Hora vitejilor

REVANȘA

DUNĂREA ALBASTRĂ

NOU! MICROENCICLOPEDIE

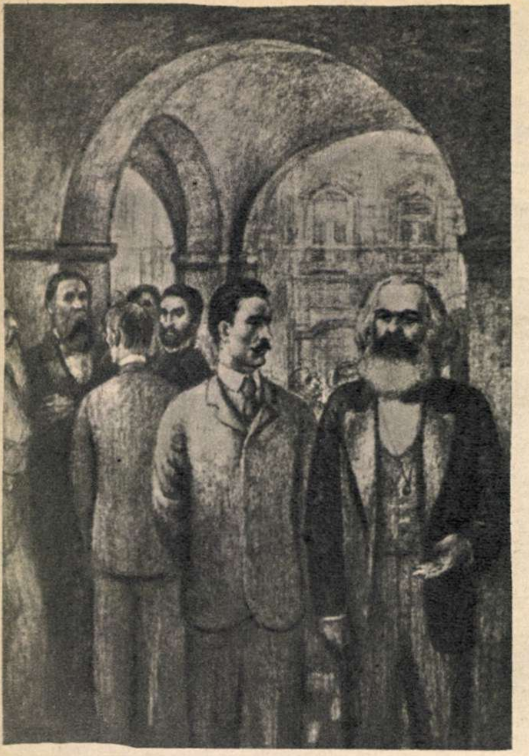

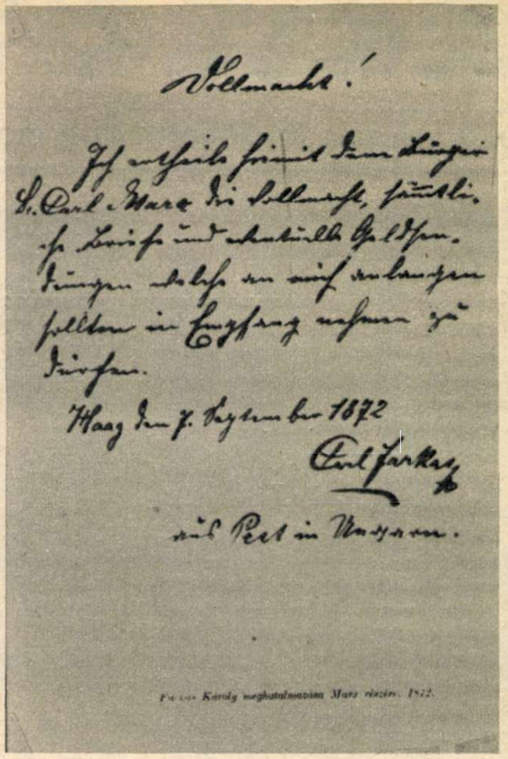

Vollmacht!

Ich ertheile hiemit dem Bürger Dr. Carl Marx die Vollmacht, sämtliche Briefe und eventuelle Geldsendungen welche an mich anlangen sollten in Empfang nehmen zu dürfen.

Haag den 7. September 1872

Carl Farkas

aus Pest in Ungarn.

Farkas Károly meghatalmazása Marx részére. 1872.

Facsimilul de mai sus reprezintă o scrisoare a lui Carol Farcaş, unul dintre conducătorii Asociatiei generale a muncitorilor din Timişoara, de la a cărei înfiinţare s-au împlinit 100 ani. Conducătorii acestei asociaţii întreţineau legături personale cu marii dascăli ai proletariatului — Marx şi Engels. Desenul reprezintă una dintre întîlnirile lui Carol Farcaş cu Karl Marx.

ÎN MARMURA ISTORIEI

Emoţionantă aniversare a două date memorabile: se împlinesc 100 de ani de la înfiinţarea celei dintîi organizaţii muncitoreşti cu scopuri politice din ţara noastră — Asociaţia generală a muncitorilor din Timişoara — şi 75 de ani de la constituirea primului partid al proletariatului român — Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România.

Un secol de istorie este martor al drumului pe care proletariatul din ţara noastră şi mişcarea sa revoluţionară l-au parcurs fără abatere de la nobilele idealuri ale proletariatului şi umanismului, exprimîndu-şi fidelitatea faţă de învăţătura marxistă, nutrind o încredere nezdruncinată în virtuţile poporului nostru, în setea de dreptate şi libertate a acestuia, în dorinţa fiecărui popor de a scutura jugul exploatării şi a construi o lume mai bună, mai demnă, în care violenţele şi războaiele să rămînă o tristă amintire.

Un secol de istorie este martor al impresionantei realităţi atestînd că mişcarea noastră muncitorească şi-a tras necontenit seva din cunoaşterea aprofundată a vieţii şi idealurilor poporului român şi, conştientă că ţelurile luptei pentru libertate şi dreptate socială sînt scumpe fiecărui popor, şi-a manifestat în permanenţă solidaritatea cu oamenii muncii de pretutindeni, afirmîndu-se pe plan internaţional ca un detaşament puternic, activ, gata oricînd să acorde un sprijin frăţesc, din toată inima.

Visul înaintaşilor, visul acelor bărbaţi dîrzi şi clarvăzători care au fost militanţii revoluţionari de la începuturile mişcării noastre muncitoreşti, din vremea de care ne despart trei sferturi de veac, a creării Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România, visul atîtor şi atîtor muncitori de pe pămîntul nostru, care au înălţat, în acest secol zbuciumat, steagul libertăţii şi dreptăţii, îşi găseşte azi o splendidă şi plenară întruchipare în Partidul Comunist Român, conducătorul înţelept al poporului, sub îndrumarea căruia înălţăm edificiul socialismului, luăm parte activ la viaţa internaţională ca un stat recunoscut pentru consecvenţa manifestată în apărarea păcii, a securităţii colective.

Cele două date memorabile ne prilejuiesc aşadar, nu numai evocarea plină de veneraţie a glorioaselor tradiţii revoluţionare ale mişcării noastre muncitoreşti, ci şi un moment de însufleţitor bilanţ al biruinţelor dobîndite în lupta pentru consolidarea şi neîntrerupta înflorire a socialismului în România, luptă iniţiată, organizată şi înflăcărată de existenţa în fruntea poporului a iubitului partid al comuniştilor.

Comuniştii români, conducătorii săi încercaţi, întregul nostru popor strîns unit în jurul partidului privesc cu mîndrie la lupta înaintaşilor, la roadele ei bogate. Este mîndria pe care o însufleţesc realizările României socialiste, certitudinea într-un viitor pe măsura aspiraţiilor poporului nostru liber, harnic, demn, prietenos, iubitor de pace.

Octav PANCU-IAŞI

Scrisoarea săptămînii

STELELE STADIOANELOR

De cîteva zile, dragă cutezătorule, printre filele caietelor tale şi prin ceasurile dedicate învăţăturii se furişează neodihnită vibrarea îndepărtată a unei flăcări simbolice. Culeasă cu lupa din însăşi lumina soarelui, pe ruinele templului lui Zeus de la Olimpia, şi după ce a străbătut mii de kilometri prin aer, pe apă şi pe uscat, efigia multiseculară a olimpiadelor, a poposit zilele acestea la Ciudad de Mexico. Floarea sportivilor lumii, cutezătorii voinţei şi ai recordurilor şi-au dat întîlnire la o grandioasă sărbătoare a tinereţii, prieteniei şi păcii.

Trimiţîndu-vă gîndurile acolo, pe Stadionul Olimpic din apropierea străvechilor piramide ale Mexicului, urmărind cu emoţie palpitantele dispute ale întrecerilor sportive, încurajîndu-i din inimă pe reprezentantii olimpici ai României, cîţi dintre voi nu visează — în aceste zile — că sînt ei înşişi părtaşii unor asemenea întreceri, făcînd să fluture pe catargul cel mai înalt al victoriei tricolorul patriei noastre.

Un vis cutezător, un vis pasionant, al multora dintre voi. Un vis la care cei care vă trimit săptămînal această revistă a voastră subscriu nu fără invidie. Depinde numai de voi, de preseverenţa şi tenacitatea voastră, ca acest vis să capete acoperirea faptei.

Redacţia «Cutezătorilor» trimite spre Mexic, în numele vostru, tuturor sportivilor lumii, o entuziastă urare de succes.

Cîţi dintre voi vor binemerita aceeaşi urare, peste cîţiva ani, la viitoarele Olimpiade? Medaliile ne aşteaptă. Să cutezăm.

Telex «CUTEZĂTORII»

- La ora cînd citiţi aceste rînduri, deasupra continentelor evoluează cabina spaţială «Apollo-7», lansată la Cape Kennedy, S.U.A. Ea efectuează o «repetiţie» a zborului primilor oameni spre Lună. Cîteva amănunte: cei trei cosmonauţi aflaţi pe bordul cabinei vor dormi în hamacuri. În locul proviziei de apă normală ei folosesc un aparat care o produce pe loc. În sfîrşit, legătura cu Pămîntul este asigurată, pe lîngă căile normale, şi de către televiziune. Numele celor trei îndrăzneţi: Walter Schirra, Donn Eisele, Walter Cunningham.

- *În fiecare săptămînă, «casa de cultură a automobiliştilor» din Moscova este asaltată de... copii. Aceştia nu sînt alţii decît artiştii pe care spectatorii îi pot admira în spectacolul coregrafic intitulat «Anii de şcoală». În care joacă peste 300 de fetiţe şi băieţi de vîrstă şcolară. Timp de peste 2 ore durează desfăşurarea celor 60 de numere din repertoriul pregătit de profesorul coregraf Vladimir Konstantinovski.*

START

în ediția a II-a a concursului

MINI tehnicus

Regulamentul de desfășurare a concursului Minitehnicus '69

1. Concursul se va desfășura între **15 octombrie 1968 — 15 aprilie 1969.**

2. La concurs poate participa orice pionier sau școlar, individual, sau în colectiv, în cadrul cercurilor tehnice pionierești din școli sau de la casele pionierilor. Se recomandă totodată participanților să facă parte dintr-un grup Minitehnicus-Cutezătorii. Apartenența la un asemenea grup, nu exclude însă participarea individuală.

3. Concursul va avea următoarele secții:

A. Radio-tehnică, electro-tehnică și automatică — ce cuprinde dispozitive electronice, aplicații ale celulelor foto electrice, dispozitive acționate electric, telecomunicații prin fir și fără fir, sisteme de control, avertizare, aparate radiofonice de orice tip, roboți etc...

B. Aero-navo modele precum și racheto și auto-modele — în care sînt cuprinse vehicule aeriene cu orice sistem de motor (electric, cu explozie, cu motor de rachetă) planoare, rachete propriuzise, vehicule acvatice de orice tip acționate electric, prin motoare cu explozie, motoare de rachetă cu comandă electrică (captive) sau teleghidate, vehicule terestre acționate pe aceleași principii.

C. Subiect la alegere — în care va fi apreciată originalitatea și fantezia constructorilor.

4. Participanții la concurs vor completa brevetul publicat mai jos, cu numele, adresa exactă, școala, clasa, localitatea, județul, secția la care participă (A, B, C), precum și obiectul pe care s-au decis să-l construiască. Aceste brevete vor fi expediate pe adresa redacției în plicuri purtînd mențiunea scrisă cu majuscule: CONCURSUL MINITEHNICUS pînă la data de 1 decembrie 1968 (data poștei).

Participanții în colectiv vor trimite brevetele completate de fiecare membru al colectivului, în același plic, pe care vor adăuga și mențiunea COLECTIV. Menționăm că un colectiv poate fi alcătuit din maximum 6 concurenți. Pentru o lucrare cu totul excepțională însă, care a necesitat un număr de participanți mai mare de 6, juriul are dreptul să nu țină seamă de limitarea numărului și să acorde totuși premiul colectiv tuturor.

Completarea brevetului reprezintă un angajament în ceea ce privește participarea cu obiectul sau obiectele anunțate. În cazul în care un participant individual sau colectiv schimbă construcția sau renunță la ea este insistent rugat să anunțe redacția printr-o scrisoare, maximum pînă la data de 1 ianuarie 1969.

5. **Obiectele vor fi trimise la redacție pînă la data de 15 aprilie 1969** (data poștei). Se recomandă trimiterea lor prin delegați ai Consiliilor județene și municipale sau călători ocazionali în București. În cazul în care sînt trimise prin poștă, participanții vor trebui să ia toate măsurile pentru ambalarea lor cît mai corespunzătoare spre a fi ferite de șocuri. Obiectul va fi însoțit de fișa tehnică (schemă, caracteristici, modul de funcționare, voltajul pe care-l suportă etc.).

(CONTINUARE ÎN PAG. 15-)

Astăzi apare regulamentul unui concurs pentru iubitorii tehnicii. În numărul viitor, veți vedea că nici cititorii noștri care desenează n-au fost uitați!

NU UITA !

- **Aurel Vlaicu, strălucit constructor și pilot, care a realizat primul avion construit în România (1910), era preocupat încă din copilărie de probleme și experiențe tehnice. Pe cînd era în clasa a VI-a a meșterit un mic model de motor magnetic.**
- **Pascal, ilustrul matematician și fizician francez, publică la vîrsta de 15 ani o lucrare despre secțiunile conice și demonstrează peste 100 de teoreme noi. La 19 ani (1642) inventează mașina de calculat.**
- **Th. A. Edison, unul dintre cei mai fecunzi inventatori ai lumii, își aranjează un laborator de chimie în pivnița casei părintești la vîrsta de 10 ani. La 15 ani devine un iscusit telegrafist.**
- **Henri Coandă, vestit inginer român, specialist în aeronautică, a realizat la vîrsta de 24 de ani primul zbor aeroreactiv în lume, cu un avion construit de el și propulsat cu un motoreactor.**

REVISTA
CUTEZĂTORII
BREVET
DE
PARTICIPANT
LA
CONCURSUL
MINI
TEHNICUS
NR.
1969
BUCUREȘTI

5 ÎN-TRE-BĂRI

Detaşamentul? Detaşamentul sîntem noi toţi!

Colega de bancă...

— CE FACI, vii mîine cu detaşamentul la crîng? O să cîntăm, o să spunem poezii despre toamnă, o să ne jucăm...

— Mai întrebi? Am pus la cale şi o glumă... dar e secret. Îţi spun numai ţie... Am o piele de urs, o să mă înfăşor în ea şi... ce-o să fie!

— Ce activitate avem după-amiază?

— Tine Rodica un referat... despre «Toamna în pădure»

— Iar un referat? Şi cine vorbeşte, tocmai Rodica, ea care astă-vară rămînea în tabără cînd noi plecam în excursie.

Am tras cu urechea la un dialog. Cine nu ştie? Sînt activităţi pionereşti interesante şi activităţi pionereşti neinteresante. În fond totul poate deveni interesant. Depinde numai de felul în care priveşti lucrurile. Iată scopul pentru care acum, în perioada alegerilor pionereşti, cînd se pun bazele activităţii viitoare, i-am rugat pe prietenii noştri de la Şcolile generale nr. 8 şi 23 din Ploieşti şi de la Liceul din localitatea Urlaţi, să ne răspundă pe scurt la cîteva întrebări.

REPORTER: Care este activitatea ce v-a plăcut mai mult şi mai mult anul trecut?

VIŢIOREANU ŞTEFAN — cl. a IV-a: Şezătoarea. Mmm! Simt şi acum gustul floricerelor şi a boabelor fierte cu zahăr şi nucă, pe care le-am mîncat atunci. Am ascultat şi basme. Am împletit ştergători din foi de porumb.

CORNEA EMILIA — cl. a VI-a: Excursiile de pe Valea Oltului, de pe Argeş... au fost grozave.

REPORTER: Care dintre activităţi nu v-plăcut?

BOGDĂNESCU ANCA — cl. a VII-a: An trecut, într-o zi, am trecut şi pe la Casa memoria lă I.L. Caragiale, şi pe la casa lui Hagi Proda

Ar trebu să vorbim mai des despre frumuseţea marilor prietenii, despre sinceritate, despre viaţă!

Toma Georgeta, lirică...

Dragă prietene!

După ce te-ai gîndit bine, completează brevetul (exceptînd, bineînţeles, data şi semnătura), urmînd strict indicaţiile cuprinse în paragraful 4 al regulamentului, decupează-l şi trimite-l redacţiei.

În cazul în care lucrarea ta intră în concurs fiind funcţională, **chiar dacă nu vei lua nici un fel de premiu sau nu te vei număra printre primii 200 de participanţi, vei primi înapoi brevetul datat, ştampilat şi semnat de profesorul universitar EDMOND NICOLAU, preşedintele clubului MINITEHNICUS.**

Te rugăm încă o dată să chibzuieşti bine dacă ai capacitatea şi condiţiile să construieşti, obiectul propus, în aşa fel încît brevetul trimis să exprime o realitate.

REVISTA CUTEZĂTORII
MINI TEHNICUS
BREVET

Nr./

ELEVUL..............................DIN LOCALITATEA ....JUDEŢUL..........
ŞCOALA ....CLASA..........A PARTICIPAT LA CONCURSUL MINITEHNICUS '69, LA
SECŢIA.................CU CONSTRUCŢIA ....
...
...
I SE ACORDĂ BREVETUL DE PARTICIPANT.
DATA..................
PRESEDINTE,

15 RĂSPUNSURI

La ordinea zilei

și pe la Muzeul de Istorie din oraș. A fost destul de obositor și nici n-am reținut prea multe lucruri. Altcumva trebuie să organizăm asemenea vizite.

REPORTER: Ce ai dori să înveți din activitățile pionierești?

VASILE DANIELA — cl. a VII-a: Despre viața marilor eroi ai poporului nostru. Despre îndrăzneala și spiritul de sacrificiu al oamenilor. Cum au fost dezlegate marile taine ale cosmosului.

POPESCU ANCA — cl. a VI-a B: Cum se face o colecție... de timbre, de ilustrate, de insigne etc.

REPORTER: Cum crezi că ar trebui să fie un colectiv pionieresc ideal?

TOMA GEORGETA — cl. a VII-a B: Nu știu cum să zic, dar simt că trebuie să fie așa, ca o familie.

OPRIȚA RODICA — cl. a VII-a: Vesel și serios și cu mulți sportivi buni... Mie îmi place foarte mult sportul.

REPORTER: Ce lipsește detașamentului vostru pentru a fi un astfel de colectiv ideal?

SCELEANU ION — cl. a VII-a: Eu știu? Poate că dacă am fi mai disciplinați la orele de curs...

GHINEA GEORGETA — cl. a VII-a: Poate că dacă am învăța și mai bine — și am avea idei mai frumoase...

Aici ancheta noastră a luat sfîrșit. Răspunsurile unora dintre interlocutori le găsiți în dreptul fotografiei lor. Concluzii? Noi am pus 5 întrebări ce ni s-au părut foarte actuale acum (și numai acum?) pentru activitățile voastre pionierești. Cele 15 răspunsuri primite sînt de fapt o pledoarie pentru pasiune, fantezie, inventivitate, tinerețe.

Lidia NOVAC

Haideți să discutăm și mai odată pe larg despre farfuriile
astea zburătoare!
Poate invităm un om de știință!

Panait Eduard, sau neastîmpărul cunoașterii.

Nuuu! N-avem voie să ne plictisim, cînd sînt atîtea lucruri interesante de făcut!

Tătaru Mircea, un om cu convingeri ferme.

Fotbal fotbal! Vreau fotbal! Dacă am învăța și cîteva fente de joc n-am mai mînca bătaie de la alte clase...

Neagu Constantin, la trup mic, la suflet mare!

Totul e să ai o idee! O idee mai altfel decît cele obișnuite!

Bostan Gabriela, ascultînd muzica ideilor...

Cutezătorii printre noi

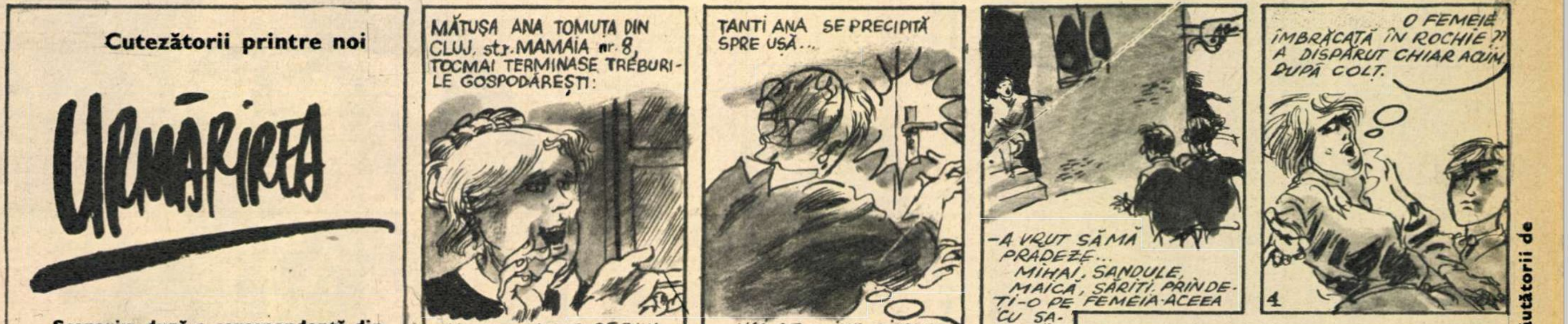
URMĂRIREA
MĂTUȘA ANA TOMUȚA DIN CLUJ, str. MAMAIA nr. 8, TOCMAI TERMINASE TREBURILE GOSPODĂREȘTI:
-NO, MI-AJUNGE PE ZIUA DE AZI... ACUM M-OI ODIHNI ȘI EU PUȚIN.
1
TANTI ANA SE PRECIPITĂ SPRE UȘĂ...
- VAI DE MINE, CINEVA FORȚEAZĂ UȘA. CINE E ?...
2
3
-A VRUT SĂ MĂ PRADEZE... MIHAI, SANDULE, MAICĂ, SĂRIȚI. PRINDEȚI-O PE FEMEIA ACEEA CU SACOȘĂ...
O FEMEIE ÎMBRĂCATĂ ÎN ROCHIE?? A DISPĂRUT CHIAR ACUM DUPĂ COLȚ.
4

Scenariu după o corespondență din partea lucrătorilor miliției din municipiul Cluj.

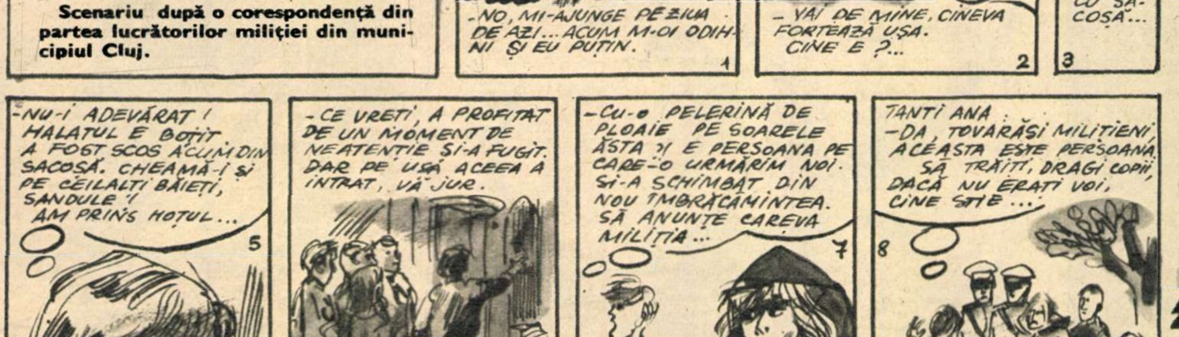
-NU-I ADEVĂRAT! HALATUL E BOȚIT A FOST SCOS ACUM DIN SACOȘĂ. CHEAMĂ-I ȘI PE CEILALȚI BĂIEȚI, SANDULE! AM PRINS HOȚUL...
5
-CE VREȚI, A PROFITAT DE UN MOMENT DE NEATENȚIE ȘI-A FUGIT. DAR PE UȘĂ ACEEA A INTRAT, VĂ JUR.
- NU SE VEDE NIMENI DOAR O „DOAMNĂ" CU PELERINĂ DE PLOAIE
6
-CU-O PELERINĂ DE PLOAIE PE SOARELE ĂSTA ?! E PERSOANA PE CARE-O URMĂRIM NOI. ȘI-A SCHIMBAT DIN NOU ÎMBRĂCĂMINTEA. SĂ ANUNȚE CAREVA MILIȚIA...
7
TANTI ANA
-DA, TOVARĂȘI MILIȚIENI, ACEASTA ESTE PERSOANA. SĂ TRĂIȚI, DRAGI COPII, DACĂ NU ERAȚI VOI, CINE ȘTIE...
8

(Urmarea la povestirea «Căutătorii de comori» în numărul 43).

▲ EPILOG:

Împreună cu pionierele Doroți Nastasia de la Liceul nr. 12 și Balog Ecaterina de la Școala generală nr. 7 care s-au distins într-o împrejurare asemănătoare, eroii noștri au fost premiați și felicitați pentru cinstea și curajul de care au dat dovadă. Îi felicităm și noi, urîndu-le totodată sănătate și spor la învățătură în noul an școlar.

Scenariul nostru ia SFÎRȘIT. Nu însă înainte de a dezvălui numele adevărat al eroilor care prin agerimea lor au ajutat la prinderea infractoarei E.B. în orașul Cluj. Ei se numesc: ILIEȘ SANDU, anul I liceul economic; KULCSAR MIHAI, pionier, cl. a VI-a, Liceul «Gheorghe Barițiu»; BARABAȘ FRANCISC, cl. a VIII-a, Liceul nr. 15, Cluj; KULCSAR ANDREI, cl. a IX-a, Liceul «Gheorghe Barițiu»; FOGAROȘI ȘTEFAN, cl. a X-a, Liceul nr. 15, Cluj; KULCSAR LUDOVIC, cl. a XI-a, Liceul «Gheorghe Barițiu»

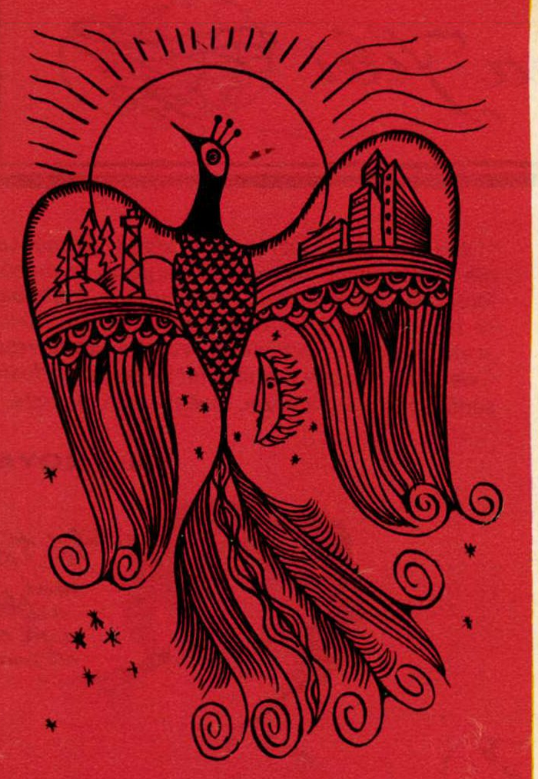

Măiastra

Umblă prin destin de codru
românesc, făptură cu trupul
zeesc. Pasăre e? Cîntec e? Dor
călător? Pune geană de zare-n
priviri — tuturor. Vine de demult.
Vine de peste veac. De peste lume.
Are nume și n-are nume. În zbor
își stinge setea. În umede creste.

Și este pasăre. Și este cîntec. Și nu
este. Și toate îi seamănă. Și toate
o știu. Și toți o așteaptă. De unde
atîta lumină tînără și dreaptă,
peste păduri, peste cetăți, peste plai,
peste nemuritoare țara lui rai?

Pasăre, floare, cîntec, genune,
pînă la soare, dincolo de soare,
ia-ne și du-ne. Arde sufletul.
Cuvîntă piatra. Plînge izvorul. Au
învățat cîntecul, lumina și zborul.

Cine ești pasăre? Cine ești gîndule,
făptură măiastră, că te aștept
în fiecare dimineață, să-mi joci
cu aripi de foc la fereastră?

PETRE GHELMEZ

HORA VITEJILOR

Povestire de AL. MITRU

Cu pași repezi, zornăindu-și sabia, Pavel coborî pe scări, pînă în mijlocul curții podite cu piatră a castelului său din Timișoara. Cînd se ivi el, între oșteni se stîrni un freamăt:

— A venit, Pavel... Pavel e aici...

Cu toate că ajunsese de mai mulți ani la rangul de comite și deci de voievod al Banatului, oștenii continuau să-i spună pe nume, așa cum îl știau ei și cum îi plăcea de altminteri și lui. Pentru că, la început, Pavel nu fusese, ce-i drept, decît un biet «fecior» la o moară din Ciucea și apoi oștean de rînd care se ridicase numai și numai datorită deosebitelor lui merite pe cîmpul de luptă.

— Unde e solul? întrebă Pavel.

Dintre oșteni, se desprinse un bărbat tînăr, cu o barbă bălaie și un arc mare pe umăr. Ținîndu-și calul de frîu, înaintă și spuse:

— Mă trimite măria sa voievodul Ardealului, Ștefan Batory, să te înștiințez că peste noi au năvălit turcii în frunte cu cei doi frați: Ali-beg și Iskender-beg...

— Sînt unul mai crud decît celălalt, rosti cineva din mulțime.

Vîntul începuse să sufle, aducînd cu el frunze pălite, smulse din copaci. Noaptea era adîncă, întunecată și răsunătoare ca un clopot. Din depărtare se auzi cîntecul ascuțit al unui cocoș, căruia îi răspunseră îndată alții. În lumina pîlpîitoare a torțelor, Pavel văzu că solul avea veșmintele sfîșiate și brațul stîng prins într-o legătură de pînză, care trebuie să fi fost cîndva albă, dar acum era înnegrită de sînge și praf.

— Turcii au pustiit totul! urmă oșteanul. Au luat cu ei o mulțime de fete și copii. Atîta pîrjol au făcut, încît în unele locuri și noaptea se vede ca ziua. Cu toate că ne-au sărit în ajutor o ceată de moldoveni și una de munteni, otomanii ne-au copleșit cu numărul lor, și-am fost siliți să ne retragem...

— Atunci să pornim, numaidecît, în ajutorul fraților noștri, hotărî Pavel.

— Dar nici voi nu sînteți decît o mînă de oameni, se îngrijoră căpetenia juzilor cetății. Mai bine să se sune buciumele și să se aprindă pe culmi focurile de vestirea primejdiei. Să se adune toți bănățenii...

— Să mai întîrziem? Dar pentru ce, rîse Pavel, cînd fiecare bănățean face în luptă cît cel puțin cinci năvălitori. Și — dacă le voi da și cîte două arme fiecăruia dintre ei — vor prețui cît zece. Apoi știu că vor trebui să se teamă de noi Ali-beg și Iskender-beg, de vreme ce sîntem, de fapt, de zece ori mai mulți decît părem!

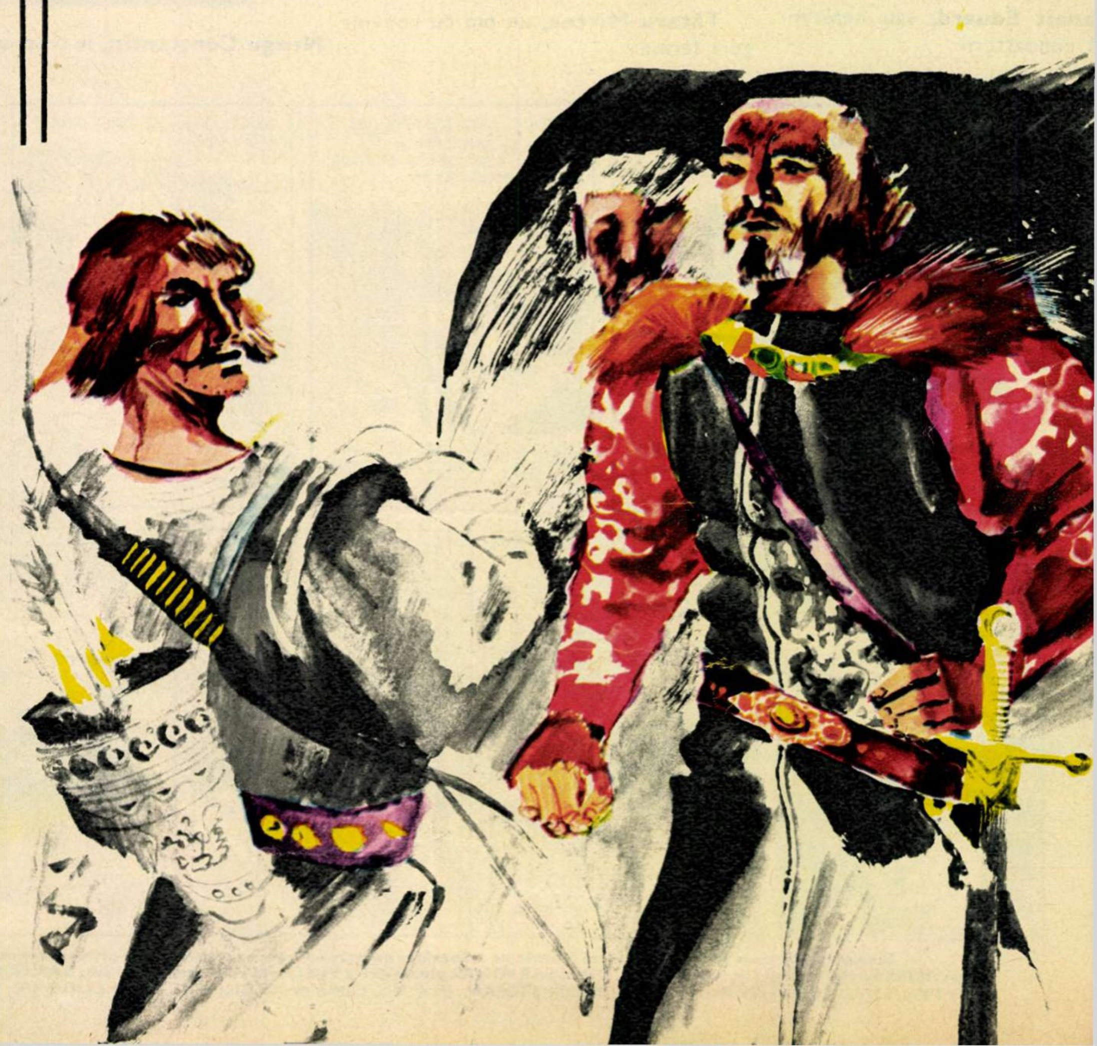

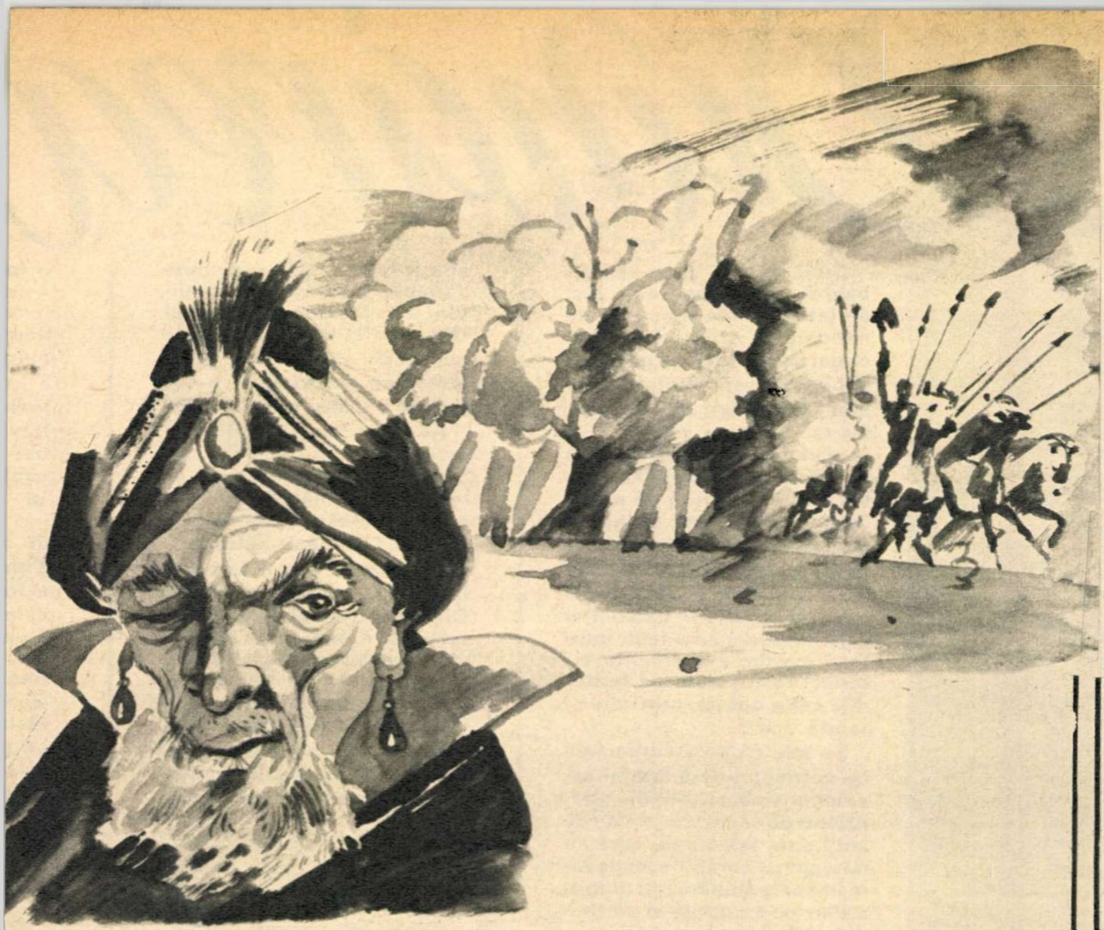

În curtea castelului, un nohot uriaş de rîs izbucni între temuţii oşteni ai lui Pavel.

Comitele era atît de înalt, încît, deşi se afla pe lespezile ogrăzii în rînd cu ceilalţi, cine nu-l cunoştea ar fi putut crede că se găsea călare. Se spunea despre el că era cel mai voinic bărbat dintre toţi cîţi se născuseră pe pămîntul valah.

— Are dreptate, măria sa Pavel! strigară veseli oştenii. Să se teamă de noi blestematul de Ali-beg şi nu mai puţin blestematul său frate Iskender-beg.

Nu trecu mult şi, după ce se împliniră toate poruncile comitelui valah, într-un iureş îngrozitor, caii se avîntară pe porţile Timişoarei, îndreptîndu-se către Cîmpia Pîinii (numită astfel pentru că acolo se cultivau numai grîne) unde îi vestise solul că se înfruntau cele două oşti.

Într-acestea, pe Cîmpia Pîinii totul se apropia de sfîrşit.

— Acum, doar în cîteva ceasuri, îi vom nimici pe ghiauri, spunea Ali fratelui său Iskender.

— Abia aştept să-i tragem în ţeapă pe toţi, în frunte cu Batory. Nu vom cruţa pe nimeni, rîse, parcă muşcînd, Iskender.

Numai că, dintr-o dată, în toiul acestei depline mulţumiri, un chiot năprasnic se auzi şi un nor mare de praf, ca fumul deasupra unei păduri care arde, începu să se ridice din zări. Şi tot atunci, se ivi înaintea lor un timargiu călare, într-o goană atît de turbată, încît, numai cu greu şi sîngerîndu-i gura calului cu zăbala, îl putuse opri. Sări de pe cal, căzu în genunchi, şi după ce sărută vîrful îndoit al cizmei de saftian al lui Ali-beg, gîfîind, grăi:

— Valahul Pavel cu bănăţenii... le vin ghiaurilor în ajutor...

Pe faţa urîtă şi aspră, încadrată de o barbă rotundă, căruntă a lui Ali-beg, rînjetul se slei şi ochii lui galbeni, ca de tigru, începură să azvîrle scîntei.

— Vai nouă, se tîngui Iskender.

— Sîntem de cincisprezece ori mai mulţi decît ei! glăsui, încercînd să-şi facă singur curaj, Ali-beg.

Dar, fără să vrea, îndreptîndu-şi ochii către marginea zării, băgă de seamă că norul de praf se apropiase, cetele bănăţene pătrundeau în mijlocul ienicerilor şi chiotele se ridicau pînă la cer.

Transilvănenii, văzînd că au primit ajutor, îşi încordară cele din urmă puteri. Ceata de moldoveni ca şi aceea de munteni nu se lăsară mai prejos.

Lupta dură pînă în zori. Cînd totul se sfîrşi şi turcii fuseseră învinşi, risipiţi şi zdrobiţi, Pavel se îmbrăţişă cu voievodul Transilvaniei, Ştefan Batory.

Oştenii aclamau:

— Pavel!... Pavel Viteazul!... Trăiască bănăţenii!...

Şi, potrivit dorinţei lui Pavel — după ce locul fusese curăţat de cei răpuşi şi răniţii primiseră îngrijirile de trebuinţă — se întinse acolo, pe Cîmpia Pîinii, în acel an de pomină 1479, o horă mare.

În slăvi se ridica, încet, încet, soarele, într-o revărsare de aur roşu şi lumină. Fluierele şi cimpoaiele transilvănenilor, moldovenilor, muntenilor şi bănăţenilor cîntau. Şi în mijlocul acelei măreţe hore — ţinînd patru căpetenii otomane, două la subsuoară şi două în mîini — juca Pavel valahul, strigînd, în hohotele de rîs ale vitejilor, că îl pofteşte pe însuşi sultanul să joace astfel bătuta împreună cu el. Ceilalţi prizonieri şedeau, în vremea asta, în genunchi, îşi smulgeau bărbile şi se milogeau lui Pavel pentru iertare.

Iar sultanul, la rîndul său, auzind de prăpădul acesta, se spune, chiar într-un cîntec turcesc, că ar fi purtat o săptămînă întreagă numai veşminte întunecate, nu şi-ar mai fi tuns barba şi n-ar mai fi pus gura pe pilaf sau pe dulciuri, jurîndu-se să aibă grijă cît o trăi să nu dea niciodată ochii, pe cîmpul de bătaie, cu acest nebiruit erou bănăţean.

Ilustraţii: DEAC ION — CLUJ

Cutezătorii VĂ RECOMANDĂ:

FILME

- Columna, o producţie a studioului cinematografic «Bucureşti», care ne va da prilejul să-i întîlnim, într-un film color, cinemascop, pe Richard Johnson, Antonella Lualdi, Ilarion Ciobanu, Amza Pellea, Florin Piersic şi alţi actori cunoscuţi şi îndrăgiţi. Acţiunea palpitantă a filmului te poartă în vremuri îndepărtate ale istoriei. ...Armatele romane asediază Sarmizegetusa... Iată-l pe Traian intrînd în incinta sacră, apoi înfruntarea cu mîndrul Decebal, moartea dramatică a regelui dac, apoi momentele intense ale unor aspre bătălii.

Un film cu multă mişcare, care îţi dă posibilitatea să urmăreşti procesul de formare a poporului român

- Minunata călătorie a lui Nils Holgersson — o producţie a studiourilor suedeze. Împreună cu Nils, cunoscutul personaj din povestea Selmei Lagerlöf, veţi porni într-o încîntătoare călătorie, din ţările calde pînă în nordul îndepărtat. Şi, fără îndoială, drumul în tovărăşia lui Nils va fi un prilej de meditaţie asupra raporturilor cu semenii.

- Filmul Lustragiul, o producţie a studiourilor greceşti, din care reproducem aici o imagine.
- Vă mai recomandăm două documentare, producţii ale Studioului Al. Sahia.

Timpul Brăilei — dedicat oraşului, care nu de mult, a împlinit vîrsta respectabilă de 600 de ani.

Căluşarii — un film despre tradiţiile legate de cunoscutul dans popular al căluşului.

Dunărea

EXCURSIE PE GLOB

①

Dunărea, ale cărei ape albastre și învolburate au fost cîntate în toate timpurile de nenumărați poeți și a preocupat deopotrivă pe geografi și biologi, este unul din cele mai mari fluvii din Europa. De la izvoarele sale și pînă la vărsare în Marea Neagră ea își croiește singură zbuciumatul său drum pe o distanță de 2 900 km, strîngînd apele a peste 120 de afluienți de pe o suprataţă de 817 000 km^2, brăzdînd teritoriul a 8 țări. De-a lungul existenței sale milenare ea a fost martora multor evenimente istorice desfășurate pe teritoriile celor opt țări prin care-și poartă apele.

Se știe că pe valurile sale au cutreierat de-a lungul secolelor ambarcațiunile diferitelor popoare. Cu 1 200 de ani î.e.n., fenicienii, care au navigat cu corăbiile lor ușoare în apele Dunării, au numit-o Phison. La gurile ei au fondat chiar cîteva așezări.

Mai tîrziu, prin secolul VII î.e.n. poetul grec Hesiod a numit-o, pentru prima oară, Istros. Aceeași denumire i-a dat-o și Herodot, părintele istoriei, care i-a vizitat gurile prin anul 450 î.e.n. Apoi, romanii au latinizat-o în Ister și au păstrat-o în vorbirea și scrierea lor ori de cîte ori voiau să amintească de Dunărea de Jos. Abia după ce au săpat drumul pe malul drept, la Cazane, și au construit podul de pe Dunăre, ei au numit partea de apus a fluviului Danuvius. Acest nume a fost găsit săpat pe o piatră datînd din anul 201 al erei noastre, aproape de izvoarele Dunării, la Donaueshingen, pe teritoriul Republicii Federale a Germaniei.

...Din munții Schwarzwald (Pădurea Neagră), situați în Republica Federală a Germaniei, de la 1 000 m altitudine, izvorăște pîrîul Brigach, care, foarte aproape, se unește cu Breg. Amîndouă pornesc la un drum tumultuos pe o lungime de 30 km ca apoi să se unească la Donaueshingen, lîngă castelul Furstenberg, cu un al treilea pîrîu, Donau, care vine dinspre nord. Din acest punct, cele trei pîraie contopite iau numele de Donau (Dunărea).

Pornind vijelios spre răsărit, Dunărea primește în dreptul orașului Ulm (orașul în care s-a născut marele fizician Albert Einstein) primul său afluent mai însemnat — rîul Iller, care vine din munții Alpi. Ulmul este, ca să spunem așa, primul oraș-port pe care-l întîlnim în drumul Dunării, pornind de la izvoare. De aici, din Ulm, pornesc spre Viena, pe calea apei, aparatele de radio, mașinile agricole fabricate de locuitorii săi. De altfel, în orașul Ulm se află unul dintre cele mai vechi monumente arhitectonice din lume — o catedrală construită pe la 1492.

Al doilea popas al Dunării este Regensburgul. Pînă aici Dunărea primește apele unui mare număr de afluenți care-i măresc considerabil debitul. Lățimea sa atinge acum 30 m, iar viteza curentului ajunge la 4—8 km pe oră. Din cauza albiei sale presărată cu numeroase praguri stîncoase navigația între Ulm și Regensburg se face numai cu ambarcațiuni mici.

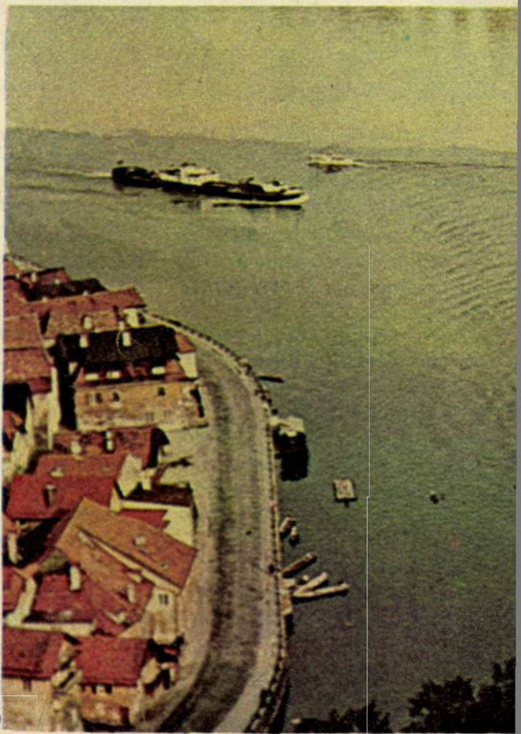

②

Orașul Regensburg (vechiul Ratisbonne) are o istorie foarte veche. Întemeiat de împăratul roman Marc-Aureliu prin anul 170 el este cunoscut pînă azi ca un mare centru comercial pentru tipărituri, porțelanuri și țesături. La Regensburg Dunărea trece pe sub cel mai vechi pod de piatră, construit în anul 1135. Începînd de aici și pînă la Marea Neagră navigația se face normal, cu nave fluviale de mare capacitate. Puțin mai departe de Regensburg, în aval de orășelul Vishofen, întîlnim primul baraj de ecluze pentru navigație, precum și o uzină hidroelectrică. În sfîrșit, înainte de a părăsi pămîntul R.F. a Germaniei, în drum spre Austria, Dunărea trece prin apropierea orașului Passau. Ea are acum un curs foarte șerpuit, cu numeroase bucle. Tot pentru navigație

③

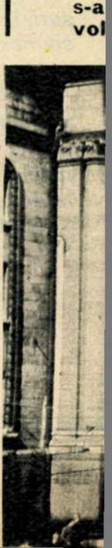

a fo
— în
bara
năre
pele
3 k
mel
trav
trei
cap
în
ne
de
Tim
a fo
cele
Eur
gic.
tura
Ghe
Mai
cu
și f
Aici

anu
a l
ling
val
lati
s-a
vol

albastră

uit la Aschach
Linz — al doilea
ze. De aici, Du-
să-şi poarte a-
nol ajungînd la
. Salutînd ulti-
ale Alpilor, ea
rima dintre cele
— Viena (Wien),
riei. Acest oraş,
iesc 2 milioa-
tori, se bucură
s trecut istoric.
e de ani Viena
la unuia dintre
ari imperii din
periul habsbur-
au studiat căr-
ca Samuil Micu,
incai şi Petru
Mihail Emines-
nostru lingvist
extil Puşcariu.
Samuil Micu în
rima gramatică
mâne (Elementa
coromanae sive
scrisă cu litere
aici, din Viena,
nalul începerii re-
1848 în întreaga Austrie şi tot de aici s-a aflat prima oară vestea prăbuşirii, după o domnie de sute de ani, a temutului imperiu al Habsburgilor care a stăpînit multe din popoarele ale căror ţări sînt traversate şi azi de bătrînul fluviu. Faima Vienei însă a rămas şi în prezent aceea a unui important centru cultural, artistic şi ştiinţific, cu numeroase universităţi, muzee şi biblioteci.

...Părăsind Austria, Dunărea formează graniţa dintre Cehoslovacia şi Ungaria. Dintre localităţile prin care trece, pe teritoriul cehoslovac, Bratislava este una din cele mai importante. Ea numără circa 280 000 locuitori şi, după cum spune legenda, tondatorul său a fost generalul roman Pison. De aceea, la început, oraşul s-a numit Pisonium, apoi Brecislava, de unde-şi trage numele actual..

Ajunsă pe teritoriul Ungariei, în dreptul oraşului Vac, se izbeşte de masivul muntos Nograd Honi. De aici, Dunărea îşi schimbă direcţia de la est spre sud pornind spre capitala Ungariei — Budapesta. Aici i se deschid, asemenea unor arcuri de triumf, opt poduri monumentale. Primul pod care cu secole în urmă a unit cele două oraşe — Buda, situat pe malul drept al Dunării cu Pesta, pe cel stîng — a fost construit în timpul împărătesei Maria Tereza. După cum s-a constatat din ruinele descoperite spre sfîrşitul secolului trecut, Budapesta a fost clădită pe locul unde se găsea colonia romană Aquincum.

Astăzi Budapesta, cu bulevardele sale largi, cu clădirile sale monumentale şi cu pitoreasca insulă Margareta în care se află un splendid parc atrage foarte mulţi vizitatori. În Budapesta şi împrejurimi, în fabricile ce produc camioane şi motociclete, în întreprinderile de aparataj electric şi produse textile şi în şantierele navale, lucrează mai mult de jumătate din muncitorii ţării. De la Budapesta pînă la graniţa cu Iugoslavia fluviul străbate respirînd puternic pe o lăţime de 700—800 m cîmpia ungară făcînd-o să rodească bogat pe o lungime de circa 170 km. Apoi, pe teritoriul Iugoslaviei, mai spre sud de confluenţa cu rîul Drava, Dunărea îşi schimbă din nou cursul spre răsărit, şi se uneşte în aval de Novi Sad cu cel mai mare afluent al său Tisa, rîu navigabil, în amonte, pe o distanţă de 300 km.

În sfîrşit, la confluenţa sa cu rîul Sava, Dunărea trece prin a treia capitală—Belgrad capitala Iugoslaviei, oraş cu o populaţie care astăzi numără aproape 800 000 de locuitori. Clădit pe ruinele cetăţii romane Taurunum, unde împăratul Traian şi-a concentrat armatele înainte de a începe războiul cu poporul dac, Belgradul a fost distrus de avari şi refăcut de bizantini. Oraşul a primit în secolul al XII-lea — în timpul domniei regelui sîrb Ştefan al II-lea — numele de Beograd (oraşul alb).

Pînă aproape de graniţele ţării noastre Dunărea şi-a îmbogăţit debitul cu apele a zeci de afluenţi pregătindu-şi parcă forţele pentru drumul greu şi anevoios pe care-l are de străbătut la Cazane şi Porţile de Fier, oferind oamenilor, în încleştarea sa cu munţii, privelişti nebănuit de frumoase, unice prin pitorescul lor.

(Va urma)

Veronica ILIESCU

④

1. Imagine din Belgradul de azi.

2. La Passau (R.F. a Germaniei) Dunărea oferă o priveliste unică.

3. Instantaneu bulgar.

4. Castel medieval austriac construit in secolul al XVII-lea pe o stincă de granit.

5. Peisaj din Budapesta.

6. Dunărea involburată oferă tinerilor dintr-un sat slovac prilej de intreceri nautice.

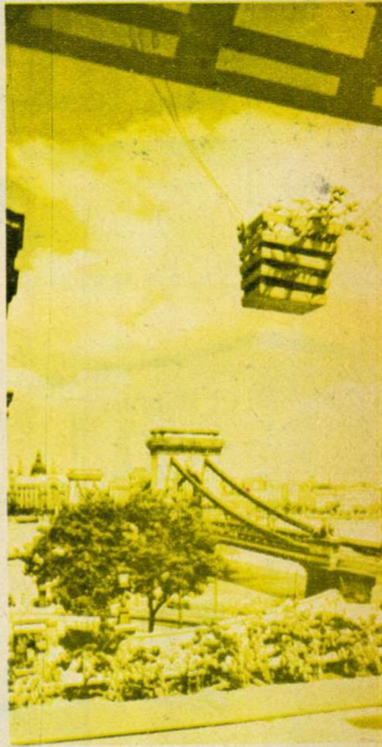

5

⑥

GÎNDIT ÎN ROMÂNIA

— CUM SE SIMTE UN INVENTATOR CÎND PRIMEȘTE MEDALIA DE AUR A UNUI SALON INTERNAȚIONAL DE INVENȚII?
ÎN LOCUL RĂSPUNSULUI, UN SURÎS...

A FI INVEN

La 4 mai 1952 clubul tinerilor radioamatori de la Palatul pionierilor elibera carnetul cu numărul 2 celui de al doilea membru al său. Același nume, Ioan Doré Landau, era scris, în septembrie 1968, pe diploma prin care i se decerna fostului pionier marea medalie de aur a salonului de invenții din cadrul Tîrgului internațional de la Viena.

— Cercul de radioamatori a fost, ne spune tînărul inginer Ioan Doré Landau, primul meu contact organizat cu tehnica. Aveam vreo treisprezece ani cînd am început să particip la activitatea cercului, iar materiile mele preferate erau matematica și fizica...

Momente trăite cu 16 ani în urmă se succed într-o perindare de imagini iluminate de căldura memoriei. Un băiat cu priviri iscoditoare stăruind îndelung în fața aparatului de emisie-recepție. Dar nu numai pentru a recepționa unul din obișnuitele mesaje pe care le schimbă între ei radioamatorii, ci mai ales pentru a cerceta cu de-amănuntul schema de construcție a aparatului, pentru a imagina soluția tehnică a unei recepții mai clare. Același băiat migălind la construcția miniaturală a unor aparate de radio, într-o perioadă cînd această problemă abia începea să fie de actualitate.

Apoi, ca într-o străfulgerare, revelația unei mari și constante pasiuni pentru tehnică — în particular pentru electronică și automatizare, ca urmare a luării de contact cu diverse instalații de acest fel ce se găseau la Palatul pionierilor.

Urmează ani de studiu îndîrjit, perseverent, pe drumul profesiunii alese, aceea de inginer electronist. Micul radiotehnician din 1952, devenit student al Facultății de electronică din cadrul Institutului politehnic din București, se afirmă în cadrul cercurilor științifice studențești, obținînd, în 1957, pentru lucrările prezentate, un premiu național. Un an mai tîrziu, sub conducerea prof. univ. Gh. Cartianu, membru corespondent al Academiei, pășește în rîndul inventatorilor, concepînd cîteva elemente originale din aparatura modernă destinată automatizării.

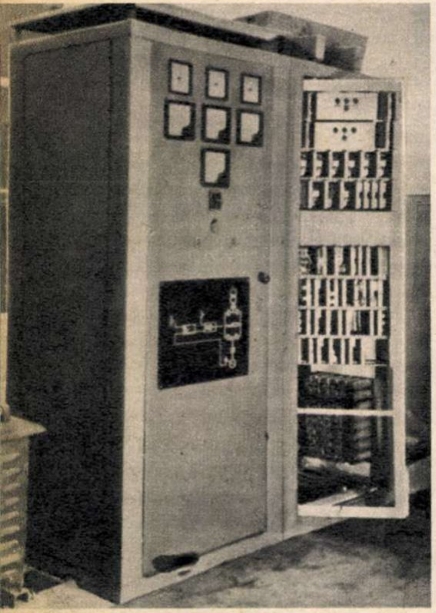

VARIATORUL DE VITEZĂ, STATIC, PENTRU MOTOARE ASINCRONE, PREMIAT LA VIENA.

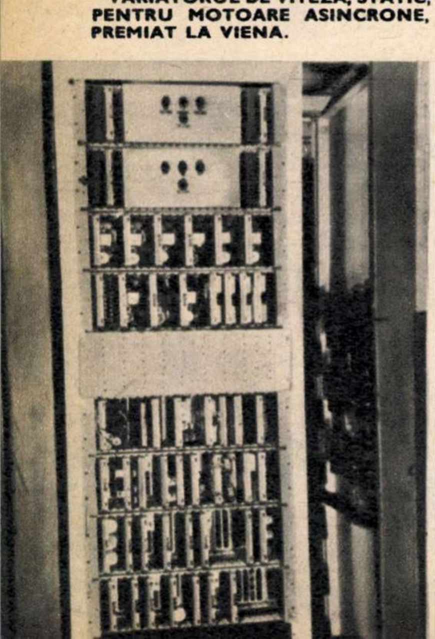

PORTRETE PARALELE

Talentul, voința, perseverența au reușit să impună multe personalități științifice, chiar cînd de-a curmezișul drumului acestora au stat mari obstacole. Cu atît mai de timpuriu și mai deplin are loc afirmarea însușirilor creatoare atunci cînd ele beneficiază de un climat favorabil. Biografia inginerului Ioan Doré Landau este în această privință un exemplu elocvent.

— Am întîlnit de la început, ne mărturisește tînărul inventator, în profesorul Cartianu nu numai un strălucit conducător științific, și un om adevărat, care a alimentat permanent pasiunea mea de a cerceta sub imboldul competenței sale științifice. A încurajat primele mele încercări, mi-a întărit încrederea în propriile posibilități, arătîndu-mi că o soluție neconfirmată de practică nu trebuie considerată un eșec, ci un îndemn de a persevera în vederea găsirii altei soluții. Îmi aduc aminte că pe cînd îmi definitivam primele invenții întîrzia seri întregi lîngă mine, în laborator.

Astfel au prins contur definitiv, rînd pe rînd, o serie

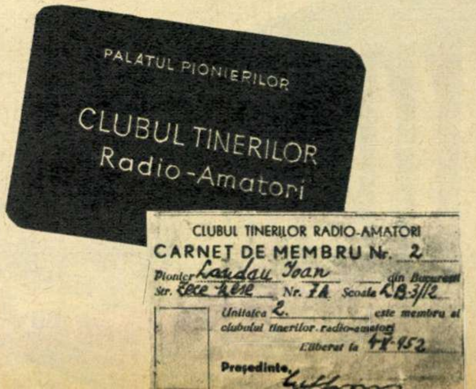

PALATUL PIONIERILOR
CLUBUL TINERILOR
Radio-Amatori

CLUBUL TINERILOR RADIO-AMATORI
CARNET DE MEMBRU Nr. 2
Pionier Landau Ioan din București
Str. Zece Mese Nr. 7A Școala LB 3/12
Unitatea 2. este membru al clubului tinerilor radio-amatori
Eliberat la 4 V 952
Președinte,

AMINTIRI DIN COPILĂRIE, DAR NU NUMAI ATÎT...

întreagă de invenții — opt la număr pînă în prezent — în domeniul aparaturii de automatizare, al sistemelor de reglare tranzistorizate pentru acționări electrice. Mărturia valorii acestor invenții ale inginerului Ioan Doré Landau o constituie faptul că la nici 27 de ani i-a fost decernat titlul de doctor în științe tehnice, iar soluțiile lui în domeniul reglării vitezei motoarelor asincrone au fost brevetate în țări cu o veche tradiție industrială și cu un nivel tehnic foarte înalt ca Franța, R.S. Cehoslovacă, S.U.A., Elveția, R.D.G., Anglia, Japonia și R.F. a Germaniei.

Jurnalele de actualități cinematografice au prezentat secvențe impresionante din tabloul de înaltă precizie tehnică pe care-l prezintă linia automată pentru producția de țevi de la Uzina «Republica» din București linie pusă în funcțiune în 1967. Vă mai amintiți succesiunea neîntreruptă, aproape fantastică, a rostogolirii țaglelor incandescente în devenirea lor viitoare. La unul din utilajele ei se aplică sistemul de reglare automată conceput de dr. inginer Ioan Doré Landau, cercetător științific la Institutul de energetică al Academiei. Iar la salonul de invenții al Tîrgului internațional de la Viena (1968), printre campionii confruntării mondiale de inteligență și talent se numără și sistemul de reglare a vitezei motoarelor asincrone elaborat de inginerul român.

PROFESORII AU CUVÎNTUL

«Evoluția tînărului dr. inginer Ioan Landau, ne-a spus prof. univ. *Edmond Nicolau*, decanul Facultății de cibernetică, a confirmat din plin încrederea noastră în deplina realizare a calităților sale, care se întrevedeau încă din anul III de facultate. Deși era un student excepțional, el s-a arătat întotdeauna de o modestie deosebită, nu a cerut niciodată să fie exceptat de la vreuna din îndatoririle obișnuite. Nu-mi amintesc să fi lipsit vreo oră de la curs sau de la orele de laborator. Țin minte în schimb cîte ore în plus își petrecea în laborator căutînd aplicații practice, concrete ale îndrăznețelor ipoteze pe care le elabora, concepînd noi și noi variante ale schemelor de montaj electronic».

TATOR

Prof. univ. *Gh. Cartianu*, membru corespondent al Academiei, primul și cel mai îndrăgit mentor științific al tînărului inventator, ne-a declarat la rîndul său: «Sînt convins că premiul acordat inginerului Landau constituie o verigă importantă, dar nu cota maximă a activității lui științifice. Am încredere că acest fost student al meu, pe care l-am îndrăgit pentru inteligența, pentru perseverența lui în studiu, pentru profunzimea gîndirii științifice, ne va face să auzim încă multe lucruri bune despre el. Lucrările lui vor contribui la afirmarea și mai deplină a forțelor științifice românești în domeniul automatizării și al construcției de aparate electronice. Exemplul lui dă temei năzuințelor de afirmare în domeniul științei și tehnicii pe care le au toți tinerii talentați ce se găsesc astăzi încă pe băncile școlii».

*

Un carnet modest de radioamator înmînat cu 16 ani în urmă unui pionier. Cea mai înaltă distincție acordată într-o întrecere mondială a inventatorilor. Momentul de început și cel actual pe drumul continuu ascendent al unui tînăr inventator. Între ele se află anii de muncă perseverentă, de îndrăzneală creatoare, de studiu, de căutări, încurajate de dragostea și profunda înțelegere a unor oameni de știință cu reputație internațională. Drumul vieții unui inventator, pildă și imbold pentru zeci și zeci de alți tineri din țara noastră care vor să pornească pe drumul cercetării științifice creatoare.

H. LEREA

Colaboratorul nostru ION MIHUȚ vă întreabă:

Vă mai plac jucăriile?

De peste 50 de ani, vechiul centru industrial Nürnberg a devenit cunoscut și prin producția de jucării mecanice pe care firma «Schuco» le trimite în toată lumea.

Cutreierînd fabrica, ai impresia că te afli într-un adevărat univers al jucăriilor. «Mașina domnului doctor», care se aseamănă cu o birjă nu este altceva decît miniatura unuia din strămoșii automobilului de astăzi.

Ursulețul vorbitor.

Dar, în «galeria» mașinilor se află și «camioane teleghidate», «mașini care nu cad de pe masă», «Cadillac»-uri miniaturale etc.

Cele mai fermecătoare dintre toate jucăriile mecanice produse la Nűrnberg sînt însă păpușile și animalele. Ursulețul dansator sau fotbalist, cățelul care face sluj în fața micului său stăpîn sau maimuțica «Mumba» sînt demne de a stîrni hazul celui mai mofturos copil.

Fotografiile de față vă prezintă doar cîteva din aceste minunate jucării pe care meșterii fabricii «Sucho» le oferă copiilor.

Un simpatic motan care are o mare flexibilitate, ceea ce dă posibilitatea să te joci cu el cum vrei.

Iată și un ursuleț... fotbalist!

Goofl este de fapt reproducerea cîinelui Pluto din nemuritoarele desene animate ale lui Walt Disney.

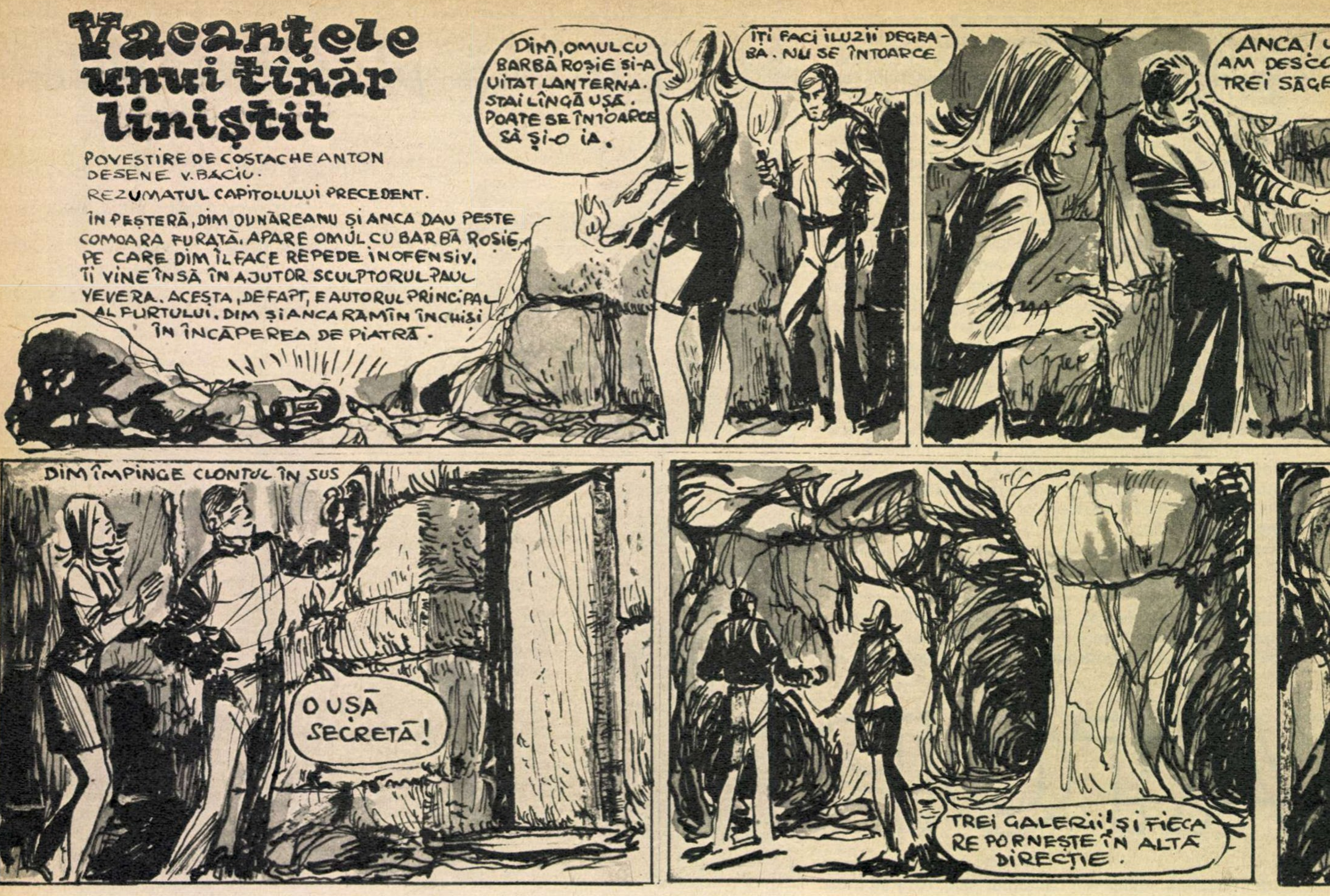
Vacanțele unui tînăr liniștit
POVESTIRE DE COSTACHE ANTON
DESENE V. BACIU.
REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT.
ÎN PEȘTERĂ, DIM DUNĂREANU ȘI ANCA DAU PESTE COMOARA FURATĂ. APARE OMUL CU BARBĂ ROȘIE, PE CARE DIM ÎL FACE REPEDE INOFENSIV. ÎI VINE ÎNSĂ ÎN AJUTOR SCULPTORUL PAUL YEVERA. ACESTA, DE FAPT, E AUTORUL PRINCIPAL AL FURTULUI. DIM ȘI ANCA RAMÎN ÎNCHIȘI ÎN ÎNCĂPEREA DE PIATRĂ.
DIM, OMUL CU BARBĂ ROȘIE ȘI-A UITAT LANTERNA. STAI LÎNGĂ UȘĂ. POATE SE ÎNTOARCE SĂ ȘI-O IA.
IȚI FACI ILUZII DEGEABA. NU SE ÎNTOARCE
ANCA! AM DESCO
TREI SĂGE
DIM ÎMPINGE CLONTUL ÎN SUS
O UȘĂ SECRETĂ!
TREI GALERII! ȘI FIECARE PORNEȘTE ÎN ALTĂ DIRECȚIE.

ATANASIE TOMA

REVANȘA

2

ROMAN FOILETON

Din cînd în cînd, cîte un val puternic îi împroșca fața cu stropi sărați și amari. Primea dușul rece al oceanului cu nepăsarea omului care nu mai are de ce să se teamă. Îi era ciudă că nu reușea să adune din cei 22 de ani petrecuți în Alaska și alte amintiri decît reumatismul de la încheieturile picioarelor, cuibărit acolo din apele reci ale pîraielor cu nisip aurifer. Închidea însă ochii și se vedea în Nevada, întins pe nisipul încins, tratîndu-și picioarele bolnave cu soare și gudroane de la puțurile cu petrol.

După ce douăzeci și doi de ani a fost la un pas de moarte, cu o mînă cernînd nisipul aurifer, iar cu cealaltă păzindu-și avutul cu Coltul de 9 mm, va pune capăt aventurii și își va cumpăra un ranch lîngă Reno. Cu aceleași gînduri cobora după șase zile de călătorie, la Seattle. Clima blîndă de la paralela de 45° îi consolidă lui Tex buna dispoziție. Trase ca de obicei, cînd sosea la Seattle cu treburi, la hotelul «Orinoc». Avea bagaj puțin, așa că directorul hotelului, care îl cunoștea, îl întrebă cu binecunoscuta jovialitate yankee atunci cînd este vorba de afaceri:

— Aveți un nou bussines, mister Tex?

— Cel mai mare din viața mea — răspundea Tex cu un zîmbet de satisfacție.

Cu gîndul la soarele Nevadei, Tex uitase deja neplăcerile și oboseala navigației pe oceanul răvășit de o hulă îndrăcită. Coborî imediat în restaurantul hotelului și ceru un prînz care ar fi săturat o familie.

— Vă recomand și un «vol — au — vent à la financiere»... Este specialitatea noului nostru bucătar, un franțuz care a gătit și pentru regina Angliei...— îl îmbie chelnerul cînd văzu pofta de mîncare a clientului.

La cafea, Tex ceru ziarele. Un titlu din pagina întîi a lui «Curier of Seattle» îl fascină: «un negru ridică mănușa!»

— Vă interesează boxul, domnule? Il iscodi chelnerul care avea chef de vorbă.

— Mai mult decît crezi... Ei drace... Știi că e bună? Tex era absorbit de lectură, dar chelnerul continuă să vorbească, deși nimeni nu-l asculta:

— Cineva o să se umple de bani în afacerea asta, domnule, ascultați-mă pe mine care am văzut multe... Iar negrul ăsta, cum naiba îl cheamă? N-aș vrea să fiu în pielea lui.

Tex își aprinse o havană lungă și parfumată, mormăi ceva printre dinți și se apucă să recitească textul. Parcurse din fugă pasajele care comentau îndrăzneala boxerului negru care pentru

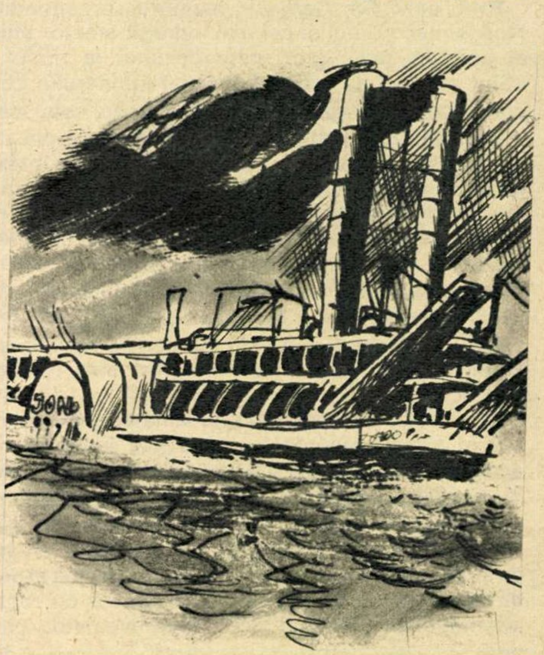

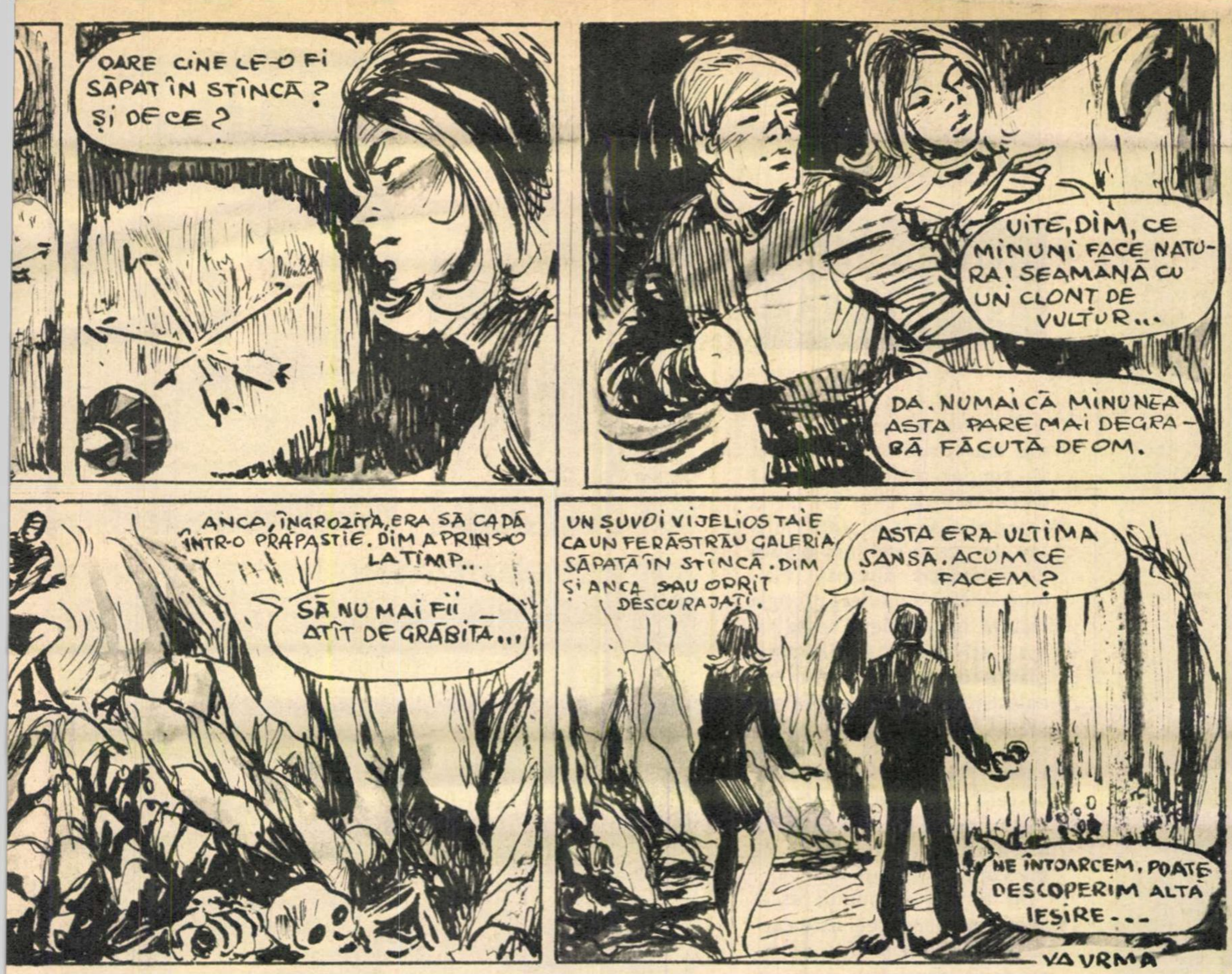
OARE CINE LE-O FI SĂPAT ÎN STÎNCĂ? ŞI DE CE?
UITE, DIM, CE MINUNI FACE NATURA! SEAMĂNĂ CU UN CLONŢ DE VULTUR...
DA. NUMAI CĂ MINUNEA ASTA PARE MAI DEGRABĂ FĂCUTĂ DE OM.
ANCA, ÎNGROZITĂ, ERA SĂ CADĂ ÎNTR-O PRĂPASTIE. DIM A PRINS-O LA TIMP...
SĂ NU MAI FII ATÎT DE GRĂBITĂ...
UN ŞUVOI VIJELIOS TAIE CA UN FERĂSTRĂU GALERIA SĂPATĂ ÎN STÎNCĂ. DIM ŞI ANCA S-AU OPRIT DESCURAJAŢI.
ASTA ERA ULTIMA ŞANSĂ. ACUM CE FACEM?
NE ÎNTOARCEM. POATE DESCOPERIM ALTĂ IEŞIRE...
VA URMA

UMOR

ULTIMUL ÎN CLASĂ

Tatăl: Cum se face, Nelule, că ai trecut ultimul din clasă?

Nelu: Păi, să vezi tăticule, că ăla care trebuia să treacă cel din urmă s-a îmbolnăvit.

S-A PLÎNS ÎNVĂŢĂTOAREA

Mama: — Petrică, s-a plîns din nou tovarăşa învăţătoare de tine.

Petrică: — Nu se poate mamă! Azi nici n-am dat pe la şcoală!

VITEZĂ

Doi melci tocmai au trecut un pod, cînd acesta se prăbuşeşte. Unul din ei exclamă:

— Totdeauna e bine să te grăbeşti!

prima oară îndrăznea să provoace la titlul mondial un alb şi se opri la textul înţelegerii survenite între cei doi boxeri sau, mai bine-zis, între managerii lor:

CONTRACT

Între subscrişii James Jim Jeffries şi Jack Johnson a survenit următoarea înţelegere:

1. Să ne batem pentru titlul lumii la categoria grea de box.

2. Acceptăm să luptăm pentru clubul sau persoana care va oferi cea mai bună reţetă.

3. Propunerile trebuie făcute pînă la 1 noiembrie 1909 orele 15, la hotelul Albany din New-York.

4. Cluburile sau persoanele care vor să facă propuneri trebuie să depună pînă la 31 octombrie 1909 pe adresa domnului avocat Robert Murphy — New-York o sumă de 5 000 de dolari, drept garanţie a seriozităţii.

5. Arbitrul va fi ales de comun acord.

6. Lupta se desfăşura pe parcursul a 45 de reprize.

7. Din reţeta luptătorilor, 75 la sută va încasa învingătorul, iar 25 la sută învinsul.

8. Depunem prezentul contract în mîinile domnului Robert Murphy împreună cu suma de 10 000 de dolari, 5 000 de dolari reprezentînd garanţia, iar 5 000 de dolari onorariul.

9. Lupta se va desfăşura cel mai tîrziu la 5 iulie 1910.

10. Ambii luptători consimţim să ne batem după regulile stabilite de marchizul de Queensbury*), cu mănuşi de 5 uncii.

Semnat

James Jim Jeffries

Jack Johnson

— Ce ziceţi domnule? E o afacere grasă, nu-i aşa? — continuă să-l iscodească chelnerul în timp ce îi turna vin în pahar.

— Spune-mi, cînd am mîine tren spre New-York? — îl întrebă Tex, în timp ce îşi căuta stiloul pentru a alcătui textul unei telegrame.

— Aveţi un tren bun noaptea... În trei zile sînteţi la New-York.

— Poşta e departe?

— Nu, domnule, după colţ a treia stradă...

Chiar în noaptea aceea pornea din Seattle spre New-York, hotelul Albany, următoarea telegramă «Trimis 5 000 de dolari garanţie — STOP — sosesc pentru discuţii suplimentare la 31 octombrie — STOP — Tex Richard».

(Va urma)

*** Marchizul de Queensbury: creator al boxului modern, acest aristocrat englez care a trăit pe la începutul secolului trecut a dat sportului cu mănuşi reguli care în linii mari sînt şi astăzi valabile pe ring. Menţiunea din contract nu este întîmplătoare, căci pe vremea aceea în box nu exista un regulament unitar. Fiecare ţară îşi avea regulile ei, fiecare club asemenea, ba chiar şi luptătorii îşi aveau propriul regulament. Cum s-ar spune «cîte bordeie, atîtea obiceiuri».**

MICRO-ENCICLOPEDIE

ULCIORUL MAIMUȚEI

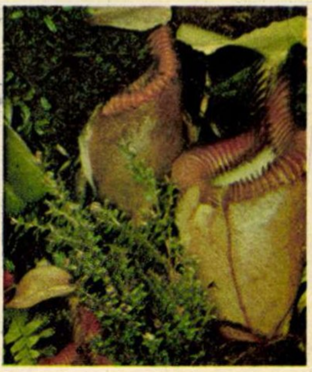

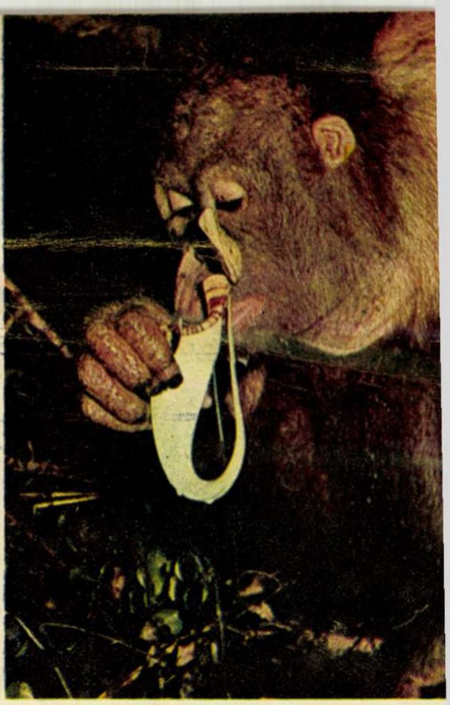

În insula Kalimantan — cea mai mare insulă a Indoneziei — timpul ploios alternează cu cel secetos, cînd apa nu se poate găsi decît în albia rîurilor mari ce se află însă la sute de kilometri distanță. Maimuțele care populează jungla insulei își potolesc setea cu apa strînsă în florile unei plante carnivore numită de daiaci (locuitorii insulei) «ulciorul maimuței», iar de către oamenii de știință *Nepenthes villosa*. Unele din florile acestei plante ajung la un diametru de 30 cm și o înălțime de aproape o jumătate de metru.

În timpul sezonului uscat «ulciorul maimuței» este căutat atît de femeile cît și de copiii daiacilor care vin cu coșuri impermeabile împletite din bambus și strîng apa din florile acestei plante.

PRIETENI DE VÎNĂTOARE

Acolo unde Amazonul își sfîrșește lunga sa călătorie, în vasta regiune de mlaștini și pămînturi virgine a deltei, stăpînesc jaguarul și pantera neagră. În pădurile de mangrove — arbori uriași ale căror multiple rădăcini dau peisajului o înfățișare fantastică — aceste două feline mereu în căutare de pradă, nu pregetă să intre în apele repezi ale fluviului, unde înotînd cu vigoare, prind pești, lutri și broaște țestoase.

Deși se dovedesc adversari înverșunați atunci cînd se întîlnesc în pădure, jaguarul și pantera neagră par să devină prieteni cînd vînează împreună în apă (vezi și coperta noastră).

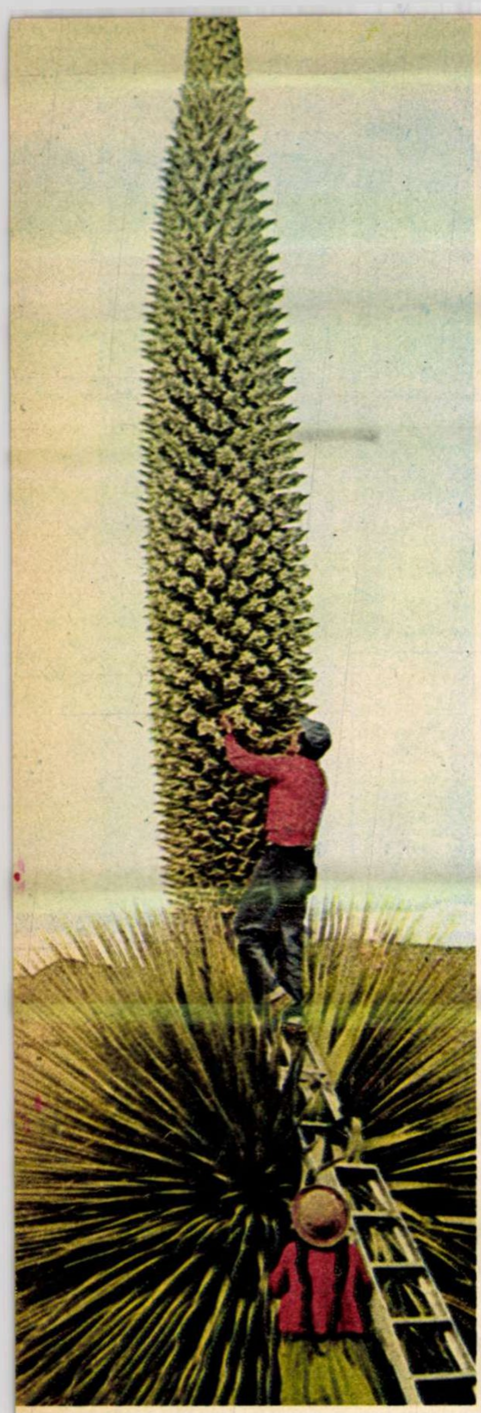

SEMN DE EXCLAMARE?

Cea mai înaltă plantă din lume crește pe stîncile granitice ale Anzilor bolivieni și este numită popular «planta seculară» deoarece viața ei are o durată de aproape 160 de ani. Oamenii de știință i-au dat numele de Puya raimondii. **Ea face parte din familia amarilidaceelor și este «soră» cu agava care însă are o viață numai de 20 de ani. Planta seculară atinge înălțimea de 12 m și are forma unui** uriaș semn de exclamare. **La 2—3 ani înfloresc cîteva flori. Fructele lor capsulare nu au nici o întrebuințare.**

Bolivianul din fotografie încearcă să taie unul din fructele uscate care cu zeci de ani în urmă a fost o floare.

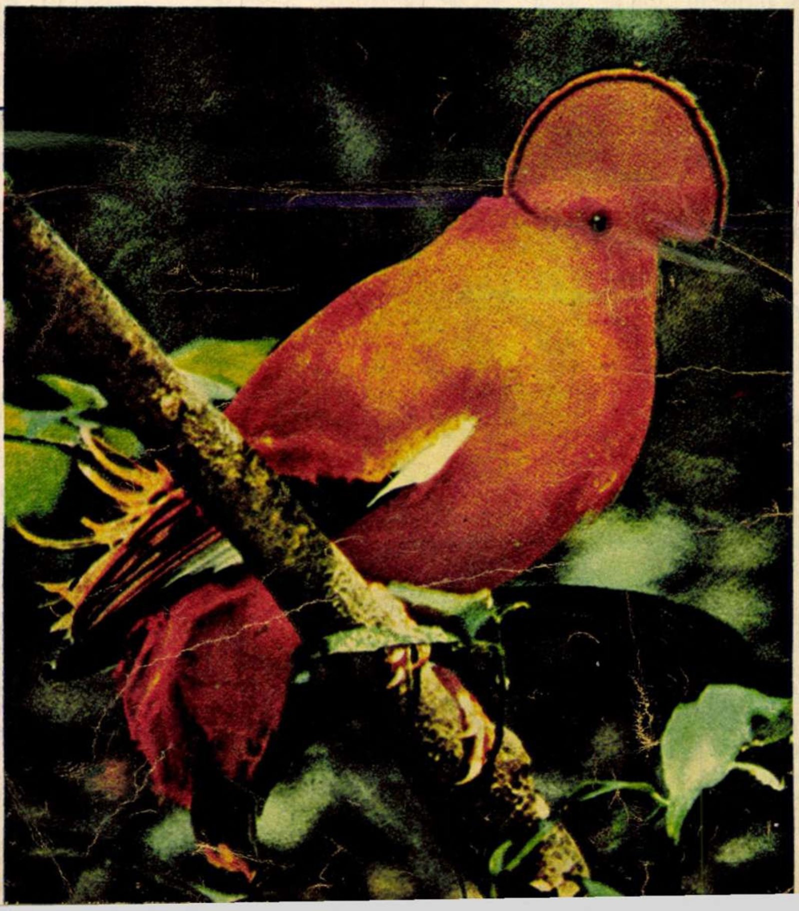

PORUMBELUL URARI

În delta rîului Esseguibo din Guyana Britanică (America de Sud) precum și în pădurile mlăștinoase din împrejurimi se întîlnește adesea un porumbel, de culoare portocaliu închis, numit de către indienii macusi «urari». Naturaliștii îi spun Rupicola-rupicola.

Această frumoasă pasăre este înzestrată de natură cu o creastă în formă de evantai, care-i acoperă ciocul. Cînd mănîncă, urari **își strînge creasta pentru a-și descoperi ciocul. Se hrănește cu insecte și semințe. Indienii vînează pasărea atît pentru carnea ei gustoasă cît și pentru penele pe care le întrebuințează ca podoabe pentru cap și nas.**

MINI tehnicus

(URMARE DIN PAG. 3)

În același timp, obiectul va fi însoțit de o confirmare dată de directorul școlii sau comandantul de pionieri al unității, pentru lucrările efectuate individual sau colectiv în cadrul școlii, sau din partea conducerii Casei pionierilor în cazul în care lucrările sînt efectuate individual sau colectiv în cadrul Casei pionierilor. Confirmarea va trebui să garanteze că obiectele trimise la concurs sînt într-adevăr opera autorilor lor.

După stabilirea premiilor și după participarea la expoziția anuală a Consiliului Național al Organizației Pionierilor, obiectele vor fi ținute la dispoziția concurenților spre a fi restituite.

6. **Între 15 aprilie — 1 mai 1969 juriul de specialitate se va întruni spre a clasifica obiectele și a decerna premiile.** Criteriile sînt următoarele: INGENIOZITATE, TEHNICITATE, ÎNDEMÎNARE, DIFICULTATE ÎN EXECUȚIE, FINISAJ. Condiția esențială ca o construcție să intre în concurs este ca ea SĂ FUNCȚIONEZE. Un accent deosebit se va pune pe construcțiile UTILE.

PREMIUL CEL MARE (pentru individual sau colectiv) **UN** CART — se va acorda lucrării celei mai bune din concurs.

PREMII COLECTIVE:

Premiul I — întreg colectivul va merge într-o tabără pionierească internațională. **La acest premiu se pune în mod special condiția ca participanții să fie foarte buni la învățătură.**

Premiul II — cîte un ceas de mînă de bu[illegible]alitate pentru fiecare membru al colectivului.

Premiul III — cîte o trusă Mont Blanc [illegible]ntru fiecare membru al colectivului.

PREMII INDI[illegible]IDUALE

Premiul I cîte un magnetofon Tesla (pentru fiecare secție în parte)

Premiul II cîte un aparat cu tranzistori Mamaia (pentru fiecare secție în parte).

Premiul III cîte o bicicletă «Elegant» (pentru fiecare secție în parte).

În afara premiilor principale, se vor mai acorda: **2 premii pentru originalitate; 3 premii speciale; 20 mențiuni, pentru fiecare secție în parte).**

Subliniem că același participant individual, sau același colectiv, poate concura cu lucrări la mai multe secții deodată avînd posibilitatea de a primi concomitent mai multe premii. În acest caz va trebui să se completeze cîte un brevet pentru fiecare secție în parte.

Vor mai fi premiați maiștrii, inginerii, profesorii, tehnicienii care se ocupă de îndrumarea concurenților.

2. Cele mai izbutite 300 de construcții și în primul rînd cele premiate vor fi selecționate în expoziția Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

3. Primii 200 de participanți stabiliți de juriu în ordinea notelor obținute, ale căror lucrări au intrat în concurs (fiind funcționale), chiar dacă nu au fost premiate, devin automat membri ai clubului Minitehnicus-Cutezătorii primind carnet și insignă. Acești 200 de participanți vor pleca pe timpul verii în tabăra Minitehnicus — special amenajată pentru ei.

Redacția a hotărît de asemenea, să acorde **TROFEUL ȘI DIPLOMA SPECIALĂ MINITEHNICUS-CUTEZĂTORII** Consiliului județean sau municipal al Organizației pionierilor, care va îndeplini următoarele condiții: CEL MAI MARE NUMĂR DE PARTICIPANȚI LA CONCURS, CELE MAI MULTE LUCRĂRI TRIMISE LA CONCURS, CEL MAI MARE NUMĂR DE PREMII OBȚINUTE.

Trofeul Minitehnicus-Cutezătorii este TRANSMISIBIL. În cazul în care un consiliu județean sau municipal cîștigă de 3 ori la rînd, trofeul rămîne definitiv în posesia sa. În caz contrar, va remite trofeul județului sau municipiului cîștigător, păstrîndu-și diploma de onoare care nu e transmisibilă.

În felul acesta redacția își exprimă convingerea că pionierii și școlarii participanți la concurs vor primi un sprijin și mai mare din partea consiliilor județene și municipale pentru a prezenta lucrări de un corespunzător nivel tehnic.

SFINX • SFINX • SFINX • SFINX • SFINX • SFINX • SFINX • SFINX • SFINX

CLUBUL LOGICIENILOR

Profesorul universitar EDMOND NICOLAU vă propune din nou două probleme de logică și așteaptă cu nerăbdare răspunsurile voastre.

TRIUNGHIURILE

— Te joci cu chibrituri? Sau rezolvi o problemă de geometrie?

— Observam că, uneori, legile care intervin în unele capitole de matematică nu pot fi exprimate ușor.

— La ce te referi?

— După cum observi, cu trei chibrituri pot construi un singur triunghi echilateral.

— Exact. Cu patru bețe, tot un singur triunghi. În schimb cu cinci bețe, numărul lor crește la două.

— Dar cîte triunghiuri echilaterale se pot construi cu șase bețe de chibrit?

CE CULOARE AVEA VULPEA?

— Știi, zise Ionel, că unchiul meu este marinar pe un cargo românesc?

— Desigur, răspunse Anton, doar l-am cunoscut. Dar de ce mă întrebi?

— Pentru că atunci cînd s-a întors din ultima lui călătorie mi-a povestit ceva tare curios.

— Ce anume?

— Fii atent. El mi-a spus că într-un port s-a întîlnit cu un explorator, o persoană foarte serioasă, care era și vînător. Acest explorator i-a povestit unchiului meu că, odată, urmărind o vulpe, a mers mai întîi trei kilometri la sud, apoi trei kilometri la apus și în fine alți trei kilometri la nord, ajungînd însă exact în punctul din care plecase. Și apoi unchiul meu mi-a cerut să-i spun... ce culoare avea vulpea!

— Ha, ha! rise Anton. Răspunsul nu e chiar atît de greu...

Voi ați putea să-l dați, dragi cititori?

RĂSPUNSURILE LA ULTIMELE DOUĂ PROBLEME

1. 3 ciorapi.
2. Două foi.

Monoverb feminin (3—5)

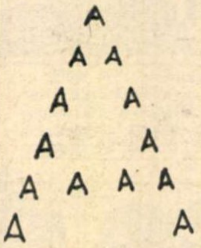

Ce anume ascunde această literă?

LABIRINT

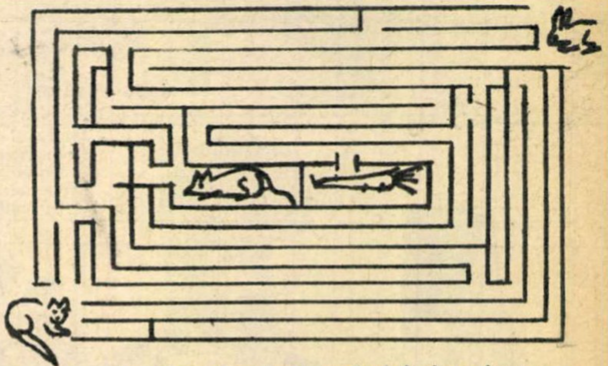

Ajutați pisica să prindă șoricelul și pe iepuraș să ajungă la morcov.

REBO ANAGRAMAT

(4, 3 = 7)

Cum se dezleagă? Aflați ce reprezintă desenul și amestecați literele astfel ca să obțineți un cuvînt corect. Cheia arată numărul literelor fiecărui cuvînt și numărul literelor din cuvîntul obținut.

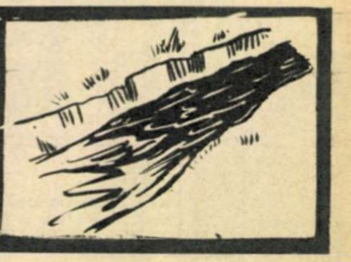

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

5

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Mihai, Banul Craiovei, întemnițat și osîndit la moarte de Alexandru cel Rău care-și temea domnia, scapă de osîndă și pleacă spre Stambul, la vizirul Sinan-Pașa. Acolo, primește firman de domnie pentru Țara Românească.

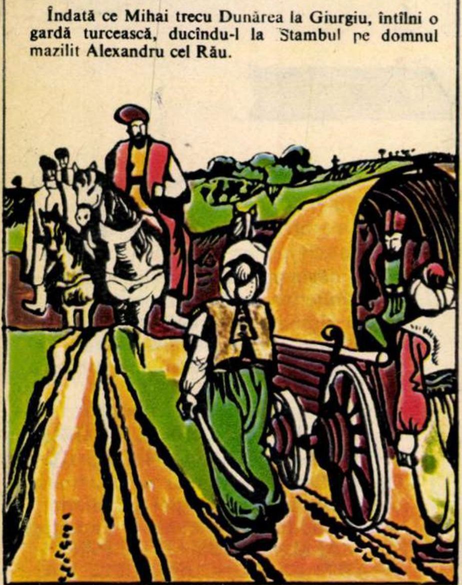

Îndată ce Mihai trecu Dunărea la Giurgiu, întîlni o gardă turcească, ducîndu-l la Stambul pe domnul mazilit Alexandru cel Rău.

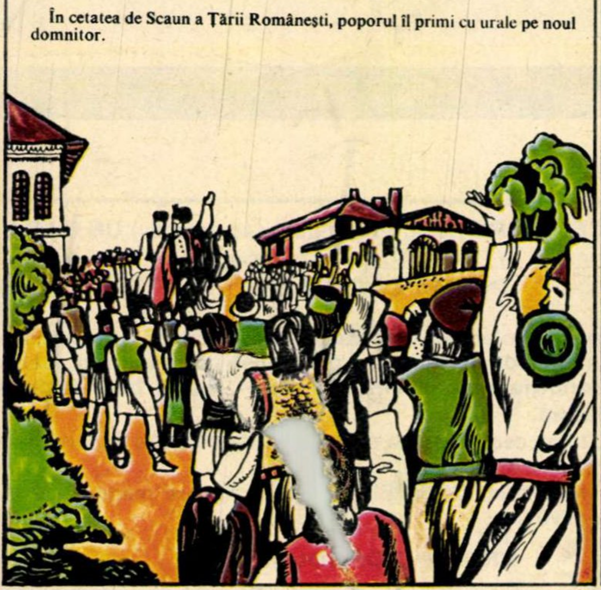

În cetatea de Scaun a Țării Românești, poporul îl primi cu urale pe noul domnitor.

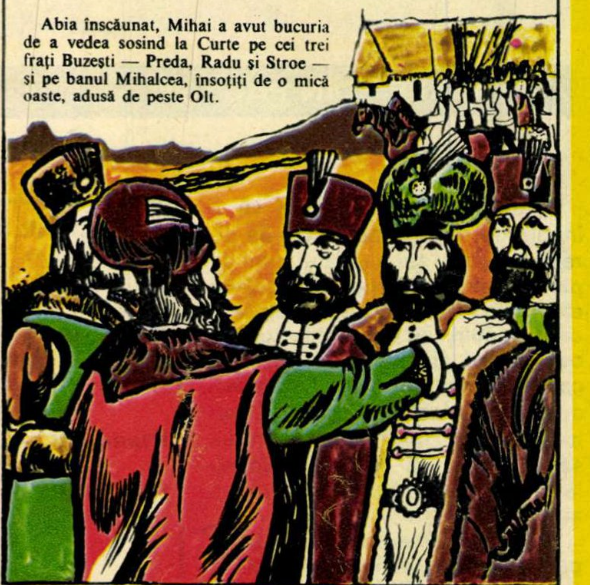

Abia înscăunat, Mihai a avut bucuria de a vedea sosind la Curte pe cei trei frați Buzești — Preda, Radu și Stroe — și pe banul Mihalcea, însoțiți de o mică oaste, adusă de peste Olt.

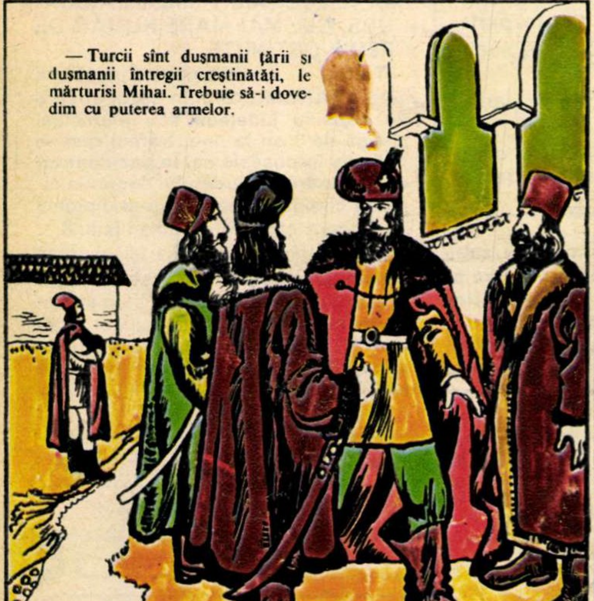

— Turcii sînt dușmanii țării și dușmanii întregii creștinătăți, le mărturisi Mihai. Trebuie să-i dovedim cu puterea armelor.

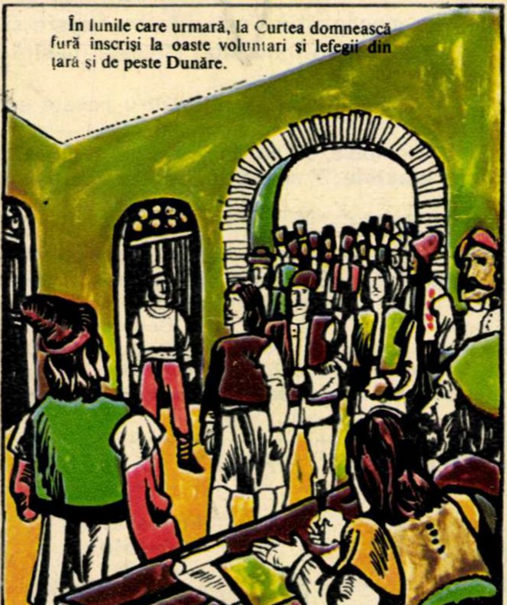

În lunile care urmară, la Curtea domnească fură înscriși la oaste voluntari și lefegii din țară și de peste Dunăre.

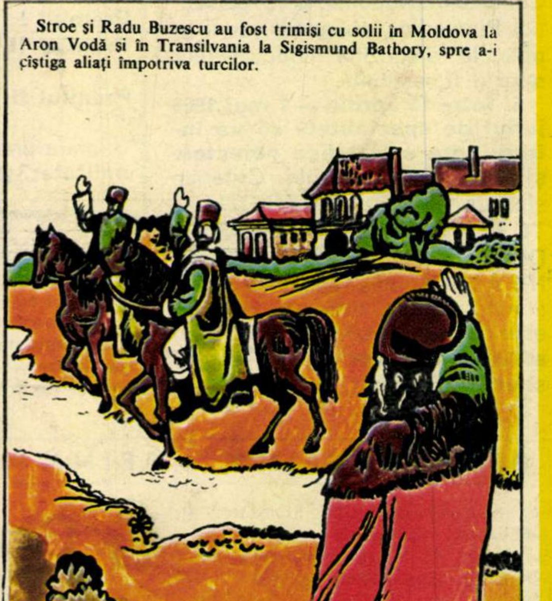

Stroe și Radu Buzescu au fost trimiși cu solii în Moldova la Aron Vodă și în Transilvania la Sigismund Bathory, spre a-i cîștiga aliați împotriva turcilor.

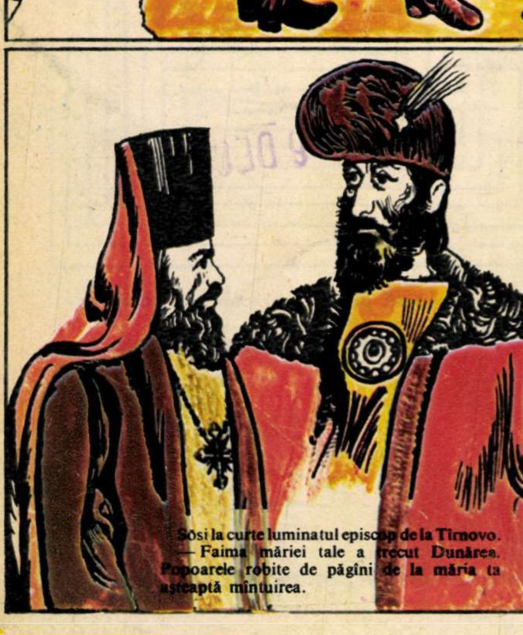

Sosi la curte luminatul episcop de la Tîrnovo.

— Faima măriei tale a trecut Dunărea. Popoarele robite de păgîni de la măria ta așteaptă mîntuirea.

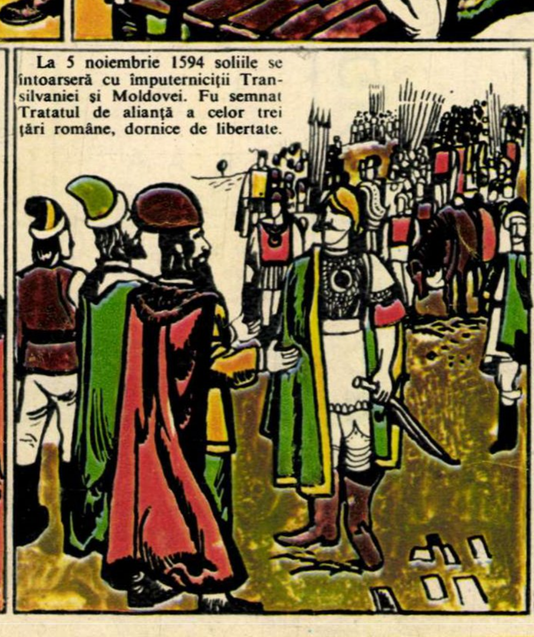

La 5 noiembrie 1594 soliile se întoarseră cu împuterniciții Transilvaniei și Moldovei. Fu semnat Tratatul de alianță a celor trei țări române, dornice de libertate.

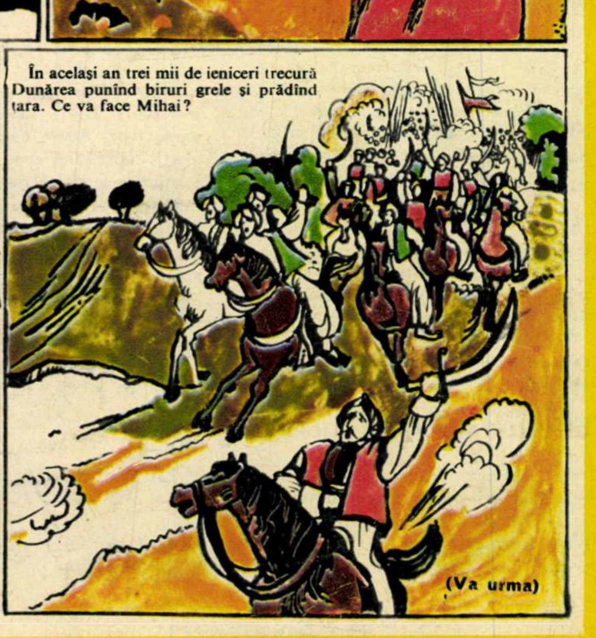

În același an trei mii de ieniceri trecură Dunărea punînd biruri grele și prădînd țara. Ce va face Mihai?

(Va urma)

Cutezătorii 42

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: Anca ARGHIR. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

1 leu

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

43

JOI, 24 OCTOMBRIE
1968, ANUL II
(Nr. 57)

Cine este colegul MINI-TEHNICUS?
Vom vedea în... pagina a treia!

Aceşti piloţi au 34 de ani... împreună! Până vom ajunge la pagina a zecea ei vor ateriza şi se vor pregăti să ne spună povestea lor.

Foto: GR. PREPELIŢĂ

ECRAN

CU DRAGOSTE, CU NEŢĂRMURITĂ ÎNCREDERE

AU INTRAT ÎN OBIŞNUINŢĂ, CA O METODĂ DE LUCRU PERMANENTĂ ÎN ACTIVITATEA CONDUCERII DE PARTID ŞI DE STAT, AMPLELE ŞI ÎNSUFLEŢITELE DIALOGURI CU OAMENII MUNCII DIN JUDEŢELE ŢĂRII.

ÎN ZILELE DE 17 ŞI 18 OCTOMBRIE, TOVARĂŞII **NICOLAE CEAUŞESCU, ION GHEORGHE MAURER, VIRGIL TROFIN, PETRE LUPU** *ŞI* **GHEORGHE STOICA**, *S-AU ÎNTÎLNIT CU CEI CE MUNCESC ÎN FABRICILE ŞI UZINELE, PE OGOARELE, ÎN ŞCOLILE ŞI LABORATOARELE, INSTITUŢIILE DE ŞTIINŢĂ, ARTĂ ŞI CULTURĂ ALE JUDEŢELOR IAŞI ŞI BOTOŞANI.*

LOCUITORII CELOR DOUĂ JUDEŢE AU FĂCUT O PRIMIRE CALDĂ, PLINĂ DE DRAGOSTE CONDUCĂTORILOR DE PARTID ŞI DE STAT, CUVINTELE ROSTITE DE NUMEROŞI MUNCITORI, ŢĂRANI, INTELECTUALI, BĂRBAŢI ŞI FEMEI, VÎRSTNICI ŞI TINERI, ŞI, DEOPOTRIVĂ, BUCURIA DE PE FEŢELE TUTUROR, URALELE, APLAUZELE ŞI FLORILE CU CARE AU FOST ÎNTÎMPINAŢI PRETUTINDENI TOVARĂŞII **NICOLAE CEAUŞESCU, ION GHEORGHE MAURER** *ŞI CEILALŢI CONDUCĂTORI AU ILUSTRAT CUM NU SE POATE MAI CONVINGĂTOR ADEZIUNEA DEPLINĂ A POPORULUI NOSTRU FAŢĂ DE POLITICA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A ROMÂNIEI SOCIALISTE.*

ÎN FAŢA UNOR IMPRESIONANTE MULŢIMI DE OAMENI, ÎN CADRUL UNOR ENTUZIASTE MITINGURI, A LUAT CUVÎNTUL LA IAŞI, LA BOTOŞANI. LA DOROHOI, TOVARĂŞUL **NICOLAE CEAUŞESCU.** *AMPLELE CUVÎNTĂRI ALE SECRETARULUI GENERAL AL C.C. AL P.C.R., ABORDÎND IMPORTANTE PROBLEME PRIVITOARE LA CONSTRUCŢIA SOCIALISMULUI ÎN ROMÂNIA, LA RELAŢIILE ŢĂRII NOASTRE CU TOATE STATELE ŞI POPOARELE LUMII, ÎN SPIRITUL UNEI COLABORĂRI SINCERE, PAŞNICE, AU FOST NECONTENIT SUBLINIATE DE URALE ŞI APLAUZE, CA O EXPRIMARE DIRECTĂ, SPONTANĂ, A ÎNALTEI APRECIERI PE CARE O DAU TOŢI CEI CE MUNCESC POLITICII INTERNE ŞI EXTERNE A PARTIDULUI ŞI STATULUI NOSTRU.*

FLĂCĂRI SECULARE

Beiuş şi Odorheiul Secuiesc. Două oraşe din impresionantul şir al aşezărilor de pe pămîntul nostru, ale căror licee, pentru a-şi scrie vîrsta , apelează la cifra latină C — «venerabila cifră», cum o numeau romanii cu respectul datorat senectuţii — semnul simbolic al centenarului.

Recent, Liceul numărul 1 din Beiuş şi-a sărbătorit 140 de ani de existenţă, iar Liceul «Dr. Petru Groza» din Odorheiul Secuiesc împlinirea vîrstei de 375 de ani. Calde, emoţionante, patetice sărbători care, prin nobleţea, frumuseţea şi profunzimea ce le degajă depăşesc cadrul celor două şcoli, al celor două oraşe, impunîndu-se ca evenimente de seamă în viaţa spirituală a întregii ţări.

Poporul nostru a iubit dintotdeauna, cu o dragoste pătimaşă, şcoala. Setea de învăţătură, stima pentru valorile ştiinţei şi culturii se numără printre virtuţile cu care oamenii acestor locuri au traversat istoria, şi-au apărat fiinţa naţională, demnitatea, idealurile. Focar de cultură, şcoala a fost, în acelaşi timp, cetate care a păzit limba şi datina strămoşească, leagăn al visurilor înaripate făurite de cei mai luminaţi fii ai poporului, casă gospodărească şi ospitalieră aşezînd la loc de cinste omenia şi sinceritatea, cutezanţa şi bărbăţia. Rostit cu evlavie de către înaintaşi, a învăţa a devenit verbul cu o pondere uriaşă în vocabularul României moderne.

Iată de ce, festivităţile de la Beiuş şi Odorheiul Secuiesc ne-au strecurat tuturor în suflete bucuria sărbătorii, oferindu-ne un prilej în plus de a omagia şcoala, dragostea mare şi statornică a fiecăruia dintre noi. Înfiinţată din iniţiativa înflăcăratului patriot şi strălucitului cărturar Samuil Vulcan, şcoala din Beiuş a fost cea dintîi instituţie de învăţămînt în limba română aşezată pe aceste meleaguri ale pămîntului nostru. Dascălii şi elevii ei joacă un rol de seamă în momente importante ale istoriei noastre, cum a fost cel al întregirii naţionale din 1918. Aici a stat veşnic aprinsă flacăra culturii româneşti, printre absolvenţii ei numărîndu-se personalităţi remarcabile, spirite alese elevate, pilduitoare.

Şcoala din Odorheiul Secuiesc îşi deschide pentru prima oară porţile la sfîrşitul secolului al XVI-lea, cînd ecourile renaşterii din apusul continentului pătrund aici, cînd dezvoltarea cetăţilor face imperios necesară învăţătura de carte. Alături de elevii secui, aici au învăţat, încă de la începutul secolului următor, şi tineri români şi saşi, legaţi prin dorinţa comună de a se instrui, prin aceleaşi idealuri progresiste şi umaniste.

Cele două şcoli au primit cu o deosebită emoţie mesajele adresate lor de către tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al C.C. al P.C.R., preşedintele Consiliului de Stat.

Într-unul din aceste mesaje se spune: «Aveţi datoria, dragi elevi, să învăţaţi cu sîrguinţă, îmbogăţindu-vă neîncetat cunoştinţele cu tot ceea ce gîndirea umană a făurit mai de preţ în ştiinţă, artă şi literatură, să duceţi mai departe măreaţa operă de creaţie materială şi spirituală pe care o înfăptuiesc astăzi părinţii şi fraţii voştri».

Sărbătoare a două şcoli: sărbătoare a culturii noastre, omagiu adus dragostei de învăţătură transmisă din generaţie în generaţie de înaintaşi, sentiment plenar al poporului României Socialiste.

OCTAV PANCU-IAŞI

Scrisoarea săptămînii

STĂPÎNUL LUI VASILICĂ

La început, nu mi s-a părut deloc pretenţios. Dimpotrivă, părea blînd şi îngăduitor.

— Am să-ţi spun o poveste — mi-a zis. Nu-ţi cer în schimb decît un sfert de ceas.

— Bine, îl ai — i-am răspuns — cred că nu-mi va fi greu să-l procur.

Altădată, mi-a zîmbit complice:

— Te duc în preerie, să vezi nişte încăierări nostime, cu cow-boy şi indieni!

— Ce-mi ceri?

— Un meci de fotbal!

— Nu înţeleg!

— E simplu: cele 90 de minute ale meciului de fotbal dintre voi şi băieţii de pe strada vecină, îmi dai mie astea 90 de minute.

— Vrei cam mult, dar fie. Pentru prima şi ultima oară! Băieţii or să fie foarte supăraţi.

Ceea ce s-a şi întîmplat. De atunci, nici ca rezervă nu mă mai invită. Pe mine, care n-aveam rival ca atacant central!

Dar el nu s-a mulţumit cu atît. A început, fără ruşine, să-mi ceară cărţile, revistele, a trebuit să-i dau şi colecţia de timbre, ba chiar şi caietul unde, în taină, scriam versuri... Mai mult: în fiecare seară îmi sechestrează servieta, cu manuale, şi cu penar, şi cu caiete, şi nu mi-o dă înapoi decît la miezul nopţii; din pricina asta sînt nevoit să învăţ în recreaţii. Vă închipuiţi ce note am... Dar cum să-i spun în faţă tot ce cred? S-ar supăra pe mine, şi atunci aş rămîne fără muzică uşoară, fără filme, fără varietăţi, fără buletin meteorologic, fără «TV pentru specialişti», fără «Între noi, femeile», fără «Zig-zag»! Le văd pe toate. Stăpînul meu, televizorul, e neînduplecat!

Închei aici, scrisul m-a obosit; în ultima vreme mi-a slăbit vederea.

Vasilică, fost atacant central şi poet
Pt. conf. Ovidiu Zotta

TELEX
Cutezătorii

Unul din cele mai mari parcuri de cultură din Belgia se caracterizează, printre altele, prin curăţenia sa exemplară. Pe alei, şi terenurile de joc nu se vede nici o hîrtie aruncată de numeroşii vizitatori ai parcului. Această realizare se datoreşte ingenioasei idei a unui grup de psihologi. În locul obişnuitelor coşuri de gunoi au fost instalate păpuşi caraghioase, cu gura deschisă. Ori de cîte ori se aruncă ceva în gura unei asemenea păpuşi, ea mulţumeşte cu glas tare. Copiii stau la coadă aşteptîndu-şi rîndul, străduindu-se să găsească pe jos cel mai mic lucru aruncat.

Într-o dimineaţă, foarte devreme, negrul Terry Burnet, în vîrstă de 11 ani, a văzut în apropiere de coasta unde se dusese să pescuiască, un rechin. Fără să stea mult pe gînduri, băiatul a aruncat cîrligul mulinetei. Rechinul a muşcat momeala. Ca să poată aduce însă uriaşul peşte la mal, i-au trebuit lui Terry cîteva ore. Abia cu ajutorul unor vilegiaturişti, care se aflau pe plajă, a putut fi adus pe mal uriaşul de peste 230 kg.

VOM CĂLĂTORI CU O MAȘINĂ FRUMOASĂ ȘI COMODĂ?

DA!

SPUN

Cutezătorii

...deoarece autoturismul «Dacia 1100» și-a făcut debutul pe șosele! Despre acest nou vlăstar pe pneuri al anului 1968, căruia specialiștii îi exprimă virtuțile în capacitatea cilindrică și în cai putere, vom avea prilejul să mai vorbim. Deocamdată, un mic portret... colectiv al protagonistului.

E POSIBIL CA PIONIERII SĂ REALIZEZE SINGURI UN FILM TEHNICOLOR?

DA!

SPUN

Cutezătorii

...pentru că la Casa pionierilor din Arad a avut loc premiera filmului documentar «Prin Apuseni». Realizatori: Drănceanu Petre, Neta Vasile, Fridman Alexandru, Andea Luminița, Nilă Ion, Nădășan Mariana. Înregistrat pe o peliculă color de 16 mm, filmul — din care vă prezentăm un cadru — durează 12 minute.

GIGANTISMUL MARITIM ÎN OFENSIVĂ?

DA!

SPUN

Cutezătorii

... după lansarea petrolierului de construcție franceză «Magdala». Vasul poate transporta o încărcătură de 250 000 tone, are 325 m lungime și o elice cu diametrul de 8,50 m. Uriașa «Magdala», prezentînd un înalt grad de automatizare, are un echipaj de numai 27 de oameni. Dar la foarte puțin după ce sticla de șampanie inaugurală s-a spart de carena «Magdalei», constructorii japonezi lansează un petrolier de 312 000 tone, cu o lungime de aproape 350 m, în timp ce specialiștii norvegieni prezic pentru viitorul apropiat o navă de 1 300 000 tone!

• • • • • • • • • • •

Casa copilăriei

de A.I. ZĂINESCU

CI IATĂ CASA: PARCĂ A ÎNFLORIT, ȘI IATĂ:
DE PE-ACOPERIȘ, DIN AER, ROSTOGOL
DE ARUNCĂRI DIN PRAȘTIE-AU ZVÎCNIT DEODATĂ
TOATE ALBE PĂSĂRILE LUMII, ÎN OCOL.

ȘI MIROASE-A PLOAIE PRISPA, SE RIDICĂ PARCĂ
DREPT PÎNĂ ÎN UMED VÎRFUL STELELOR, E-UN MAL
DE LUMINĂ NOAPTEA ȘI-NCEP SĂ SE-NTOARCĂ
ROȚI CA DE CĂRUȚĂ, NORII-N LIMPEZIMI PE DEAL.

MAMĂ, MAMĂ, CASA CUM ÎȚI MAI ADUCEAMINTE
SERILE CA-N BASM, LA STREȘINI SE TOCMEȘTE OU
DE RĂCOARE, LUNA, ȘI CIOCNESC FIERBINTE
PUI DE NESOMN COPACII PÎRGUIȚI DIN NOU

ȘI E ROUĂ, TOTUL CA PRINTR-UN OCHEAN SE VEDE
LARG PÎNĂ ÎN DULCE MIEZUL FRUCTELOR, CUM CAD.
PRIN VĂZDUH CU-ALBAȘTRI OCHII SEMĂNÎND COMETE
TOȚI COPIII LUMII PARCĂ-N VIS MI S-AU CULCAT.

MINITEHNICUS

ÎN ATENȚIA CELOR CARE DESENEAZĂ!

CINE ESTE COLEGUL MINI-TEHNICUS?

Într-adevăr, cine este colegul Minitehnicus? Ei bine, redacția știe și... nu știe!

CE ȘTIE REDACȚIA?

Redacția știe că e vorba despre un personaj, mai precis un băiat, dar nu unul obișnuit, ci un băiat din lumea... roboților! El urmează ca, sub denumirea de colegul Minitehnicus, să devină prezentator al rubricilor noastre tehnice! Colegul Minitehnicus trebuie să fie un roboțel vesel, inteligent, sprinten și prevăzut cu nelimitate mijloace tehnice!

CE NU ȘTIE REDACȚIA?

Redacția nu știe ce înfățișare are acest nou personaj!

CE TREBUIE SĂ FACEȚI VOI?

Credem că ați și înțeles: să-i găsiți înfățișarea cea mai potrivită! Desenele voastre trebuie să fie realizate în culori vii, pe hîrtie corespunzătoare, avînd cel puțin dimensiunile colii unui bloc mare de desen și cel mult ale unui afiș de 100 × 80 cm. Dintre cele mai ingenioase desene, îl vom alege pe cel care va deveni portretul colegului Minitehnicus!

ȘI ACUM IATĂ PREMIILE

Premiul I: o pereche de ghete cu patine *(la alegere: hochei, patinaj artistic sau patinaj viteză)* și reproducerea colegului Minitehnicus sub forma unei... machete din ciocolată!

Premiul II: un ceas de mînă și reproducerea colegului Minitehnicus sub forma unei machete din... zahăr!

Premiul III: o trusă de pictură și reproducerea colegului Minitehnicus sub forma unei machete de... turtă dulce!

STOP! CONCURS EXCEPȚIONAL

Pînă cînd puteți expedia la redacție desenele? *Pînă la data de 15 noiembrie 1968 (data poștei). Specificați pe ambalaj «Portretul colegului Minitehnicus». Adresa noastră este... dar sperăm că o cunoașteți!*

MINITEHNICUS

ELEVII CONSTRUIESC SINGURI O STAȚIUNE TERMALĂ

Izvorul din Slimnic

Gata. Bazinul e pustiu. Atît de pustiu că-ți vine să aduni cu o plasă de prins peste toate frunzele astea roșii, incandescente și palide, de toamnă. O rîndunică se uită în jur nedumerită, gravă și puțin tristă, de parcă ar spune: «Nu vezi? S-a sfîrșit vacanța». Pădurea fără copii este așa de tristă...

Uite, într-adevăr, o constatare care vara pare de necrezut: pădurea e o țară tristă fără copii. Campingul nu mai este! Corturile presărate printre copaci, ca niște ciuperci verzi, roșii, albastre, galbene, nu mai sînt. Au rămas numai locurile goale și căsuțele de lemn în stil popular, specific părților Sibiului. Poarta prin care se intră în pădure — din bîrne groase, cu încrustații arse în lemn — se deschide scîrțiind prelung de parcă un copil leneș se dă în leagăn.

Dacă te-așezi pe marginea bazinului, simți vaporii calzi ai izvorului termal. Din cînd în cînd, apa face bule, de parc-ar fi sifon sau apă minerală.

Vara, în timpul probelor de natație, în toiul jocurilor, în palpitantele întreceri, nu se știe precis cîți copii au putut observa că apa aceasta termală, din satul Ruși, comuna Slimnic, județul Sibiu, că apa din bazinul acesta frumos și mare are din cînd în cînd și bule.

Dacă stau și mă gîndesc, la început, cînd m-am apucat să scriu, nu am avut nici o clipă intenția să cotrobăiesc prin amintirile voastre de vacanță. Dar m-am pomenit pur și simplu vorbind despre izvorul din Ruși-Slimnic de parcă vacanța, cu pădurea ei de basm, ar fi aici, aproape...

*

Stop! Oprim filmul. Derulăm pelicula. Și, înapoi la realitate!

Urmăriți pe hartă: *comuna Slimnic, satul Ruși se află la 45 km de Sibiu. Aici, cu cîteva luni în urmă, specialiștii au descoperit un izvor termal, de valoarea apelor de Bazna.* Apoi și-au strîns topometrele, sapele și au plecat.

Copiii de la Școala generală din satul Ruși, acești copii inimoși și harnici, au avut imediat o idee: *să construiască aici o mică stațiune termală!*

Au existat și cîteva neînțelegeri: cîți copaci din pădurea lor atît de frumoasă la care țin cu toții vor fi sacrificați? Cum vor aduna apele izvorului cu debitul de 2 m^3 pe oră într-un bazin? Cît de mare să fie bazinul? Cum se face, în definitiv un bazin? E de ajuns să sapi și gata? Sau trebuie o machetă, măsurători?...

Consiliul județean al pionierilor Sibiu le-a venit în ajutor: s-au adresat inginerilor proiectanți de la IPRAN rugîndu-i să facă macheta bazinului pentru copiii din satul Ruși.

Apoi copiii s-au apucat, conform indicațiilor machetei, să sape fundațiile bazinului. Și cînd? Cînd voi vă odihneați la mare și la munte, cînd vă zbenguiați în valurile mării sau cînd urcați crestele munților: în vacanță.

Pionierii care au muncit mai mult?

Ei se numesc Frățilă Ana, clasa a VIII-a, Bărbos Pavel, clasa a VI-a, Chișu Mircea, clasa a VII-a și Corlaci Nicolae, clasa a VII-a. Să știți: nu-i deloc ușor să construiești o stațiune termală!

Oricum, începutul a fost făcut! Iar pentru vacanța voastră viitoare notați-vă o nouă localitate: bazinul și campingul din pădurea Ruși, comuna Slimnic.

Și dacă vă veți petrece vacanța acolo, căutați negreșit să-i cunoașteți pe elevii acestei școli.

E. SKIBINSKI

CHISU MIRCEA

FRĂTILĂ ANA

CORLACI NICOLAE

BĂRBOS PAVEL

ÎNTÎMPLĂRILE VOASTRE... DESENELE NOASTRE... ÎNTÎMPLĂRILE VOASTRE...

Căutătorii de comori

CRISTEA DORU ● clasa a VII a - ROMAN

URMARE DIN NR 41 —

DUPĂ CUM ȘTIȚI, CEI PATRU PRIETENI S-AU HOTĂRÎT SĂ PLECE ÎN CĂUTAREA UNEI COMORI.

EXPEDIȚIA S-A NUMIT „OCHI DE ȘOIM”. PLECAREA.. ÎN ZORII ZILEI URMĂTOARE. SPRE NEDUMERIREA TUTUROR UNUL DIN MEMBRII EXPEDIȚIEI, ÎNTÎRZIE SĂ SOSEASCĂ.. MISTER_ EXPEDIȚIA „OCHI DE ȘOIM” PORNEȘTE. ȘI IATĂ-I ACUM PE CEI TREI PRIETENI AI NOȘTRI SOSIȚI LA LOCUL UNDE BĂNUIESC CĂ AR FI COMOARA, PUȘI SERIOS PE TREABĂ...

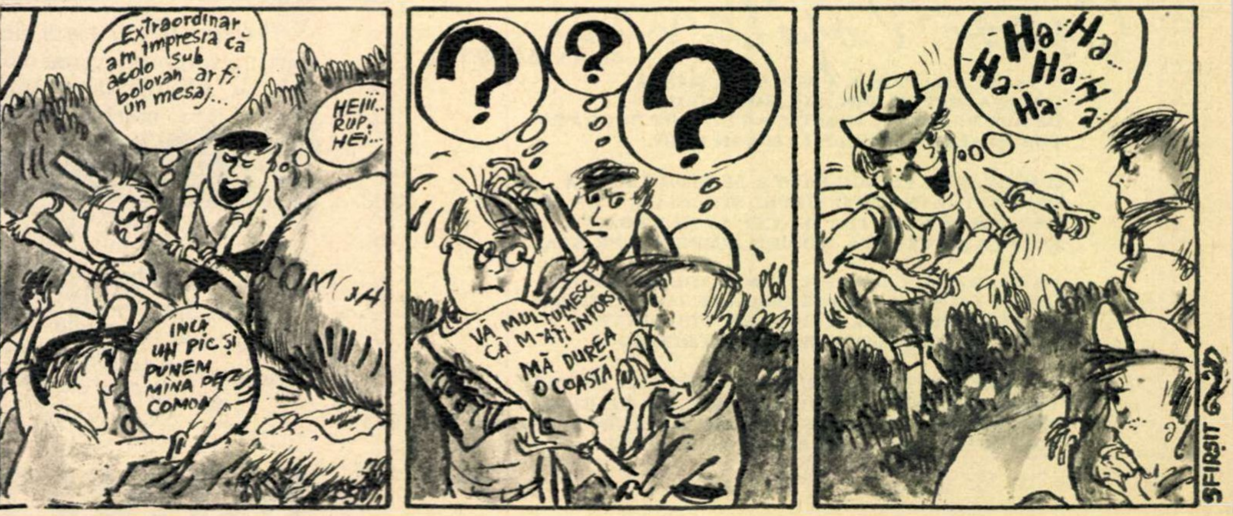
Extraordinar am impresia că acolo sub bolovan ar fi un mesaj...
HEIII.. RUP. HEI...
COM
ÎNCĂ UN PIC ȘI PUNEM MÎNA PE COMOA
?
?
?
VĂ MULȚUMESC CĂ M-AȚI ÎNTORS MĂ DUREA O COASTĂ!
P'68
Ha Ha Ha Ha Ha Ha Ha
SFÎRȘIT

Supărare

Foileton de MIRCEA SÎNTIMBREANU

Toni e supărat. Nu-şi poate reveni de loc din supărare. Oricum ar lua-o, rămîne ceva care îl ricîie: ciudă, jignire, umilinţă... Recapitulează totul pentru a nu ştiu cîta oară, dar nu se calmează. Dimpotrivă, o indignare amară îi umple sufletul:

— Aşadar, în loc de mulţumire, palme. Bine, domnule Sandu, bine... Trădare, care va să zică, asta-i răsplata ajutorului meu. Un an întreg ţi-am dat caietele să copiezi temele. Cînd nu veneai la mine ţi le trimiteam acasă, cînd nu te găseam acasă, aveam grijă să le copiezi în recreaţie. O singură dată nu te-am refuzat... O, dar ce zic eu refuzat? Eu îţi veneam în întîmpinare: «De teme să n-ai tu grijă, te ajut eu»... Am fost criticat şi tot n-am renunţat! Ce? A uitat cînd îl duceam în clasa vecină, în banca lui frate-meu, şi îi dădeam exerciţiile să le copieze ca să nu ne mai critice nimeni? Dar ce răspundere apăsa pe umerii mei a uitat? Poate că într-o zi n-aveam poftă să-mi scriu, eu nu eram atît de controlat. — Da, dar el? Sandu ce se face? îmi ziceam, biruindu-mi somnul. Sau, ce? Eu nu puteam să dau peste cap o temă? S-o aştern pe hîrtie, să fie acolo, să nu se zică, în sfîrşit... — Da, dar Sandu? îmi ziceam. Şi asta zi de zi, aproape un an. E drept, cînd s-a îmbolnăvit n-am mai fost pe la el. Era absent motivat. Ce? Îi cerea lui cineva teme scrise? Asta a durat două săptămîni. Azi însă cum a venit la şcoală i-am pasat caietul. Sincer, cu inima deschisă, ca de obicei, să-l ajut nu de alta. Nici n-a deschis caietul. Mi l-a înapoiat, zicînd:

— Nu, Toni, n-am nevoie. Mi-am scris temele.

— Cine ţi le-a dat?

— Nimeni. Le-am rezolvat singur. În zilele cînd am fost bolnav a venit la mine Titi. M-a ajutat să mă descurc, să înţeleg, am parcurs împreună toată materia. N-a fost uşor. Din cauza ta, ştii.

S-a răsucit pe călcîie şi a plecat lăsîndu-mă ca un caraghios cu caietul în mînă. Hm!

Şi Toni e supărat. Nu-şi poate reveni din supărare.

— Bine, domnule Sandu, mormăie Toni privindu-l cu coada ochiului. Bine... Un an întreg te-am ajutat şi acum zici că ţi-am făcut greutăţi... Bine, domnule Sandu. Care va să zică eu te ajut — cu riscuri — un an întreg şi nu-ţi sînt prieten şi altul te ajută, altul doar cîteva zile şi ţi-e prieten... Bine...

O indignare amară îi umple sufletul: ciudă, jignire, umilinţă. Şi din toate, spre sfîrşitul orei, se ridică răzbunarea.

— N-am să mai dau caietul nimănui, niciodată, zice cu ochii scăpătînd de hotărîrea-i neclintită. În clasa noastră nu există recunoştinţă!

……

Şi totuşi Toni se înşela: de-abia din ziua aceea copiii i-au fost recunoscători.

CU CHEIA ACEASTA NU SE POATE DESCUIA NICI O UŞĂ, TOTUŞI E DE MARE VALOARE. CINE O ARE, CINE ŞTIE S-O FOLOSEASCĂ, VA AVEA ÎNTOTDEAUNA CALE LIBERĂ SPRE SUCCESE! PIONIERILOR DIN CLASA A VIII-A DE LA ŞCOALA GENERALĂ NR. 175 DIN CAPITALĂ, EA LE-A DESCHIS LARG PORŢILE CUNOAŞTERII. ACUM, CÎND SE DESPART DE CRAVATELE ROŞII, EI O PREDAU CU TOATĂ ÎNCREDEREA COLEGILOR LOR MAI MICI CARE ABIA AU INTRAT ÎN PIONIERAT.
E UN DAR SIMBOLIC, O INVITAŢIE LA ÎNVĂŢĂTURĂ, LA O COMPORTARE CORECTĂ, LA ACTIVITĂŢI INTERESANTE.

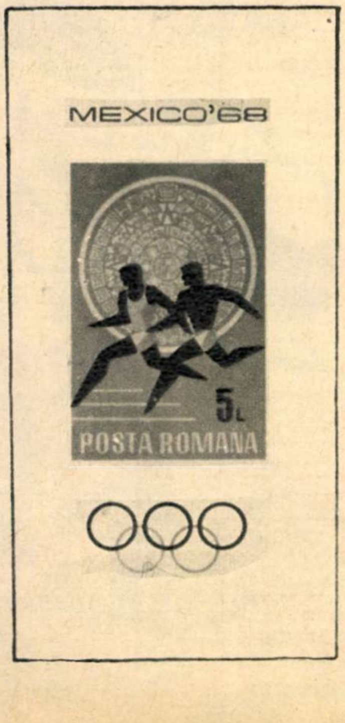

ÎN FRUMOASA CAPITALĂ A MEXICULUI AU LOC JOCURILE OLIMPICE, CEL MAI IMPORTANT EVENIMENT SPORTIV AL ANULUI 1968.

DIRECŢIA POŞTELOR A LANSAT CU ACEST EVENIMENT O EMISIUNE COMPUSĂ DIN 8 MĂRCI POŞTALE ŞI O COLIŢĂ. DE ASEMENEA, VOR FI PUSE ÎN VÎNZARE ŞI 3 PLICURI CU MENŢIUNEA «PRIMA ZI». TEMATICA EMISIUNII O CONSTITUIE PRINCIPALELE PROBE ALE JOCURILOR OLIMPICE.

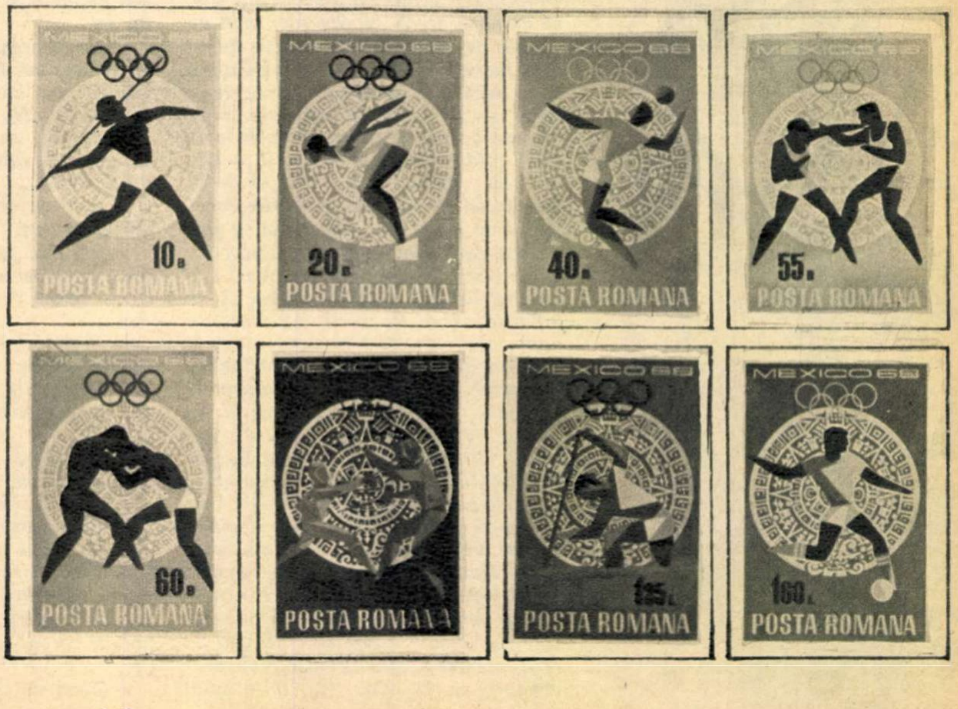

SECRETUL

Schiţă de **OCTAV PANCU-IAŞI**

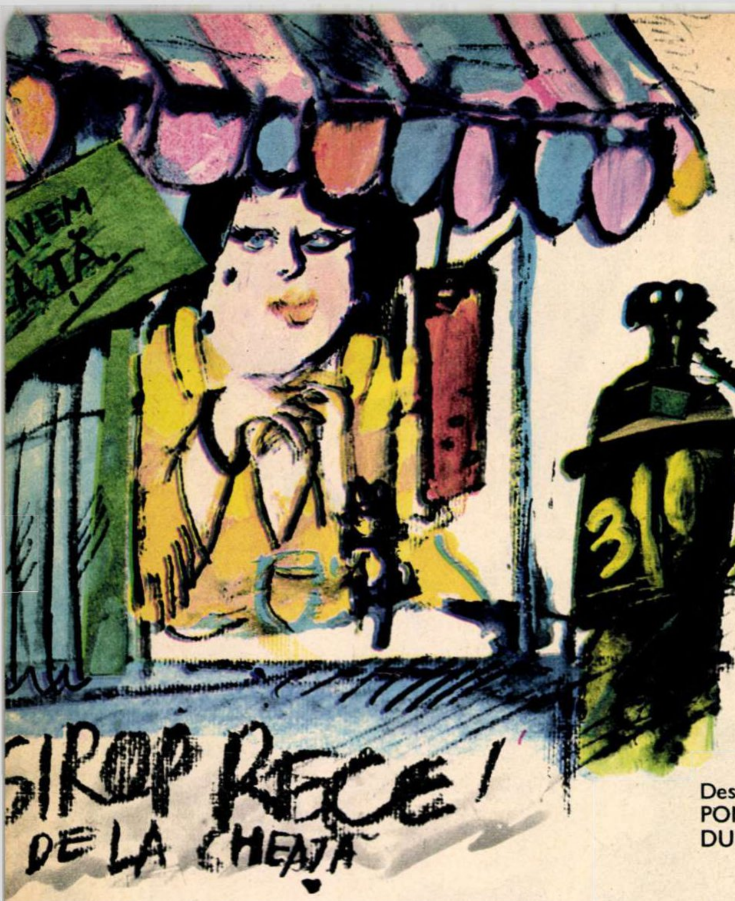

Desene de
POMPILIU
DUMITRESCU

Cînd se despărţiră (acolo, în colţ, lîngă chioşcul unde se vinde cel mai tîmpit sirop din lume şi nu găseşti niciodată îngheţată de un leu) Dumitrescu Radu (îl ştiţi: The Saint de la scara III, ăla care din cînd în cînd îşi bandajează o mînă ca să zică lumea că a fost rănit într-o încăierare) avu grijă să-i mai spună o dată:

— Vreau să-ţi intre bine în minte că tot ce-am discutat trebuie să rămînă secret. Să n-aud mîine că ştie şi gîsca aia de Violeta şi mototolul ăla de Gicu, mă rog, toată scara IV de la M 25, în cap cu ochelaristul de Sergiu. Asta e un secret al nostru. Ştii, cred, ce înseamnă un secret?

— Ei, na, zise Fane, secretul e... secret, ce mai?

— Tocmai, aprobă The Saint şi apăsîndu-şi cu palma mijlocul, se chirci şi se strîmbă, mimînd durerea unuia care fusese cu o secundă mai înainte împuşcat în stomac, dar face eforturi supraomeneşti să nu se prăbuşească. Tocmai, băiete, repetă gemînd, orice s-ar întîmpla nu spui nimănui.

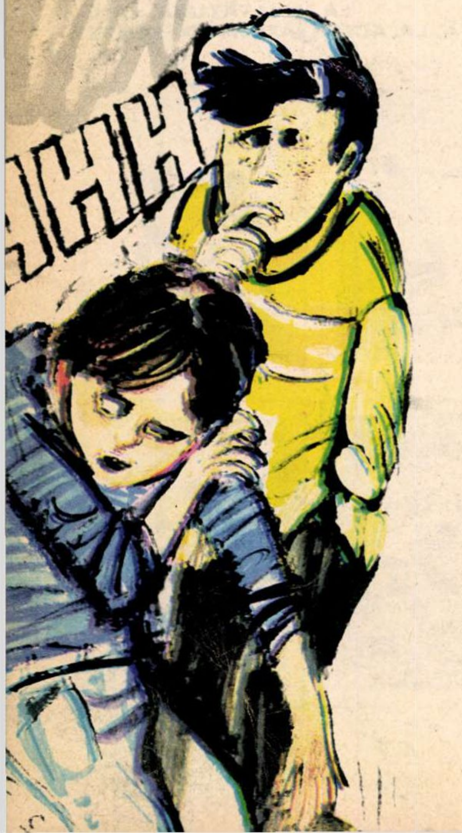

Fane simţi şi el cum un glonte duşman i-a sfredelit trupul, vru să închidă ochii şi să ducă mîna la inimă, dar ceva nu-i plăcu în ultimele cuvinte ale lui Dumitrescu. De aceea îşi amînă suferinţa pentru mai tîrziu şi întrebă:

— Cum adică: orice s-ar întîmpla? Ce vrei să spui cu asta? Se poate întîmpla ceva?

— Nu, spuse The Saint, şi cu o mişcare bruscă îşi smuci capul într-o parte pentru a evita un glonte care, fără îndoială, îi căuta fruntea. Nu, aşa vine vorba doar.

— Aha, făcu Fane şi în aceeaşi clipă îşi încleştă degetele mîinii drepte de umărul stîng, pentru că se răzgîndise şi nu se mai lăsase împuşcat în inimă, ci în umăr.

Pe urmă The Saint plecă să cumpere «Informaţia» pentru taică-su, iar el, Fane, se întoarse acasă. N-avea mai mult de o sută de metri pînă la blocul lor şi dacă nici un bandit nu se afla pe urma sa şi dacă rana de la picior (cea de la umăr se şi vindecase, dar între timp un genunchi îi fusese străpuns de lama unui cuţit malaez) n-avea să-l supere prea rău, într-un minut avea să fie în faţa lui M 25. Mergea însă intenţionat mai încet pentru că îi plăcea să se gîndească ceva mai mult la secretul lui Dumitrescu Radu. O să-l păstreze, nici nu mai încăpea discuţie. Putea să se întîmple orice. De pildă: să vină doi piraţi, să-l lege, să-l ducă pe o insulă pustie şi să-i pună pistolul între coaste: «Secretul sau viaţa?». Le-ar răspunde privindu-i de sus, demn, împăcat cu soarta: «Viaţa, blestemaţilor, viaţa, secretul niciodată!». Sau: să vină Sergiu, ochelaristul, şi să-l roage. «Îţi împrumut bicicleta pînă la vacanţa de iarnă, numai spune-mi şi mie secretul.» I-ar împinge cu un deget ochelarii care mereu îi alunecă pe vîrful nasului şi i-ar spune: «Vezi-ţi de treabă, puştiule, nu mă cumperi pe mine cu o bicicletă — şi încă una care nici măcar n-are far!». «Îţi dau pe deasupra trei Australii cu canguri». «Cu canguri, zici?». «Da, uite, ţi le aduc chiar acum, nu-mi pasă dacă mă vede tata şi mă snopeşte...». «O, sfîntă naivitate! Poţi să-mi aduci tot clasorul şi pe deasupra un vagon cu canguri vii. Secretul nu-l afli de la mine».

— Ce-i cu tine, Fane, vorbeşti singur?

Fane se opri speriat. În faţa lui se afla Mircea de la N 24.

— Nu, nu vorbeam singur, se scuză Fane. Am ceva...

— Cum adică ai ceva? Nu te simţi bine?

— Sînt sănătos, zise Fane, am însă ceva... o chestie,... un secret...

— Ce secret?

— Uite, te rog... Nu încerca să mă tragi de limbă.

— Nici nu-mi trece prin minte, zise Mircea. Dacă e secret, e normal să nu-mi spui.

— Normal, nenormal, mormăi Fane, totuşi... noi sîntem prieteni... Dacă mi-ai promite că n-o să mai spui nimănui... aş putea, aşa, pe departe...

— Nu, refuză Mircea. Nici pe departe, nici pe aproape. Nu mi-l spune în nici un fel.

— De ce, dragă? simţi că începe să se enerveze Fane. Nu eşti în stare să ţii un secret? N-ai atîta tărie?

— Ba am. Nu despre asta e vorba.

— Atunci, se însenină Fane, să-ţi spun. M-am întîlnit cu Dumitrescu Radu şi zicea...

— Ce rost are? îl opri Mircea. Nu vreau să aud.

— Mă rog, se strîmbă Fane, dacă tu crezi că e mai bine aşa. Dacă ţii morţiş să se spună despre tine că eşti un tip tare...

— Prostii! Puţin îmi pasă ce se spune despre mine!

— Păi, aşa te vreau, băiete, rîse Fane. Îţi spun şi terminăm. The Saint are de gînd...

— Încetează, domnule. Nu pricepi că nu mă priveşte? Păstrează secretul pentru tine şi lasă-mă pe mine în pace.

— Bine, păru că se resemnează Fane. Apropo... Ştii că peste trei, patru zile îmi scot bicicleta de la reparat. Ţi-o împrumut, dacă vrei...

— Şi Costarica aia portocalie cu arbori de cacao... m-am gîndit să ţi-o dau ţie...

— Ştiam eu că eşti băiat bun!

— Ba, pot să-ţi mai dau şi seria cu acvariul de la Constanţa. Vrei?

— Auzi întrebare! Sigur că vreau!

— Atunci ale tale sînt. Numai ascultă: Dumitrescu Radu zicea că mîine...

Mircea se retrase un pas înapoi:

— Ce faci? Iar o iei de la început? Mărcile le primesc, dar secretul nu vreau să-l aud.

— De ce, mă? De ce nu vrei? Ce ţi-am făcut eu să nu vrei? Îţi împrumut bicicleta. Îţi dau timbre. Seria întreagă cu acvariul de la Constanţa, nu un fleac de cîteva mere şi pere desperechiate din seria fructelor. Şi tu nici măcar atîta lucru nu vrei: să mă asculţi... să-ţi spun secretul. Că n-am altcuiva cui să-l spun. Violeta e la şcoală. Gicu e la ora de franceză. Sergiu e pedepsit, închis în casă pentru că a mirosit a fum. Numai tu mi-ai rămas. De ce te porţi aşa cu mine?...

Mai avea cincizeci de metri pînă la blocul M 25 şi era un drum greu şi plin de primejdii, pentru că banda lui Jack pîndea fiecare mişcare şi băieţii lui Jack nu erau de multe ori duşi la biserică, trăgeau fără să se gîndească, trăgeau din orice poziţie, din faţă, pe după umăr sau din spate, trebuia să ai un curaj nebun ca să le faci faţă.

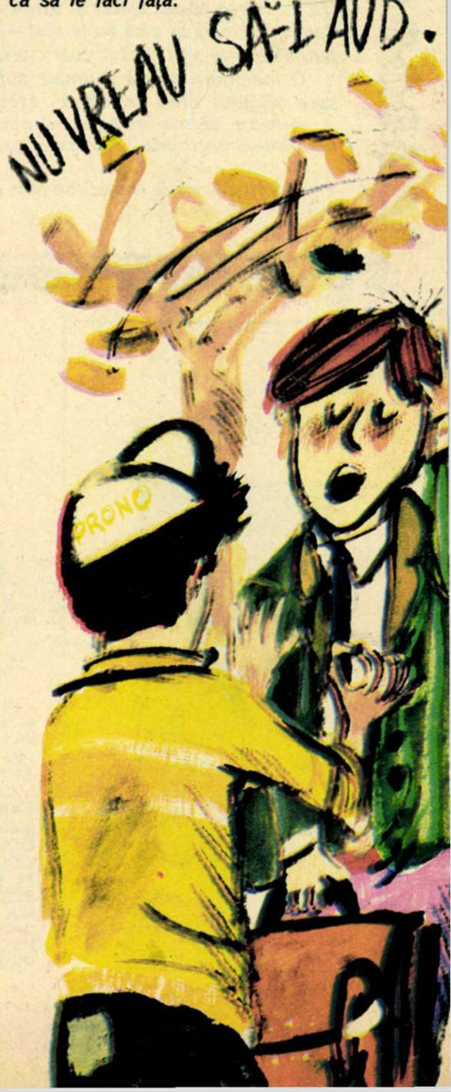

ȚARĂ, DRAGĂ NE EȘTI

Versuri de ION MEIȚOIU

Muzica de MIRCEA NEAGU

CÎNTEC OBLIGATORIU PENTRU FORMAȚIILE PARTICIPANTE LA FESTIVALUL CULTURAL-ARTISTIC AL PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR ÎN ACEST AN ȘCOLAR.

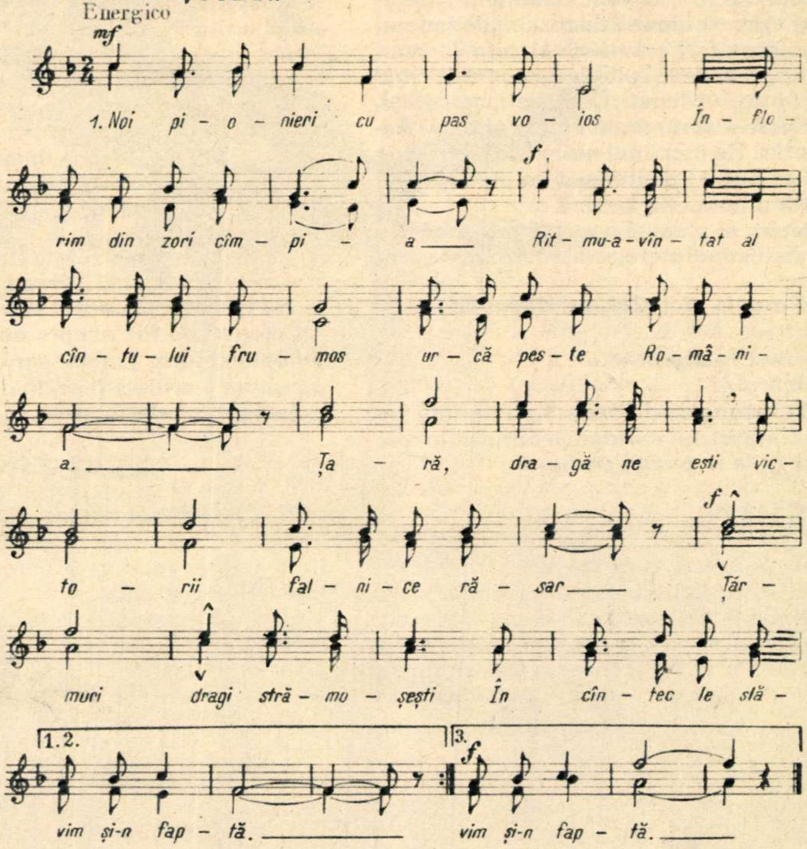
Energico
mf
1. Noi pi - o - nieri cu pas vo - ios În - flo -
rim din zori cîm - pi - a
f
Rit - mu - a - vîn - tat al
cîn - tu - lui fru - mos ur - că pes - te Ro - mâ - ni -
a.
Ța - ră, dra - gă ne ești vic -
to - rii fal - ni - ce ră - sar
f
Țăr -
muri dragi stră - mo - șești În cîn - tec le slă -
1.2.
vim și-n fap - tă.
3.
f
vim și-n fap - tă.

Dragi
cutezători,
vouă
v-am
dedicat
din inimă
acest
cîntec

Mircea Neagu

Noi, pionieri cu pas voios
Înflorim din zori cîmpia
Ritmul avîntat al cîntului frumos
Urcă peste România.

Noi, pionieri cutezători,
Drum ne-alegem prin lumină,
Plini de avînt pornim spre viitor
Cu o inimă senină.

Bravi pionieri clădim un vis
Moștenit din vremuri străbune.
Căi de izbînzi în țară s-au deschis,
Înflorind al ei renume.

Refren:

Țară, dragă ne ești,
Victorii falnice răsar,
Țărmuri dragi strămoșești
În cîntec le slăvim și-n faptă.

---

3 ÎNTREBĂRI ȘI 3 RĂSPUNSURI

Un «cutezător» din Cluj, Toma Tamaș, un pasionat al teatrului televizat, ne roagă printr-o scrisoare să-i răspundem la două întrebări. Iată-le:

Programul de viitor al Televiziunii prevede și o «stagiune teatrală» pentru școlari?

Care sînt piesele pe căre le vom vedea pe micul ecran?

Pentru a-l satisface pe cititorul nostru, ne-am adresat **Letiției Popa**, regizor al televiziunii, pe care, după cum bănuiți, am găsit-o în Studio. Cînd urmărești în liniștea casei tale un program de televiziune nu-ți poți imagina agitația în care a fost pregătit. Megafoanele cheamă, cabinele de montaj sînt în acțiune, regizorii aleargă, actorii așteaptă înfrigurați. Pe coridoare e un du-te vino necontenit. Nu este ușor s-o desprindem pe Letiția Popa, fie și pentru o clipă, din această activitate febrilă, dar știm că este bucuroasă să răspundă «Cutezătorilor».

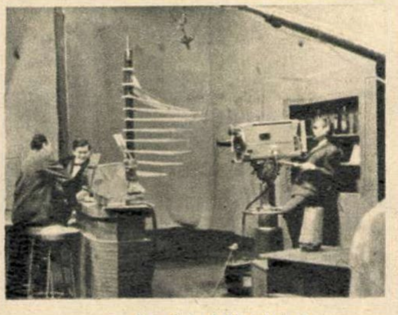

— Liniște! Emisie!

— Nu, o stagiune anume pentru școlari, ne spune ea, nu există la Televiziune. Dar în «teatrul» nostru atît de încăpător, unde cortina se ridică pentru mii și mii de spectatori, nenumărate sînt piesele care pot vi vizonate de școlari. De ce? Pentru că eu cred că voi, dragi cutezători, puteți pătrunde cu toată însuflețirea fondul de idei generoase al unei piese, chiar cînd nu poartă adresa voastră directă, cred că voi puteți trăi, cu toată intensitatea o bună reprezentație teatrală. Un spectacol izbutit devine pentru voi act de viață. Cînd montam piesa «Omul cu mîrțoaga» de Gh. Ciprian, m-am gîndit și la voi. Eram sigură că îl veți înțelege pe Chirică, eroul principal. El nu este un neadaptat, ci un om care gîndește, care nu se teme să rămînă cu el însuși, cu gîndurile sale. Am căutat să pun în lumină latura generoasă, caldă, frumoasă a caracterului său. Și sînt sigură că voi ați înțeles și n-ați rîs acolo unde nu era cazul. Astfel, multe din piesele care le vom prezenta pe micul ecran, deși nu poartă emblema pentru școlari sînt și pentru voi.

Vă rog să vizionați în continuare ciclul «Istoria teatrului universal», care are în cuprins multe fragmente din piesele marii dramaturgii. Dar mai ales vă recomand să vizionați din viitoarele spectacole: «Perșii», de Eschil, «Bărbierul din Sevilla», după Beaumarchais, «Egmont» de Goethe, «Pasărea albastră» de Maeterlink, «Faust» de Marlowe și, bineînțeles, «Cruciada copiilor» de Lucian Blaga.

Aici curiozitatea redactorului a învins discreția.

Pupitrul de comandă.

— Dar dumneavoastră care dintre aceste spectacole pregătiți?

— Lucrez la punerea în scenă a «Cruciadei copiilor». Este o piesă străbătută de un puternic fior poetic, o chemare febrilă la frumos și omenie. Majoritatea rolurilor fiind interpretate de copii, îmi caut actorii prin școli, pe stradă, în parcuri. Cine știe, poate alesul va fi un cititor al «Cutezătorilor».

B. CARAGIALE

Omul cu camera — simbolul televiziunii.

O RADIOGRAMĂ ÎN ZORI

Însemnări dintr-o aplicație de Lt. colonel **V. FILIMON**

Miez de noapte. Totul e cufundat în întuneric. Oamenii satelor din cîmpie se odihnesc. În acest timp o coloană de mașini, de tancuri și transportoare blindate șerpuiește peste coline și văi, prin desișuri sau prin albiile rîurilor. Gonește prin beznă și ploaie de aproape cinci ceasuri. Militarii — infanteriști moto, artileriști, rachetiști, cercetași, transmisioniști, geniști și tanchiști — sînt numai ochi și urechi. Așteaptă ordinul de intrare în «luptă». Pe nici unul nu-l prinde somnul, deși nici în noaptea trecută nu au putut lipi pleoapă de pleoapă. [illegible] două zile și două nopți execută o aplicație tactică.

Dar iată că, undeva, în depărtări, se zărește o [illegible]. Se ivesc zorile. O dată cu ele, în căștile radiotelegrafiștilor răsună precipitat vocile corespondenților:

— «Prunul», sînt «Zebra»... «Prunul», sînt «Zebra». Răspunde dacă mă auzi... Recepție!

— Te aud foarte bine... Te aud foarte bine...

— Transmit radiograma numărul...

Nici nu prind de veste cînd coloana se desface. Infanteriștii sar din mașini și se înlănțuie peste cîmpuri. Iar motoarele huruie dincolo de drumuri, conducînd tehnica grea în poziții de luptă.

„ZEUL“

Tunurile sînt pregătite pentru tragere, gata să-și dezlănțuie torentul lor de foc și schije. Tunarii au calculat elementele de tragere și cu trupurile încordate sub vestoanele nădușite așteaptă comanda pentru deschiderea focului. Între ei, un ofițer cu fața negricioasă și prelungă. E locotenentul major Constantin Bîrnea. Om al traiectoriilor și al [illegible] severe de artilerie, ale cărui calcule nu se lasă ispitite de [illegible] nostru, un căpitan din statul major al unității, ne informează [illegible] Bîrnea descinde dintr-o familie de vechi artileriști [illegible] la războiul din 1877—1878, la cel din 191[illegible] a încleștare în care a fost zdrobit [illegible] german.

[illegible] arma aceasta, adeseori numită și «Zeul războiului», i-a fost insuflată în familie. Acum așteaptă cu nerăbdare [illegible] deschiderea focului. Consultă ceasul și scrutează zorile. Și, [illegible] rostește cu glas [illegible] de puternic cîteva comenzi scurte [illegible]

[illegible] fulgerător tunurile.

— Foc, comandă Bîrnea.

Se zguduie pămîntul sub picioare. Tunurile dezlănțuie un adevărat uragan de foc asupra poziției «inamice». Zarea se învăluie în pulbere și fum. Țintele sar în țăndări, una după alta, indicînd buna pregătire a artileriștilor, înalta lor capacitate de a sprijini cu succes acțiunea celorlalte arme.

ASALTÎND TRANȘEELE

S-a dezlănțuit atacul. Mă despart de artileriști, purtînd în suflet imaginea formidabilei puteri de foc a acestei arme și a bunei pregătiri a acestor militari, alăturîndu-mă iureșului unei subunități de infanterie-moto, care asaltează tranșeele. Ostașii trag din mers rafale bine țintite, aruncă grenade, se încleștează la baionete cu răzlețe cuiburi de rezistență.

E tot mai grea înaintarea. «Inamicul» ridică în calea atacatorilor fel de fel de obstacole. Într-un loc a aruncat în aer podul; ostașii trec prin apă; în altă parte a stăvilit înaintarea cu un puternic baraj de artilerie.

Mă apropii de un ostaș aruncătorist de grenade, care stă adăpostit în spatele unei movile. Privește încordat înainte peste întinsuri, silindu-se să nu piardă din ochi un grup de tancuri care se apropie, învăluite în aburul dimineții. Fixează linia de ochire a aruncătorului de grenade portativ pe direcția unui colos ce se îndreaptă spre grupa sa și așteaptă cu nemaipomenită stăpînire de sine. Fața-i trădează sentimentele, trăirile momentului creat de aplicație. Pare că spune: «N-o să ne scapi, namilă! Cum o să-ți arăți un pic partea vulnerabilă te și pocnesc».

Așa a și fost. O detunătură puternică și tancul rămîne încremenit [illegible] locului. Cele rămase tefere fac cale întoarsă. O dată cu ele se [illegible] și infanteria ce le-a însoțit.

CAPORALUL TANCHIST

Am ajuns în adîncimea apărării «inamice». Aici, atac[illegible] nesc din nou o puternică rezistență. În luptă [illegible] de tancuri care urmează să contribuie la [illegible] de apărare a adversarului. Din mers, sar [illegible] din [illegible] strecor ușor prin capul turelei lîng[illegible] lușesc în semiîntuneric chipul mecanicului [illegible] Liviu State, o bucățică de om, parcă [illegible] evidență dimensiunile colosului care [illegible] tone de metal par o jucărie în [illegible] cu el. Începutul e prozaic, încărca[illegible] ție, trageri, învățătură, aplicații. [illegible]».

«De cînd eram școlar am îndr[illegible] mă învăluia un fior din cap pînă în picioare. În închipuirea mea mă și vedeam stăpînul acestor coloși care fac minuni în luptă. Și mi-am pus în gînd să devin ofițer de tancuri. Ca să-mi îndeplinesc acest scop, m-am înscris la examenul de candidați pentru Liceul militar «Ștefan cel Mare». Am fost însă respins la vizita medicală. Mi s-a spus că-s firav, că nu-s apt pentru eforturile cerute de armată. Am suferit foarte mult, dar gîndul de a deveni tanchist nu m-a părăsit nici o clipă. La recrutare, m-am rugat de cei de la centrul militar să mă repartizeze la tancuri și nu m-am lăsat pînă nu mi s-a îndeplinit dorința. Și acum, după cum vedeți, sînt tanchist. Am dat examen la Facultatea Tehnică a Academiei Militare Generale și am reușit. După aplicație voi pleca la cursuri și sper să-mi îndeplinesc visul copilăriei mele».

Însuflețindu-se la vorbă, caporalul și-a dezvăluit pe larg pasiunea sa pentru arma tancurilor, pasiune care, în primul rînd izvorăște dintr-un puternic sentiment al iubirii de patrie.

N-am apucat să-l văd pe State și tovarășii lui acționînd într-o încleștare directă cu adversarul pentru că, pe calea undelor, sosi ordinul de încetare a aplicației. Comandantul a ordonat regruparea într-un anume loc și adunarea în careu a tuturor militarilor.

La ordinul șefului de stat major, în [illegible] efectiv, s-au aliniat un șir de militari. Printre ei [illegible] artilerie cu fa[illegible] prelungă, [illegible] aruncătoristul de [illegible] State și pe [illegible] cunoscuți în acele zile de [illegible] chipurile bărba[illegible], asprite de eforturile dă[illegible] într-un film ima[illegible] gini de măiestrie, fermitate, [illegible] de mîndrie [illegible] siguranță [illegible] încălzește ini[illegible]

Foto: C. MIHĂIȚĂ

25 OCTOMBRIE,
ZIUA FORȚELOR ARMATE
ALE
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA.

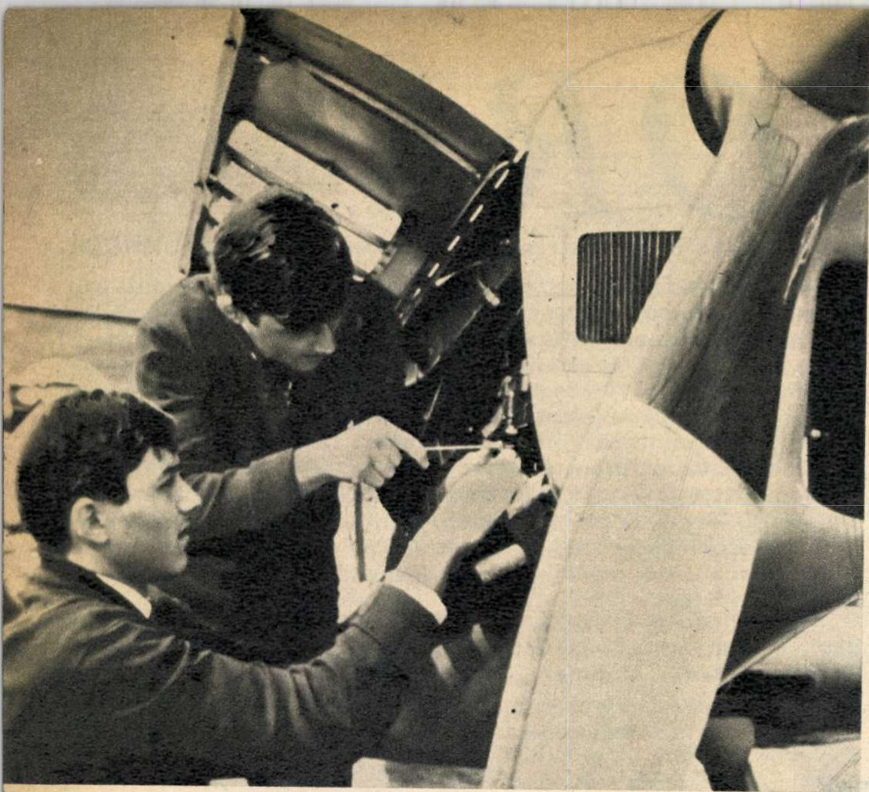

LA 17 ANI, CEI DOI GEMENI AI PILOTULUI ȘTEFAN CALOTĂ AU DEVENIT EI ÎNȘIȘI PILOȚI!

Special pentru **Cutezătorii**

Un examen în... văzduh

Ne străduim să fim cutezători în tot ceea ce întreprindem, și cînd ne avîntăm în înălțimi, pe aripile avioanelor, și atunci cînd pășim pe pămînt.

Calotă C.
Calotă M.

Examenul despre care o să vă vorbim este cu totul și cu totul deosebit. El nu s-a desfășurat într-o sală de clasă, în fața tablei sau a hărții, ci în... văzduh, pe fondul albastru al cerului.

O zi frumoasă de septembrie. Sîntem la Clinceni. Pe pajiștea verde, stăm cu privirile ridicate spre înalt și cu palma streașină deasupra ochilor. Spectacolul (și în același timp examenul) la care asistăm ne emoționează și ne-ncîntă totodată. Sus, deasupra aerodromului, un avion-școală (YR-ZLC) evoluează spectaculos, cînd legănîndu-se parcă într-un dans, cînd coborînd ca un bolid spre pămînt, pentru ca ajuns aproape de sol să se înalțe din nou, săgeată spre înalturi. La bordul avionului se află două persoane: pilotul de încercare Constantin Manolache, maestru emerit al sportului (o mai veche cunoștință din paginile revistei noastre) și Marian Calotă, un tînăr care abia a împlinit 17 ani. Un pasager? Nicidecum. Marian pilotează. Stă în scaunul pilotului, cu o mînă pe maneta de gaze a motorului și cu ochii țintă la aparatele de bord. Maestrul Manolache îi comandă scurt, răspicat: «Viraj pe dreapta!... Un opt!... Spirală dublă!...» Atent, Marian execută toate comenzile cu calm și siguranță, la fiecare «întrebare» a examinatorului dînd un «răspuns» excelent.

Deodată... Un fior trecu atunci din constelații prin piepturile spectatorilor. În plin zbor, motorul avionului s-a oprit brusc și aparatul, înclinîndu-se, cade vertiginos spre cîmpul de aterizare. O pană de motor? Da, dar o «pană» provocată de instructorul examinator, pentru a vedea cum se descurcă elevul său într-o asemenea situație. Și de data aceasta Marian se descurcă excelent. Folosind calitățile de planor ale avionului, aterizează în bune condiții cu motorul stins. Apoi coboară din carlingă, se apropie de comisia de examinare și raportează: «Tovarășe președinte, am executat proba de zbor pentru obținerea brevetului!»

În carnetul de pilot sportiv al elevului Marian Calotă, membrii comisiei trec nota 10. Marian este primul pilot din promoția 1968 a Școlii de pilotaj «Aurel Vlaicu».

Spre avionul abia sosit din înalturi se îndreaptă al doilea elev. Surpriză. Seamănă așa de mult cu Marian de parcă ar fi tot el. Dar cum să nu semene cînd e fratele lui geamăn, Cristian Calotă? Avionul decolează. Și iarăși, pe fondul cerului, aceeași evoluție spectaculoasă, aceleași figuri complicate... Apoi, a doua aterizare și al doilea brevet de aviator sportiv. Cei doi băieți ai cunoscutului pilot Ștefan Calotă și-au urmat îndeaproa pe tatăl, devenind și ei piloți, la 17 ani.

După cei doi frați alți tineri se înalță în văzduh și-și dovedesc măiestria desăvîrșită în timpul școlii de aviație pe care au urmat-o. Examenul de brevetare despre care v-am vorbit constituie unul dintre cele mai de seamă evenimente aviatice sportive. O dată cu împlinirea visului tinerilor elevi — de a deveni piloți, cuceritori ai văzduhului — s-a mai realizat ceva, un lucru deosebit de important pentru aviația noastră: după o întrerupere de mai mulți ani, a fost reînnodat firul celor mai frumoase tradiții ale aripilor românești.

VIOREL TONCEANU
redactor la revista «Sport și tehnică»

Post scriptum

Pentru aceia dintre voi, dragi cititori, care doriți să ajungeți piloți asemenea fraților Calotă și colegilor lor de promoție, l-am rugat pe elevul Aurel Vîrtecuș, proaspăt absolvent, să descrie drumul pe care l-a parcurs pînă a intrat în posesia brevetului. Iată ce ne-a spus el:

«Ca toți copiii, de cînd eram mic am visat să zbor, să ajung aviator. Visul acesta nu l-am părăsit, nu l-am schimbat pe parcurs cu altul. Si iată, mi l-am împlinit. Cum?

Mai întîi am practicat aeromodelismul la Casa pionierilor din Brașov, de unde sînt de loc. Între timp, am citit mult despre aviație — literatură, reviste de specialitate — lectură care nu numai că mi-a menținut gustul pentru zbor, dar mi-a și îmbogățit cunoștințele în acest domeniu. În școală, ca elev, am dat o deosebită atenție matematicii și fizicii. Am intrat apoi ca tehnician la Brașov, înscriindu-mă totodată la aeroclubul sportiv din localitate. In toamna trecută m-am înscris la Școala sportivă de piloți de zbor cu motor «Aurel Vlaicu» din București. Aici am învățat să zbor, să practic unul dintre cele mai frumoase sporturi: aviația. Cred că oricare tînăr care corespunde din punct de vedere psihic, fizic și al pregătirii teoretice, care are curaj și e perseverent, poate urma drumul parcurs de mine.»

MEXICO 68

ÎN REVISTA NOASTRĂ MICĂ, PĂSTRASEM UN SPAȚIU, PÎNĂ LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI, PENTRU UN PRIM SUCCES AL SPORTIVILOR NOȘTRI LA JOCURILE OLIMPICE. SĂ VĂ SPUNEM DREPT, NOI AM PĂSTRAT SPAȚIUL CU DÎRZENIE CHIAR ȘI DUPĂ PREDAREA MATERIALELOR, DAR PENTRU ÎNTÎIA OARĂ, NICI TEHNOREDACTORUL, NICI TIPOGRAFII NU S-AU SUPĂRAT: «TREBUIE SĂ SCLIPEASCĂ «UN AUR» ȘI PENTRU NOI, ÎN MEXIC!» SPUNEAU EI. ȘI IATĂ, NU UNA, CI TREI MEDALII DE AUR AU FOST CUCERITE, DE O VIORICĂ, DE O LIA ȘI DE UN ION, PÎNĂ ÎN CLIPA CÎND REVISTA INTRĂ LA TIPAR! VIORICA VISCOPOLEANU, PRINTR-UN SALT DE CĂPRIOARĂ NE-A ADUS, SIMULTAN, TITLUL MONDIAL OLIMPIC ȘI EUROPEAN LA SĂRITURA ÎN LUNGIME. INGINERA LIA MANOLIU A EXPEDIAT DISCUL LA CEA MAI MARE DISTANȚĂ ÎNREGISTRATĂ ÎN ISTORIA OLIMPIADELOR DE CĂTRE O FEMEIE. IAR IONEL DRÎMBĂ A DEVENIT CEL MAI BUN FLORETIST DIN LUME! CRONICARII L-AU COMPARAT CU D'ARTAGNAN. NOI NE MAI GÎNDEAM ȘI LA FĂT-FRUMOS...

TELE-FOTO-AGERPRES *din Ciudad de Mexico: pe treapta cea mai înaltă a podiumului de onoare. Sus: Viorica Viscopoleanu. Jos: Ionel Drîmbă.*

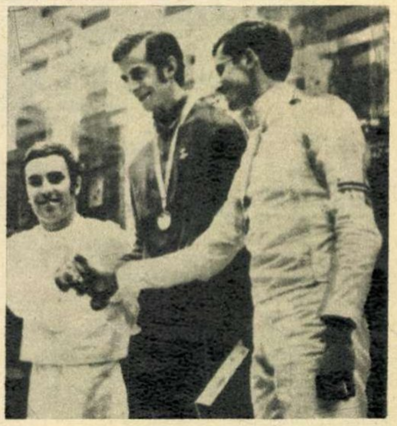

DUNĂREA ALBASTRĂ

R.P. Bulgaria — un pitoresc loc de odihnă

Delta — împărăția nuferilor.

(Urmare din numărul trecut)

Pe teritoriul patriei noastre, Dunărea are de străbătut o parte din cel mai anevoios drum existent de-a lungul celor 2 900 km pe care-i străbate de la izvoare pînă la Marea Neagră. E vorba de porțiunea care începe la Moldova Veche și se încheie la Turnu Severin, iar regiunea este cunoscută sub denumirea de Porțile de Fier. Pe o distanță de 100 km Dunărea se încleștează cu stîncile de granit ale munților care-i întind curse la tot pasul. Ca să le poată învinge ea își restrînge pe aceste locuri apele pînă la numai 150 m lățime și «fuge» cu 18 km pe oră. Tot aici se află renumitele «Cazane» unde Dunărea își taie drumul direct prin stînca de granit pînă la Orșova. Priveliștile pe care natura le oferă omului aici sînt neasemuit de frumoase și sînt descrise în emoționante pagini de Alexandru Vlahuță în «România pitorească».

Cel ce va străbate astăzi aceste ținuturi va întîlni însă cu totul alte imagini decît cele descrise de Vlahuță. Nu peste multă vreme de la Porțile de Fier, Dunărea va trimite lumină electrică în cele două țări — România și Iugoslavia — participante la construirea marii hidrocentrale «Porțile de Fier». Abia după ce părăsește Turnu Severin, Dunărea își liniștește apele și le poartă cu o viteză de 3 km pe oră pînă la vărsarea în Marea Neagră. În drumul său ea întîlnește nenumărate locuri care amintesc de evenimente memorabile din istoria poporului nostru. Calafatul, de pildă, ne duce cu gîndul la negustorii genovezi care în Evul Mediu făceau comerț pe Dunăre și care își «călăfătuiau» vasele pentru a le face bordajele impermeabile.

Nu departe de Islaz, la Turnu Măgurele, se înalță azi una dintre cetățile moderne ale chimiei, după cum la Oltenița se află unul din marile șantiere navale de unde și-a luat «zborul» primul spărgător de gheață românesc «Voinicul». Pe celălalt mal al său Dunărea întîlnește multe așezări ale poporului bulgar vecin și prieten, care-și găsesc ecou în timpurile îndepărtate ale istoriei. Printre ele se numără Vidinul și Nicopolul, Ruse și Svistovul...

...După ce îmbrățișează pămînturile care pînă nu de mult erau cunoscute sub denumirea de Balta Ialomiței și Insula Mare a Brăilei, terenuri redate astăzi agriculturii, fluviul «pășește» pe pitoreștile meleaguri ale Brăilei (întemeiată în Evul Mediu de genovezi) și Galațiului ca apoi să îmbrățișeze apele ultimului său afluent important, rîul Prut. De la confluența cu acest rîu, Dunărea formează granița cu Uniunea Sovietică.

Ultimul oraș de pe malul dobrogean al Dunării înainte de a forma delta este Isaccea. El a fost ridicat pe locul unde în trecut se găsea cetatea romană Noiodonum. Se știe că pe aici a trecut Dunărea în anul 513 î.e.n. armata persană a lui Darius, fugărită de sciți. La 25 km mai jos de Isaccea, Dunărea începe să formeze delta, depărtîndu-și apele mai întîi în două brațe, Sulina și Chilia, iar la cîțiva kilometri spre sud de Sulina să-l formeze pe al treilea — Sf. Gheorghe. În aval de ramificație, pe brațul Sulina se află orașul Tulcea — vechea cetate Aegysos a Moesiei. El este așezat la poalele unui podiș deluros, care reprezintă de fapt resturile unor munți bătrîni, măcinați de eroziune. Astăzi orașul a devenit cel mai important centru al industriei piscicole.

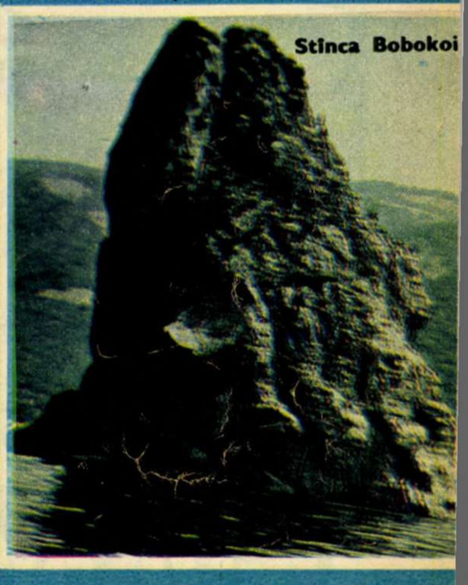

Stînca Bobokoi

Cele trei brațe ale deltei închid între ele o suprafață totală de peste 4 300 km². Păienjenișul gîrlelor și canalelor ocupa aproape 80% din suprafața aceasta. Și cu toate că are o existență milenară, delta rămîne tot timpul tînără, pentru că Dunărea «fură» zilnic mării noi întinderi de apă pe care le transformă în uscat. Anual Dunărea aduce cu ea cca 84 milioane tone de nămol pentru transportul căruia ar fi nevoie de 750 000 vagoane.

Atunci cînd omul preistoric popula pămîntul Dobrogei, în epoca de piatră, trăiau aici rinoceri, urși uriași și maimuțe. Dunărea se vărsa în mare printr-un singur braț ce se găsea prin locul unde astăzi se află orașul Tulcea. Astăzi pe cele trei brațe cresc desișuri de trestie, papură, rogoz, ferigă și volbură de baltă formînd un fel de saltea plutitoare numită plaur. Între grinduri și păduri, la suprafața bălții pînă aproape de mare, există o vegetație care dă deltei un farmec unic. Aici, în timpul verii se formează un adevărat paradis al păsărilor în care trăiesc circa 300 de specii venite din diferite părți ale globului.

VERONICA ILIESCU

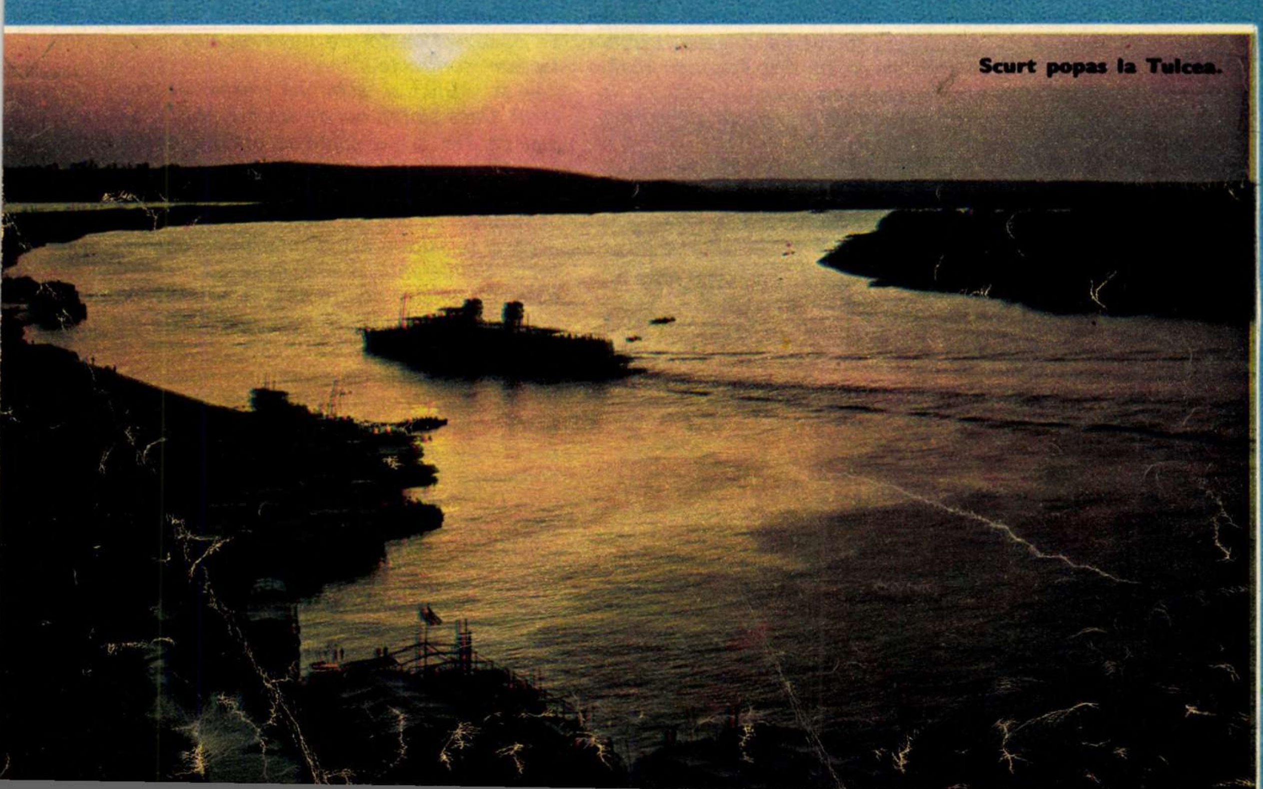

Scurt popas la Tulcea.

Vacanţele unui tînăr liniştit

POVESTIRE DE COSTACHE ANTON
●●● DESENE V. BACIU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

RĂMAŞI PRIZONIERI ÎN ÎNCĂPEREA DE PIATRĂ, DIM ŞI ANCA NU SE DESCURAJEAZĂ. EI ÎNCEARCĂ SĂ GĂSEASCĂ O IEŞIRE. DESCOPERĂ ÎNTR-ADEVĂR, O UŞĂ SECRETĂ, DAR CELE TREI GALERII CARE SE AFLĂ ÎN SPATELE EI SÎNT MAI DEGRABĂ NIŞTE CAPCANE PERICULOASE.

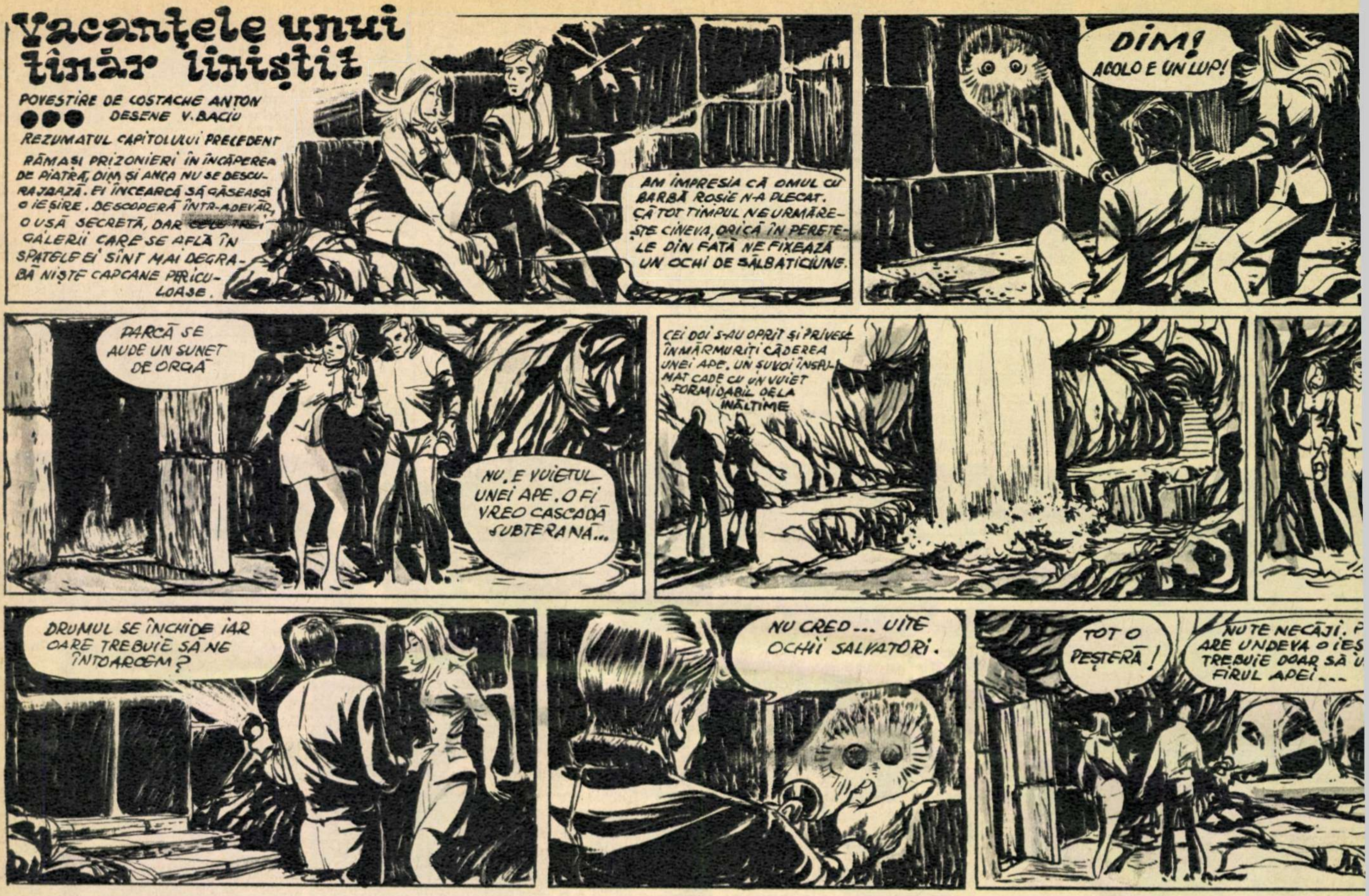
AM ÎMPRESIA CĂ OMUL CU BARBĂ ROŞIE N-A PLECAT. CĂ TOT TIMPUL NE URMĂREŞTE CINEVA, ORICĂ ÎN PEREŢELE DIN FAŢĂ NE FIXEAZĂ UN OCHI DE SĂLBATICIUNE.
DIM! ACOLO E UN LUP!
PARCĂ SE AUDE UN SUNET DE ORGĂ
NU, E VUIETUL UNEI APE. O FI VREO CASCADĂ SUBTERANĂ...
CEI DOI S-AU OPRIT ŞI PRIVESC ÎNMĂRMURIŢI CĂDEREA UNEI APE. UN ŞUVOI ÎNSPUMAT CADE CU UN VUIET FORMIDABIL DE LA ÎNĂLŢIME
DRUMUL SE ÎNCHIDE IAR OARE TREBUIE SĂ NE ÎNTOARCEM?
NU CRED... UITE OCHII SALVATORI.
TOT O PEŞTERĂ!
NU TE NECĂJI. P
ARE UNDEVA O IEŞ
TREBUIE DOAR SĂ U
FIRUL APEI...

ATANASIE TOMA

REVANŞA

ROMAN FOILETON (III)

Socoteala lui Tex din Seattle nu s-a potrivit cu cea din tren astfel că acesta a ajuns la destinaţie abia la 1 noiembrie. S-a urcat grăbit într-o trăsură şi a strigat tare, nervos, spre vizitiu:

— Repede, la hotelul Albany!

Dacă ar fi fost atent la ce se petrece în jurul său, Tex ar fi văzut încă şapte sau opt călători grăbiţi sărind dintr-o mişcare pe băncile capitonate ale trăsurilor şi strigînd tare, nervos, spre vizitii:

— Repede, la hotel Albany!

Cînd a coborît în faţa somptuosului hotel din New-York, Tex a fost gata să facă drumul înapoi. Străzile din jurul hotelului erau înţesate de curioşi. Veniseră nu atît pentru a fi martori la încheierea contractului cît mai ales pentru a asista la încăierarea pe care o promiseseră cîteva grupuri de fermieri din sud care nu uitaseră încă ziua aceea de aprilie a anului 1865 cînd la Appomatox, generalul Lee, obosit şi îmbătrînit, a predat sabia generalului Grant). Adunaţi în faţa hotelului, sudiştii agitau pancarte cu înjurături şi ameninţări*

la adresa negrului ce a îndrăznit să ridice mîna asupra unui alb. Cîţiva dintre ei, mai belicoşi, agitau pancarte ameninţătoare şi la adresa celui care va îndrăzni să organizeze sau să finanţeze meciul. Detaşamente de poliţişti călări patrulau pe străzile învecinate neîndrăznind totuşi să treacă printre rîndurile provocatorilor sudişti, ca nu cumva să dezlănţuie incidente a căror urmare nu ar fi fost greu de ghicit. Lui Tex îi fu ruşine imediat pentru gîndul său laş şi înaintă cu îndrăzneală printre rîndurile compacte ale curioşi-

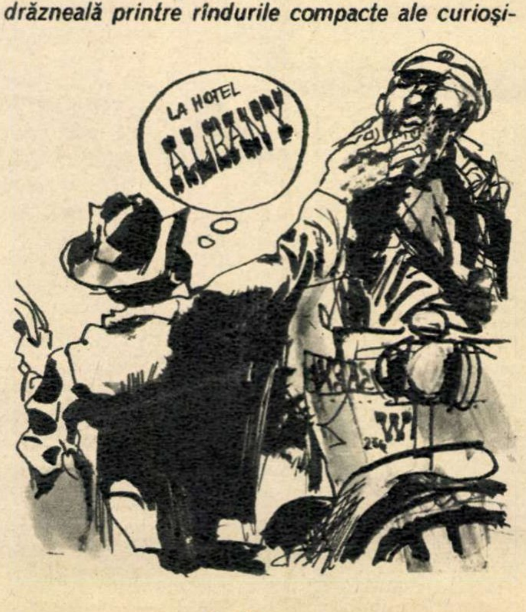
LA HOTEL ALBANY

lor. Portarul hotelului l-a privit ostil, măsurîndu-l de sus pînă jos şi i-a spus ritos, fără să fie întrebat:

— Să ştiţi că dacă sînteţi ziarist nu e voie înăuntru... Am primit dispoziţii categorice.

Tex a zîmbit îngăduitor:

— Prietene, n-am scris în viaţa mea mai mult de douăzeci de foi de hîrtie şi alea numai cînd făceam contracte...

— A, atunci se schimbă treaba, i-a surîs portarul. Dacă sînteţi om de afaceri, poftiţi. S-a apropiat de Tex şi i-a şoptit la ureche, confidenţial:

— Licitaţia se ţine în salonul galben... Uşa mare din dreapta...

Salonul galben al hotelului Albany intra în acea zi în istorie avînd înfăţişarea unui cîmp de luptă. Beligeranţii se pregăteau cu privirile încordate, în linişte, pentru marea bătălie. De aceea lui Tex i s-a părut ridicol omuleţul care s-a apropiat de o masă şi a bătut cu ciocănelul de lemn într-un gong, cerînd să se facă linişte. Era avocatul Robert Murphy, care după ce a privit asistenţa şi pe cei doi boxeri aflaţi împreună cu managerii deoparte şi de alta a mesei a început să vorbească repede, puţin peltic:

— Domnilor, am primit pînă aseară la miezul nopţii treizeci şi nouă de oferte. A făcut o pauză, privind spre sală, peste ochelarii cu lentile groase şi rame negre, pentru a vedea efectul spuselor sale şi Tex se gîndi că aşa face probabil şi la tribunal cînd pledează. Toate ofertele sînt serioase, cu depunere în cont a sumei de 5 000 dolari.

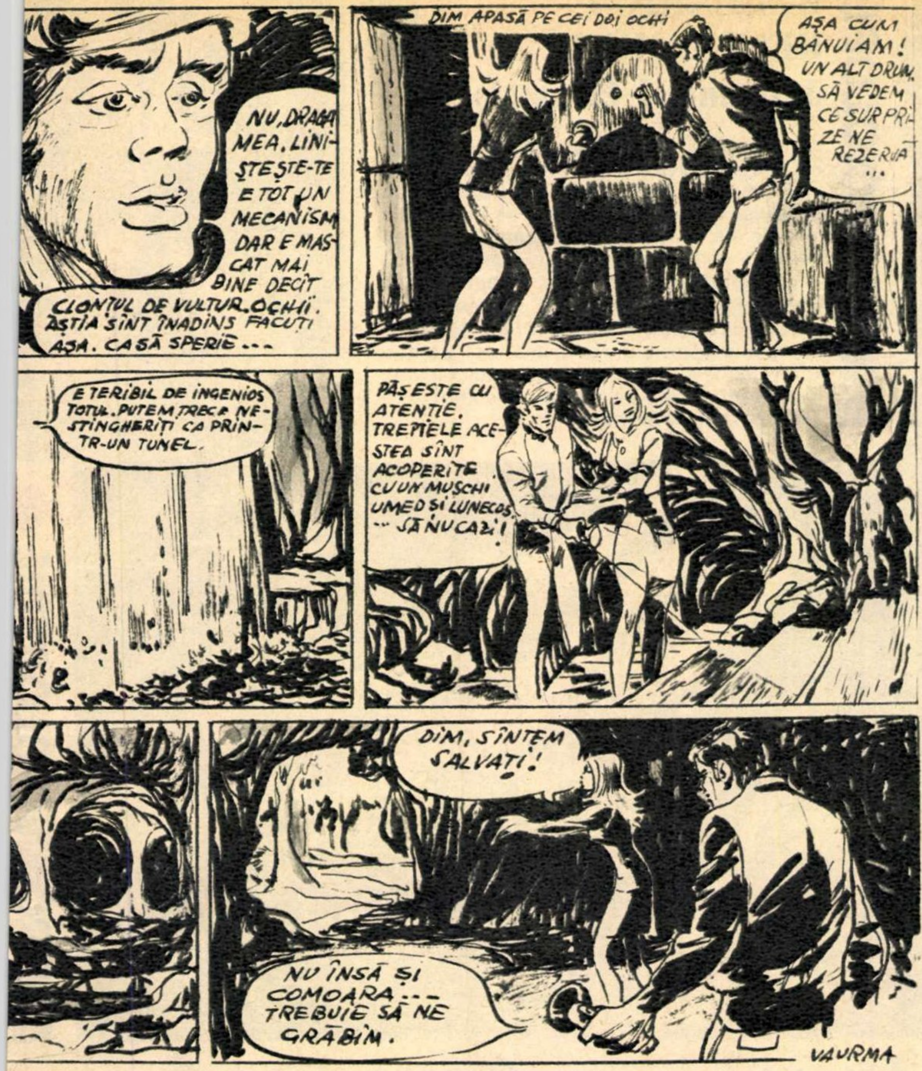
NU, DRAGA MEA, LINIȘTEȘTE-TE E TOT UN MECANISM DAR E MASCAT MAI BINE DECÎT
CLONȚUL DE VULTUR. OCHII. AȘTIA SÎNT ÎNADINS FĂCUȚI AȘA, CA SĂ SPERIE...
DIM APASĂ PE CEI DOI OCHI
AȘA CUM BĂNUIAM! UN ALT DRUM. SĂ VEDEM CE SURPRIZE NE REZERVĂ...
E TERIBIL DE INGENIOS TOTUL. PUTEM TRECE NESTINGHERIȚI CA PRINTR-UN TUNEL.
PĂȘEȘTE CU ATENȚIE. TREPTELE ACESTEA SÎNT ACOPERITE CU UN MUȘCHI UMED ȘI LUNECOS... SĂ NU CAZI!
DIM, SÎNTEM SALVAȚI!
NU ÎNSĂ ȘI COMOARA... TREBUIE SĂ NE GRĂBIM.
VA URMA

DANIELESCU LOVIN

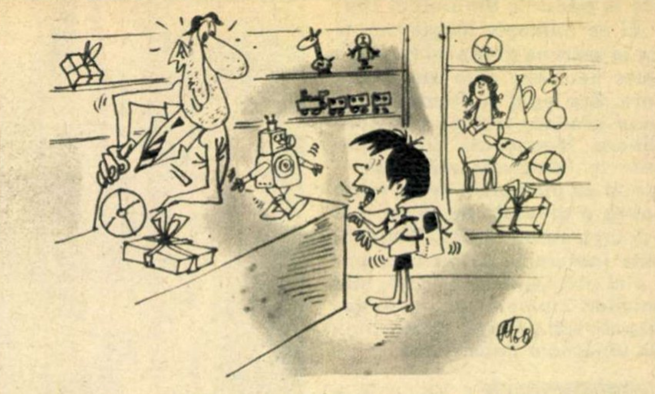

— M-ar interesa unul care să știe regula de trei simplă, legea lui Ohm, și teorema lui Pitagora!

POMPILIU DUMITRESCU

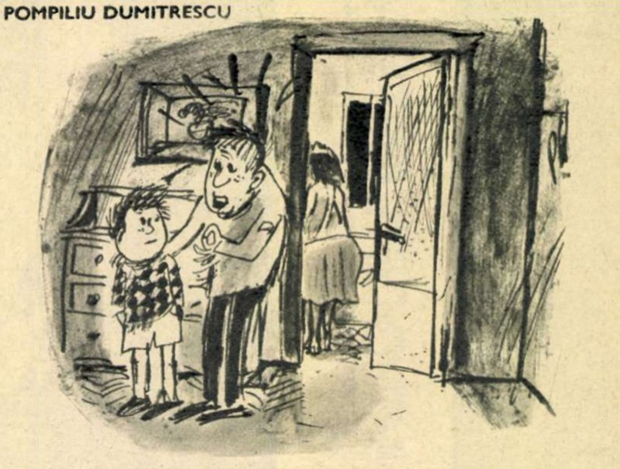

— Mi-ai spus odată că nu ți-e frică de nimic. Uite... mama ar avea nevoie de niște cartofi din pivniță.

● *Revanșa* ● 16

Urmează să stabilim acum, în licitație publică, cui vom încredința pentru organizare cel mai răsunător meci din istoria boxului. Privi din nou sala, parcă așteptîndu-se la aplauze și Tex era gata să jure că avocatul a fost dezamăgit de liniștea care urmă.

— Licitația începe cu procentul acordat luptătorilor, procent de cincisprezece la sută din rețeta totală a meciului.

Din nou privirile iscoditoare ale avocatului întîlniră pe cele ale asistenței. Procentul de la care

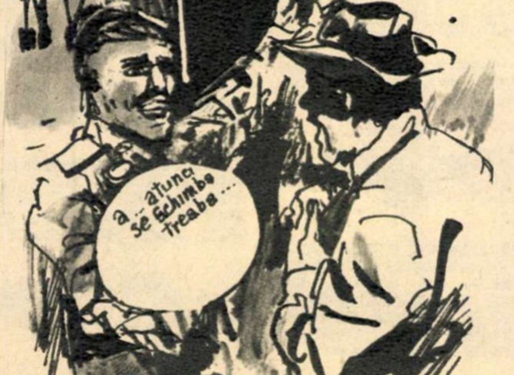
a... atunci se schimbă treaba...

● *Revanșa* ● 17

începea licitația era cel mai ridicat de pînă atunci și de asemenea favoare nu se bucuraseră decît glorii de primă mînă ca Bob Fitzsimons, John L. Sullivan, Tommy Burns, Sam Langford sau Bottling Nelsen. Cei din sală își țineau răsuflarea, așteptînd ca avocatul să pronunțe suma gajului care trebuia depus la bancă pînă la desfășurarea meciului.

— Vă anunț, reîncepu Robert Murphy cu voce gravă, atît de gravă cît putea fi vocea pițigăiată a unui bătrîn peltic, că garanția care trebuie depusă de cel care va licita mai mult a fost stabilită la 25 000 dolari...

Vorbele îi fură însoțite de un murmur puternic în sală. Era mult, era cu mult peste ceea ce putuseră bănui cei mai mulți dintre cei veniți să liciteze «meciul secolului», cum îl numeau ziarele. Pe loc, începură să se alcătuiască mici coaliții de moment pentru a dejuca planurile celor două mari cluburi favorite «Sporting Hall» din New-York și «Box Club» din Chicago care nu erau străine de cifra enormă a gajului stabilit, menit să-i intimideze pe rivali. Pe lîngă oamenii de meserie se mai aflau în sală și cîteva grupări de fermieri din sud care grozav ar fi dorit ca meciul să fie organizat undeva în statele Carolina, Georgia, Texas sau Alabama, fapt care ar fi pecetluit irevocabil soarta luptătorului negru care ar fi avut de ales între a fi omorît pe ring sau linșat după meci.

— Dacă pînă la 5 iulie 1910 — continuă să citească Robert Murphy clauzele contractului care

● *Revanșa* ● 18

se propunea — meciul nu se va disputa din vina unuia dintre luptători, fie din pricină de boală, rănire, moarte sau alte motive, va fi declarat învingător boxerul care se va prezenta pe ring la data și ora stabilită. Acestuia i se va acorda procentul stabilit în licitația de față calculat la suma de 25 000 dolari depuși ca garanție. De asemenea, dacă pînă la data amintită lupta nu se va disputa din vina organizatorului, cei doi luptători vor fi despăgubiți cu cîte jumătate din procentul licitat calculat la cei 25 000 dolari.

(Va urma)

---

*) *Generalii Lee și Grant, conducătorii armatelor din sud și respectiv nord în timpul războiului de secesiune în urma căruia, prin înfrîngerea sudiștilor reacționari a fost abolită oficial sclavia. Înscrisă în Constituție, promisiunea unei vieți demne pentru populația de culoare nu a schimbat însă prea multe lucruri. Discriminările și violențele rasiste nu au încetat nici acum în S.U.A., la peste o sută de ani de la abolirea sclaviei.*

DIN FAUNA LUMII

CEL MAI PUTERNIC DIN LUME

Cel mai puternic gîndac din lume trăiește în pădurile din nordul Braziliei. El se numește Megasoma, și întrece în mărime gîndacul Hercule (Dinastes hercules) care are 20 cm lungime. S-a legat o sfoară de trupul unui gîndac, lăsîndu-i picioarele libere. Megasoma după cum se vede în fotografia alăturată — s-a agățat cu picioarele de un lemn care avea o greutate de 18 ori mai mare decît a corpului său. Megasoma este inofensiv. El nu face pagube nici plantațiilor agricole, nici localnicilor. Ziua stă ascuns în galerii săpate sub pămînt, iar noaptea iese la vînătoare după hrană.

ÎN ANUL 1955, PE INSULA NOUA BRITANIE S-A DESCOPERIT CEL MAI MIC PAPAGAL DIN LUME. MICUL PAPAGAL CARE A PRIMIT NUMELE DE DUCULA RUBRICERA NU DEPĂȘEȘTE ÎNĂLȚIMEA DE 6 CM.

MICROENCICLOPEDIE

BELEARICA REGULORUM

dușmani ai lăcustelor

În republica africană Kenya cocorii din specia *Belearica regulorum*, cunoscuți și sub numele de cocorii-încoronați, sînt domesticiți și trăiesc alături de animalele de povară din fermele de cafea, ceai și bumbac. Acești cocori — care au pe cap o splendidă creastă — protejează pămîntul arabil, hrănindu-se cu insectele dăunătoare. Ei își recunosc stăpînii fiind receptivi cînd sînt strigați pe nume. Fotografia alăturată reprezintă doi păzitori ai fermei de la Kisum — lîngă lacul Victoria — care în ultimul an au salvat culturile de ceai de invazia lăcustelor.

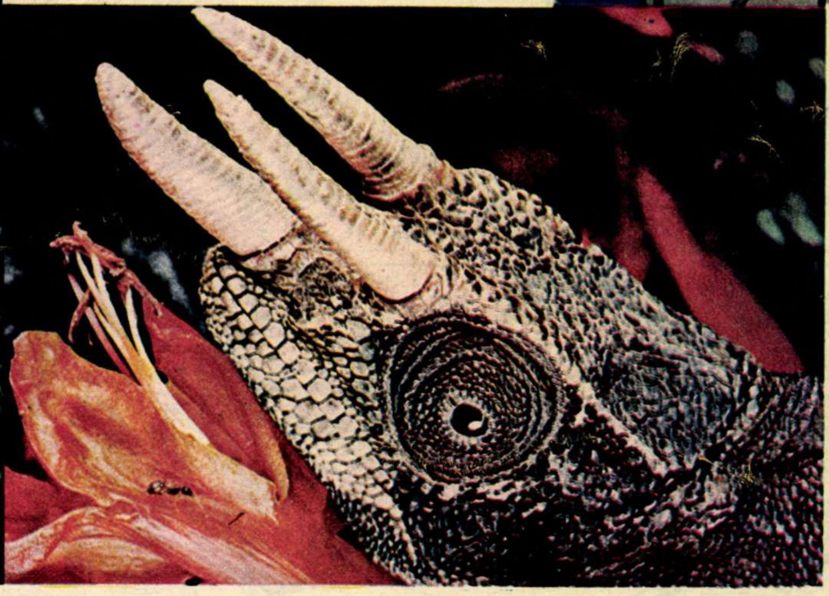

MICROENCICLOPEDIE

MAKI-FANTOMĂ

Printre viețuitoarele pădurilor din sudul peninsulei Malaya (Malaysia) se numără și semi-maimuța numită maki-fantomă. Făcînd parte din specia Tarsiidae, *ea este cea mai mică semi-maimuță din lume, înălțimea ei nedepășind 8 cm. Maki-fantoma are capul așezat direct pe umeri. Ochii îi sînt rotunzi și peste măsură de mari, ocupînd cea mai mare parte a feței. Membrele din față sînt scurte, iar cele dinapoi foarte dezvoltate, din cauza oaselor tarsiene, de unde i se trage și numele. Blana e de culoare cafenie. Micile maimuțe, din specia amintită, stau ziua ascunse în scorburile copacilor, iar noaptea ies după hrană (insecte și fructe).*

Munții Ruvenzorii din Africa Centrală sînt cunoscuți încă din antichitate atît de vechii egipteni cît și de greci. Cu toate că au coastele îmbrăcate cu păduri tropicale ei au vîrfurile acoperite de zăpezi eterne. În pădurile umede de pe coastele apusene ale acestor munți trăiește cel mai mic cameleon din lume. Pe cînd «ruda» sa din Camerun are 20—30 cm lungime, cameleonul din Ruvenzorii nu depășește lungimea de 3 cm. Minuscula reptilă numită Chamalleo jahstoni **are o înfățișare cu totul deosebită. Ea are 3 coarne. Unul este așezat pe vîrful botului, iar celelalte două deasupra ochilor.**

Localnicii nu se apropie niciodată de aceste reptile, considerîndu-le purtătoare de boli.

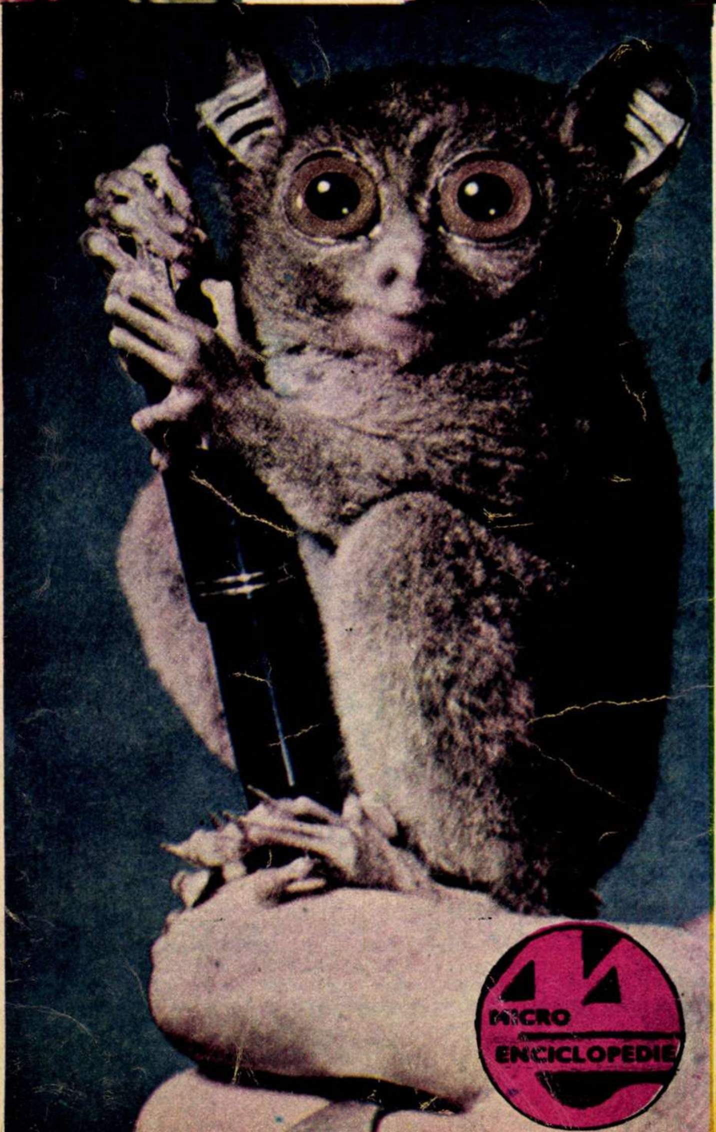

CERCETĂRILE UNUI GRUP DE ZOOLOGI ȘI FILOLOGI DE LA UNIVERSITATEA JAPONEZĂ DIN KYOTO AU STABILIT CĂ MAIMUȚELE AU GRAIUL LOR, CARE CONSTĂ ÎN SUNETE ȘI CHIAR ÎN FRAZE ÎNTREGI. PROFESORUL IMANISHI A ELABORAT UN DICȚIONAR CUPRINZÎND 100 DE EXPRESII FOLOSITE ÎN MOD CURENT DE MAIMUȚELE DIN INSULA KIU-SIU, ÎMPREUNĂ CU «TRADUCEREA» LOR.

ÎN AUSTRALIA ȘI NOUA GUINEE TRĂIESC CEI MAI MARI FLUTURI DIN LUME.

EI SE NUMESC «TITANOLABIS COLOSSUS» ATINGÎND MĂRIMI DE PESTE UN SFERT DE METRU. BĂȘTINAȘII ÎI VÎNEAZĂ PENTRU CARNEA LOR, PARE-SE FOARTE DELICIOASĂ.

SINGURELE PĂSĂRI DIN LUME CARE POT ZBURA TOT ATÎT DE BINE ÎNAINTE ȘI ÎNAPOI, SÎNT PĂSĂRILE

COLIBRI. TOTODATĂ ELE SÎNT CELE MAI MICI PĂSĂRELE ÎNTÎLNITE PÎNĂ ACUM.

INDIENII DIN BRAZILIA ȘI ANTILE FOLOSESC O SPECIE DE LILIECI PENTRU ILUMINATUL COLIBELOR. LILIECII SÎNT INTRODUȘI ÎN

STICLE, DÎNDU-LI-SE ȘI MÎNCARE PENTRU A REZISTA CÎT MAI MULT.

CLUBUL MATEMATICIENILOR

Iată un nou club în cadrul căruia va sta de vorbă cu voi, de două ori pe lună, prof. universitar FLORICA CÎMPAN

NUMERE ACCESIBILE ȘI INACCESIBILE

Ce-i mai simplu și ușor de închipuit decît un număr întreg? 2, 7, 13, 18, 99, 125, numere pe care le cunoașteți bine și vă sînt accesibile fiindcă fiecare dintre voi a numărat, de la 1, 2, 3... pînă la 125 și chiar mai departe. Mai departe, dar pînă unde? V-ați întrebat vreodată? Știți voi oare că numerația noastră zecimală, așa de prețioasă cînd e vorba de numere relativ mici, devine practic nefolositoare cînd intervin numere mari? Poate că nu vă vine să credeți, dar nimeni nu va putea scrie vreodată toate numerele formate cu 100 de cifre. Să facem împreună o socoteală: deschideți o carte obișnuită, format 8, și numărați literele pe un rînd. Veți găsi cam 50. Așadar, un număr care e format din 100 de cifre ocupă două rînduri, ceea ce înseamnă că, pe o pagină, încap 20 de numere. Într-un volum de 500 de pagini încap deci $10\,000=10^4$ numere. Vă rog să faceți socoteala volumelor care ar cuprinde toate numerele care nu au mai mult decît 100 de cifre, știind că numărul lor este de 10^{100}. Dacă un volum conține 10^4 numere, cîte volume ar conține toate aceste numere? Socotiți apoi că o bibliotecă mare, poate cuprinde un milion (adică 10^6) de volume. De cîte biblioteci ar fi nevoie ca să adăpostească volumele cu pricina? Admițînd că pe pămîntul nostru ar exista un miliard de asemenea biblioteci, ar fi de ajuns? Și dacă nu, cîte planete ar trebui să le cuprindă?

Vedeți dar că un biet număr de 100 de cifre ne este inaccesibil în toată amploarea lui. Noi putem scrie doar cîteva dintre ele, pe cînd majoritatea lor ne rămîne necunoscută. Dar ce să mai spunem de un număr ca acesta:

$$5^{2365780904} \times 2^{97041240000}?$$

Dacă am putea efectua operația, fiecare dintre aceste numere ar cuprinde mai multe miliarde de cifre și scriind cîte o cifră pe secundă, ne-ar trebui ani de zile ca să scriem un număr, alți ani ca să-l scriem pe celălalt și apoi secole ca să facem înmulțirea lor, ceea ce depășește limita noastră de viață! Iată deci un alt număr inaccesibil nouă, față de durata vieții noastre și față de sistemul zecimal în care a fost scris! Desigur că vă gîndiți cu bucurie la faptul că mașinile electronice de calcul pot grăbi stabilirea lui, topind secolele în căldarea inventivității minții omenești. Da, deși inaccesibilitatea lui rămîne, fiindcă nu ne vom putea da seama niciodată de diferența dintre el și un număr de același ordin, așa cum sesizăm diferența dintre 45 și 54. Totuși, doi matematicieni, din două țări diferite, care poate că nici nu s-ar putea înțelege în vorbă, sînt siguri că discută despre același număr, de îndată ce l-au scris ca mai sus! Accesibil și totodată inaccesibil! Iată fapte din domeniul matematicilor care pot stîrni interes și admirație, la același nivel și cu aceeași intensitate, ca și o operă de artă!

— Ai abonament pe luna noiembrie la «Cutezătorii»?
— Da.
— Alerg să mă abonez și eu.
— Dar ce s-a întîmplat?
— Ceva...

COLOSAL!

CONCURSUL LUNAR «COMORILE PATRIEI»

În fiecare lună, prin tragere la sorți, redacția va oferi:

UN APARAT CU TRANZISTORI MAMAIA» drept premiul I
Premiul II: UN CEAS DE MÎNĂ
Premiul III: UN STILOU
20 de premii constînd în obiecte și abonamente pe 1 an la re vista CUTEZĂTORII

PROCURAȚI-VĂ REVISTELE CARE CONȚIN CUPOANELE CONCURSULUI LUNAR «COMORILE PATRIEI».

JOC DISTRACTIV

Scrieți într-un pătrat format din 25 de căsuțe numerele de la 1 pînă la 25, astfel așezate încît adunate în linie verticală sau orizontală fiecare șir să dea suma de 65.

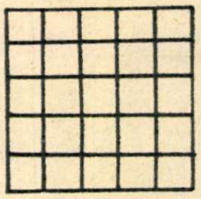

FĂRĂ CUVINTE

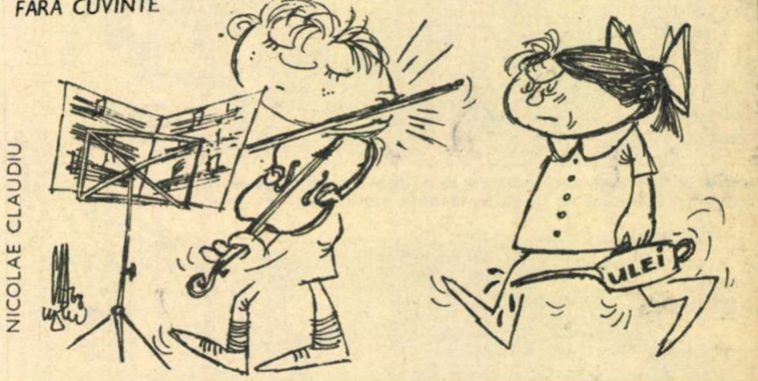

5 minute la secretariatul de redacție

Iar a venit Curiosul. Nu-i chip să scapi de el mai ales în ziua cînd trimitem revista la tipografie.

— Vai, ce poze interesante cu mașini — Nu mi le dați mie?

— Imposibil. Ele trebuie să apară joia viitoare, în nr. 44, la rubrica «Salonul automobilistic» «Cutezătorii». Stai, nu răscoli macheta. Cînd o să devii mai puțin curios?

— Cînd o să-mi spuneți ce reprezintă desenul acesta grozav, din junglă!

— E începutul povestirii de aventuri «Lacul elefanților»...

— ...care apare tot în numărul 44!

— Ei, știi prea multe! Noroc însă că nu ți-am spus toate titlurile. Trebuie să existe și surprize, nu-i așa?

VÎNĂTOARE?

Nu. Fotografia noastră înfățișează o scenă destul de obișnuită în Kenia: prinderea rinocerilor. Această operație nu are drept scop numai livrarea lor către grădinile zoologice ale lumii. Ea se practică mai ales în vederea transportării animalelor în locuri cu mai bune posibilități de hrană. Zeci de rinoceri s-au văzut astfel la adăpost de «grija zilei de mîine».

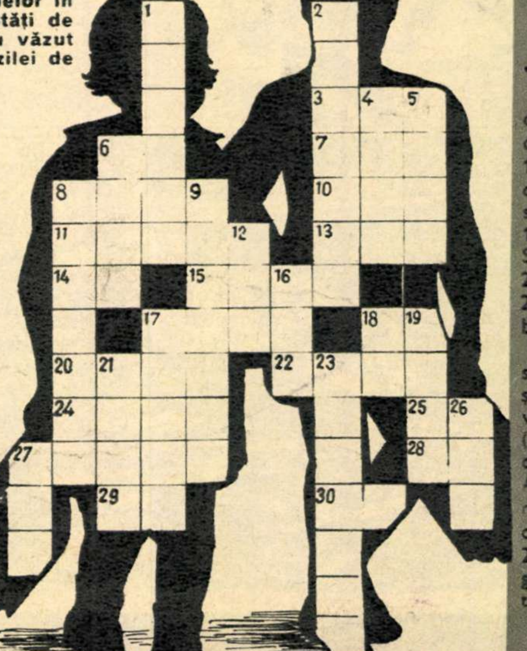

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

ȘCOLARĂ

ORIZONTAL: 3) În penarul din ghiozdan. 6) Nota șapte la muzică. 7) Între două recreații (pl.) 8) Inima creionului. 10) Din cînd în cînd. 11) Program pe ore (pl.) 13) Inițialele numelui unui mare scriitor român. 14) Neg! 15) Cu cîntec. 17) Năvală. 18) Liniște! 20) Lecție. 22) Sînt necesare la înscriere. 24) Vas mic. 25) Zece! 27) La tablă. 28) Dumneaei. 29) Pe ușa clasei a șasea. 30) Din septembrie pînă în iunie.

VERTICAL: 1) Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim... 2) Obiect de școală. 4) Probă de examen. 5) Activează în cadrul lor cei mai buni elevi (sing.). 6) Silință. 8) Elev care menține ordinea în clasă. 9) Demonstrată. 12) A fost odată... 16) Nume de fată. 17) A nu răspunde. 18) Iarăși liniște! 19) Lucrare scrisă (pl.) 21) Merge la școală. 23) «Oglinda elevilor». 26) Se învață la gramatică. 27) Formație muzicală existentă în orice școală.

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

6

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Primind firman de domnie de la turci Mihai se înscăunează domn al Țării Românești și începe să-și organizeze o armată. Frații Buzești și Baba Novac sînt printre căpeteniile oastei sale. Semnînd apoi un tratat de alianță cu Transilvania și Moldova care îi trimit ajutoare, noul domn se gîndește să mîntuiască țara de jugul otoman.

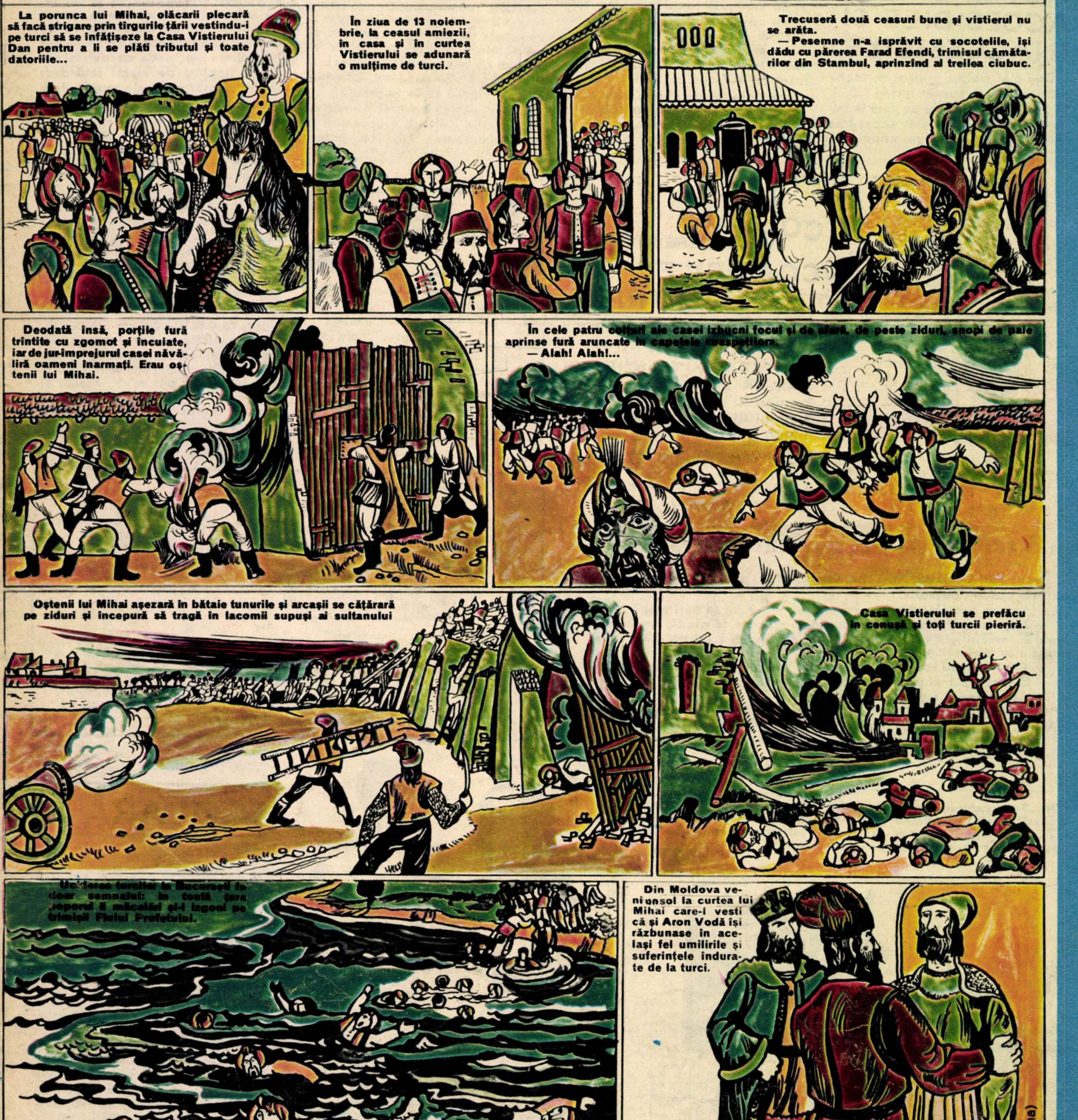

La porunca lui Mihai, olăcarii plecară să facă strigare prin tîrgurile țării vestindu-i pe turci să se înfățișeze la Casa Vistierului Dan pentru a li se plăti tributul și toate datoriile...

În ziua de 13 noiembrie, la ceasul amiezii, în casa și în curtea Vistierului se adunară o mulțime de turci.

Trecuseră două ceasuri bune și vistierul nu se arăta.

— Pesemne n-a isprăvit cu socotelile, își dădu cu părerea Farad Efendi, trimisul cămătarilor din Stambul, aprinzînd al treilea ciubuc.

Deodată însă, porțile fură trîntite cu zgomot și încuiate, iar de jur-împrejurul casei năvăliră oameni înarmați. Erau oștenii lui Mihai.

În cele patru colțuri ale casei izbucni focul și de afară, de peste ziduri, snopi de paie aprinse fură aruncate în capetele oaspeților.

— Alah! Alah!...

Oștenii lui Mihai așezară în bătaie tunurile și arcașii se cățărară pe ziduri și începură să tragă în lacomii supuși ai sultanului

Casa Vistierului se prefăcu în cenușă și toți turcii pieriră.

Uciderea turcilor la București fu doar semnalul: în toată țara poporul îi măcelări și-i izgoni pe trimișii Fiului Profetului.

Din Moldova veni un sol la curtea lui Mihai care-l vesti că și Aron Vodă își răzbunase în același fel umilirile și suferințele îndurate de la turci.

(Va urma)

Cutezătorii 43

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU. Tehnoredactor: LUCIA SICOMAȘ

1 leu

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

44

JOI, 31 OCTOMBR
1968, ANUL II
(Nr. 58)

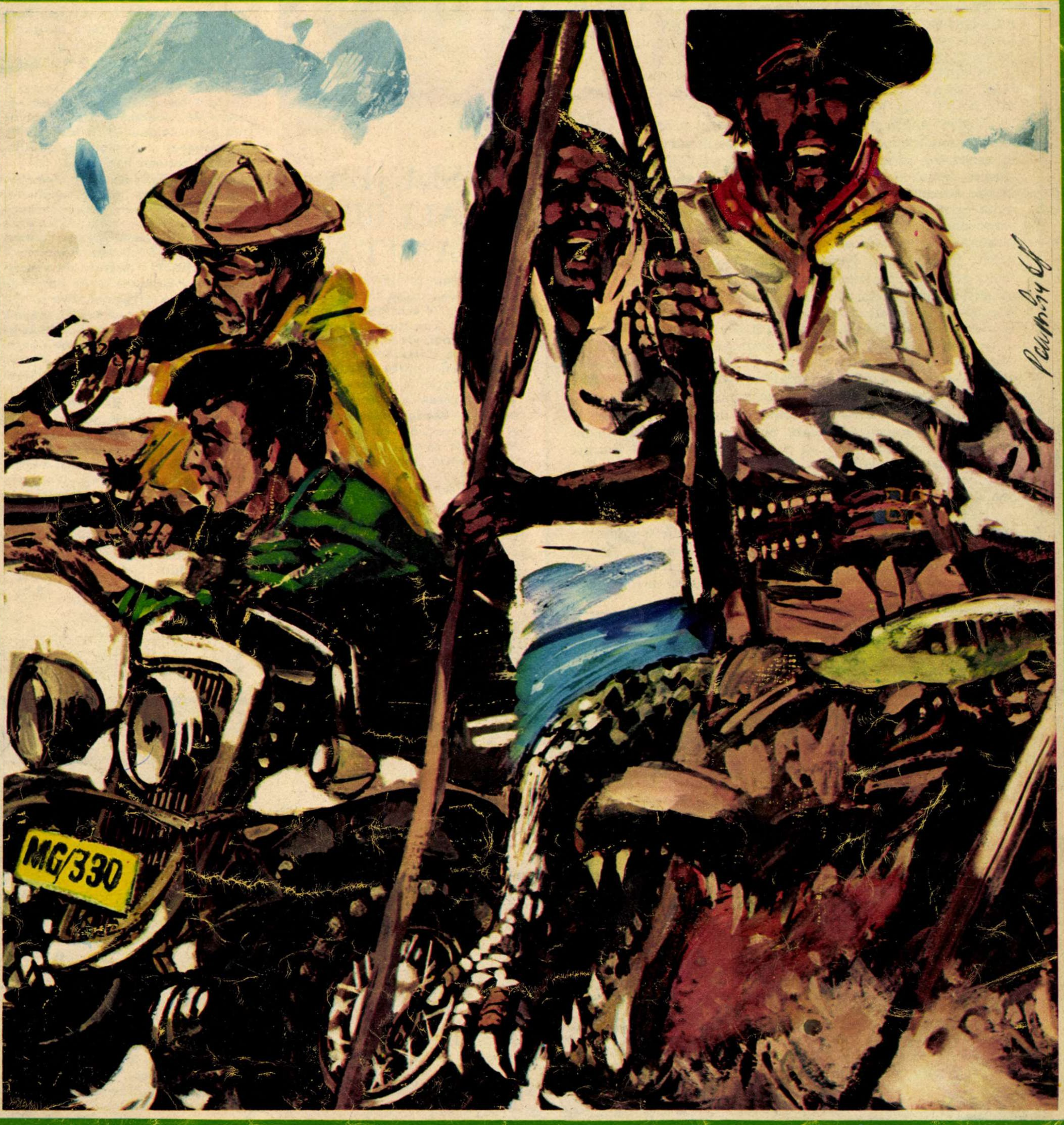

LACUL CU ELEFANȚI în pag. 14

TRĂIM, MUNCIM, CONSTRUIM ÎMPREUNĂ

În zilele de 24 și 25 octombrie a.c. au avut loc lucrările Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, care a dezbătut importante probleme reflectînd continua dezvoltare a României socialiste.

Plenara a ascultat expunerea tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** CU PRIVIRE LA UNELE MĂSURI ORGANIZATORICE PENTRU ÎNTĂRIREA CONTINUĂ A UNITĂȚII MORAL-POLITICE A POPORULUI MUNCITOR, A FRĂȚIEI DINTRE OAMENII MUNCII ROMÂNI ȘI AI NAȚIONALITĂȚILOR CONLOCUITOARE, A COEZIUNII NAȚIUNII NOASTRE SOCIALISTE.

Analiză amplă, profund științifică a vieții politice și sociale din țara noastră, oglindind adevărul că marile succese dobîndite in construirea socialismului sînt rodul luptei și creației pline de dăruire depuse de oamenii muncii români, maghiari, germani, de alte naționalități, sub conducerea fermă, clarvăzătoare a partidului, expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu a relevat preocuparea conducerii partidului și statului nostru de a găsi forme organizatorice corespunzătoare actualei etape de dezvoltare a țării, menite să adîncească democratismul societății noastre, să întărească necontenit unitatea moral politică a poporului, frăția dintre oamenii muncii români și ai naționalităților conlocuitoare. Astfel. se propune constituirea unui organism politic permanent care să se numească **FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE**, din care să facă parte Partidul Comunist Român, forța politică conducătoare a orînduirii noastre, și principalele organizații de masă și obștești. «**Frontul Unității Socialiste este chemat** — așa cum se arată în expunerea secretarului general al C.C. al P.C.R. — **să asigure intensificarea participării întregului popor la activitatea economică, socială, politică și culturală, la conducerea treburilor țării, la asigurarea mersului înainte al societății socialiste.**»

Plenara C.C. al P.C.R. a hotărît să se propună Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România ca alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională și consiliile populare să aibă loc la 2 martie 1969. În aceste alegeri, Partidul Comunist Român se va prezenta, împreună cu toate organizațiile de masă și obștești ale oamenilor muncii, în cadrul Frontului Unității Socialiste — formație care va înmănunchea toate forțele creatoare ale poporului

ÎN SLUJBA IDEALURILOR UMANITĂȚII

De aproape un sfert de veac, omenirea s-a deprins să distingă în lumina zilei de 24 octombrie o patetică invitație: Locuitori ai Terrei, bărbați și femei, vîrstnici și tineri din toate cele cinci continente, consacrați astăzi o parte a timpului vostru meditației cu privire la liniștea și înțelegerea care trebuie să domnească pe bătrîna planetă, nu o dată greu încercată de vrajbă și războaie. Mai mult ca oricînd, pacea lumii face apel la spiritul de răspundere al fiecărui om, depinde de responsabilitatea fiecăruia. Războiul are un singur glas, cel al dezastrului și al morții. Pacea are milioane de glasuri, ea poate rosti în fel și chip cele mai pline de nădejde aspirații ale oamenilor. Merită eforturi de a căuta, cu perseverență și neprecupețind osteneala, acele glasuri ale păcii în stare să alcătuiască un cor uriaș și bărbătesc, corul în care, toți deopotrivă, puternic și ferm, spun NU distrugerii și dușmăniei .

În această zi de octombrie, acum 23 de ani, din cea mai sinceră dorință de pace a popoarelor care abia salutaseră sfîrșitul unui război pustiitor, a luat ființă Organizația Națiunilor Unite, instrument internațional destinat impunerii, promovării și dezvoltării unor nobile principii conducînd la apropierea și colaborarea pașnică dintre toate țările. Amintim aici cîteva din aceste principii: relații între state pe baza egalității și suveranității, stingerea focarelor de neînțelegere prin mijloace pașnice care să nu primejduiască securitatea și spiritul de dreptate, abținerea de la amenințări și de la folosirea forței, sprijinirea luptei de eliberare a popoarelor de sub jugul colonialist, a luptei pentru progres și dezvoltare multilaterală a tuturor națiunilor.

Organizația Națiunilor Unite arborează în fața impunătorului ei sediu 125 de drapele, ceea ce înseamnă că ea cuprinde astăzi 125 de state membre. Printre acestea se numără și Republica Socialistă România a cărei politică neabătută de pace și înțelegere cu toate țările lumii, de respectare a dreptului sfînt al fiecărei națiuni de a-și hotărî singură soarta, de încurajare a năzuinței tuturor popoarelor de a trăi libere, de a-și construi așa cum doresc propria fericire, se bucură de o înaltă prețuire și stimă.

Desemnată ca Zi a Națiunilor Unite, 24 octombrie ne-a găsit planeta angrenată într-un meritos efort de a face să triumfe pacea și omenia, bucuria de a trăi și a crea, prietenia și bunăvoința. Națiunea noastră socialistă are mîndria de a-și aduce o importantă și unanim apreciată contribuție la acest efort, cel mai constructiv, mai nobil și mai înălțător din cîte îi sînt hărăzite omului.

Octav Pancu-Iași

Scrisoarea săptămînii

CUTEZĂTORII COSMOSULUI

All-right,[*] oceni harașo[**] cutezătorule! Cei trei îndrăzneți ai imensului ocean albastru de deasupra capetelor noastre, Walter Schirra, Don Eisele și Walter Cunninghan, după un voiaj fantastic de 11 zile în jurul sferei ce se gîndește pre sine însăși, și care se cheamă Pămînt au amerizat cu bine în Oceanul Atlantic, iar în timp ce aceste pagini pleacă în tipar, un alt cutezător al cosmosului, cosmonautul sovietic Gheorghi Beregovoi, brăzdează cerul Terrei cu nava «Soiuz»-3. Este un triumf al științei, spun specialiștii. Și au dreptate. Este un triumf al curajului, zic temerarii. Și au dreptate. Este o victorie a omului asupra tainelor naturii, sînt de părere cercetătorii. Și au și ei dreptate. Dar pentru mine mai de preț decît toate acestea la un loc este faptul că, încă odată și încă odată, omul a obținut o victorie asupra lui însuși, depășindu-și propriile lui limite. Pentru că lupta cea mai grea este lupta pe care o dai tu cu tine. Și, implicit, victoria cea mai mare este victoria obținută de tine asupra ta. Nu crezi? Încearcă și te vei convinge. Încearcă să iei numai note foarte bune la toate materiile! Încearcă să joci fotbal în așa fel încît echipa ta să nu piardă niciodată! Încearcă... Nu se poate! Inexact. Băieții aceștia formidabili ai veacului nostru, care se cheamă Titov, Don Eisele, Gheorghi Beregovoi, Leonov sau Walter Schirra (acesta din urmă, prin cele trei călătorii ale sale — un adevărat veteran al cosmosului) tocmai de acest lucru vor să ne convingă prin faptele lor extraordinare: că se poate și ceea ce nu se poate! Vei reuși și tu să te depășești pe tine, cutezătorule, sînt sigur. Încearcă! Și totul va fi atunci excelent!

Petre Ghelmez

---

[*] *În l. engleză: foarte bine, în regulă.*

[**] *În l. rusă: foarte bine, excelent.*

Telex «CUTEZĂTORII»

● Una din disciplinele principale pentru elevii din insula japoneză YOKO este aceea a mersului pe picioroange. Aceasta din cauză că școala se află pe insula vecină Abusima, despărțită de yoko printr-o mică strîmtoare.

De obicei, elevii se duc la școală cu barca, dar cînd apa din strîmtoare scade, ei trebuie să facă drumul pe picioroange.

La această materie toți elevii au note maxime.

● În Legolandia — cea mai mică «țară» din lume — nu există nici parlament, nici rege. Clădirile din orașele ei sînt miniaturale, iar singura ocupație a locuitorilor ei este joaca. Denumirea țării provine de la cuvîntul danez «leg» (joc).

Această mică țară a jocului ocupă o suprafață de 40 000 m.p. și se află în regiunea daneză Jylland.

La construcția castelelor, al micului port în miniatură, a unui orășel englezesc și a celorlalte «așezări» din Legolandia s-au întrebuințat șase milioane de cuburi fabricate de firma daneză Christiansen.

EXISTĂ O CALE SIGURĂ A SUCCESULUI?

DA!

SPUN **Cutezătorii**

împreună cu acad. prof. **EUGEN A. PORA.**

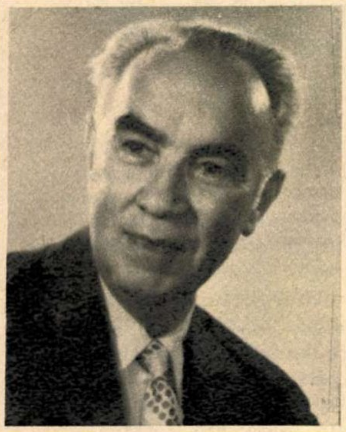

Cutezați să mergeți pe drumul cel mai greu și veți ajunge învingători.

Prof. Eugen A. Pora

— Sînteți un om de știință cunoscut în țară și în străinătate prin lucrările științifice originale — peste 400 —, prin contribuții de mare valoare în domeniul fiziologiei animale și al hidrobiologiei. Ați cunoscut succesul, cum se spune. Spuneți-ne, vă rugăm, care este calea spre acest succes? Cînd a început ea pentru dumneavoastră?

— La 12 ani Jules Verne mi-a trezit dorința de «expediții». Atunci, fascinat de lecturile cărților, am «îndrăznit» să pornesc în căutarea haiducilor din pădurea de la Bunești, pe Tîrnava Mare. Nu i-am găsit. Am descoperit în schimb prin iarbă necunoscuta și misterioasa lume a insectelor.

Apoi am aflat de marile călătorii ale lui Humboldt, Wallace, Darwin... Le-am citit la recomandarea profesorului meu de naturale Mircea Prișcu... La Facultatea de științe naturale, admirabilele cursuri ale savantului Emil Racoviță mi-au hotărît definitiv drumul. Am renunțat atunci la conservator, pe care-l urmam în paralel, și m-am dedicat exclusiv științelor naturale.

— Speranța expedițiilor v-ați menținut-o?

— Dorul de spațiu, aprins de științele naturii, m-a făcut ca, în 1928, cînd se vorbea de o nouă expediție a profesorului Emil Racoviță la Polul Nord, să-l rog insistent să mă ia pe vapor, fie și ca fochist. Expediția însă n-a mai avut loc. Asta nu înseamnă bineînțeles că eu am renunțat la visurile mele. Între timp orele de studiu în bibliotecă, experiențele, ceasurile de laborator mă făceau să uit pur și simplu de mine.

Și iată că în 1962 am plecat în echipa de cercetări oceanologice a vasului sovietic «Viteaz», care avea misiunea să facă cercetări în apele din regiunea cuprinsă între Africa și Australia. Jurnalul de bord al acestei călătorii l-am publicat sub titlul «Cinci luni în Oceanul Indian».

— De fapt, jurnalul a cinci luni de muncă îndîrjită.

— Exact. Pe drumul științei trebuie să mergi mereu cu îndrăzneala pașilor de tinerețe. O călătorie nu e un vis exotic. E vorba de știință și orizonturile ei se cuceresc în timp, cu efort susținut și, bineînțeles, cu multe renunțări. Pentru a scoate la suprafață de la o adîncime de 6 000 m un singur exemplar dintr-o specie

(Continuare în pag. 7)

GLASUL ANILOR TINERI

Vîrstă

Am patrusprezece ani
Și-această vîrstă-mi pare
O aripă prelungă-n zbor
În care soarele răsare!

CRISTEA RODICA
cl. a VII-a,
Școala generală nr. 2
Independența, jud. Galați

Dragoste

Vîrsta mi-i grădina-n care vine
dragostea de oameni și de stele,
mi-i ghirlanda cînturilor pline
de avîntul visurilor mele!

Cînturi noi săpate-adînc în vreme
de partidul drag, stegarul vieții,
luminează-n salbă de poeme
anii mei în floarea tinereții!

BENONE NEAGOE
Liceul «Gh. Barițiu», Cluj

* * *

O VEDER
44
Cutezători
VOASTRA

LONDRA

SE ȘTIE CĂ PE LOCURILE UNDE SE ÎNALȚĂ ASTĂZI LONDRA, CAPITALA ANGLIEI — CU MII DE ANI ÎN URMĂ A EXISTAT O AȘEZARE A CELȚILOR. ÎN SECOLUL I AL EREI NOASTRE ROMANII AU ALES-O CA CENTRU AL PROVINCIEI BRITANIA ȘI AU NUMIT-O LONDINIUM.

LA LONDRA AU TRĂIT SI LUCRAT MULT TIMP KARL MARX ȘI FRIEDERIK ENGELS. ASTĂZI LONDRA ESTE CUNOSCUTĂ NU NUMAI CA CENTRU INDUSTRIAL ȘI CA UNUL DIN MARILE PORTURI ALE LUMII, CI ȘI CA UN ÎNSEMNAT CENTRU CULTURAL-ȘTIINȚIFIC. SÎNT, DE ASEMENEA, CUNOSCUTE ÎN LUMEA ÎNTREAGĂ CELEBRELE MONUMENTE DE ARHITECTURĂ WESTMINSTER ABBEY, TURNUL LONDREI, CATEDRALA SF. PAUL, PARLAMENTUL, PALATUL SAINT JAMES, PRECUM ȘI MUZEELE SALE, DINTRE CARE CITĂM BRITISEH MUSEUM, ÎNTEMEIAT ÎN 1753, GALERIA NAȚIONALĂ (1824) ȘI TATE GALLERY (1890).

ÎN FOTOGRAFIE: INSTANTANEU DE PE UNUL DIN MARILE BULEVARDE LONDONEZE.

ÎN SPAȚIUL POEZIEI LUI
Lucian Blaga

PRIMA ACADEMIA

Primim multe scrisori de la cititorii noștri prin care ni se cer păreri despre poezie, despre unii dintre cei mai reprezentativi poeți ai literaturii noastre. Rubrica «PRIMA ACADEMIA» încearcă să dea un prim răspuns în această direcție.

Dacă, urmînd șoseaua care duce de la București la Cluj, te oprești în Lancrăm, îți atrage privirea o clădire veche, masivă, cu trepte de piatră, tocite de pași și netezite de ploi. Aici s-a născut la 9 mai 1895 și și-a petrecut apoi primii ani ai copilăriei poetul Lucian Blaga.

Era fiul preotului Isidor Blaga — om deschis tuturor înnoirilor, pasionat deopotrivă de literatură. matematică și filozofie — și al Anei Moga. Lumea micului Lulu al Popii, cum i se spunea poetului în copilărie, o alcătuiau «casa și șura, stogul de paie de după șură, unde — își va aminti el mai tîrziu — îmi făceam în fiecare vară un adevărat labirint în firidele căruia îndesam pepenii galbeni ca să se coacă mai degrabă». Aici, pe ulița din mijlocul satului, copilul tăcut și visător, cu ochi iscoditori, care cercetau cu o lumină vie și înțelegătoare lucrurile din jur, a descoperit pentru întîia oară cu uimire și încîntare, că cerul se mișcă din loc, ținîndu-se mereu deasupra capului său:

«Printre lucruri cînd umblăm,
pe-aproape sau departe,
cerul singur cu tăria sa albastră,
ne urmează pretutindeni în viață
și în moarte.
Da, zenitul e mereu deasupra
noastră ».

Anii de școală Blaga i-a trăit departe de casa părintească, întîi la Sebeș-Alba, apoi la Liceul Andrei Saguna din Brașov, unde își uimea profesorii prin profunzimea și bogăția cunoștințelor. Cărțile le studia în adîncime, cu creionul în mînă, cu carnetul de însemnări sub ochi. Interesul pentru problemele de filozofie și știință se împletea cu pasiunea pentru literatură. La 15 ani îi apar primele poezii într-o revistă din Brașov și este ales președintele societății literare din școală.

În toamna anului 1918, el se afla ca student la Viena. Martor al frămîntărilor politice ce vesteau destrămarea imperiului austro-ungar, gîndurile sale se îndreaptă ca totdeauna spre țară: «Vedeam apropiindu-se ziua în care Transilvania va fi a noastră, scăpată din ocolul vulturului heraldic». Se întoarce în Ardeal, călătorind clandestin cu trenul pentru a participa la «atmosfera generală de entuziasm ce înconjura ca o luminoasă aură împlinirea visului de unire națională.»

În primăvara următoare publică volumul de poezii «Poemele luminii», «primul dar pe care Ardealul îl face României mari» (N. Iorga). Urmată de numeroase alte cărți (Pașii profetului, Lauda somnului, La cumpăna apelor, La curțile dorului, Nebănuitele trepte, Poezii) volumul acesta era de fapt certificatul de naștere al unui poet pe care istoria literaturii îl așază alături de cei mai de seamă, alături de Eminescu sau Arghezi.

Versurile sale nu se disting numai printr-un limbaj poetic original, prin noutatea imaginilor și a formelor de versificație. Poezia lui Blaga este o poezie de profunzimi filozofice, o poezie de meditație, prin care răspunde părtaș al lor, unor taine nemărginite. De la mama sa, femeie «fără cunoștințe folclorice deosebit de bogate, dar care trăia într-o lume croită pe măsura celei folclorice», va fi deprins poetul modul acesta de a exista într-un univers străbătut de puteri misterioase. În poezia lui ia ființă un tărîm de legendă, cu păsări sfinte care se fac oameni, cu urși care domnesc peste păduri, cu sate vrăjite în care fetele îndrăgesc balauri cu suflete năzdrăvane. E ca și cînd asupra lumii s-ar ațintí, tălmăcind-o, ochii deschiși oricăror miracole, ca lacurile limpezi, ai copilului:

«Dacă am vedea cu lacurile,
Stelele s-ar apropia,
Întîmpinîndu-ne la drumul jumătate».

Petre NICOLAU

①

②

Aforisme

● OM DE CULTURĂ, «OM CULT», ESTE ACELA CARE CU PUTERILE SALE SAU CU PUTERILE ALTORA TRANSFORMĂ MEREU HAOSUL ÎN COSMOS.

● DUPĂ CE APUNE SOARELE ORICE LICURICI CREDE CĂ EL ÎI E LOCȚIITORUL.

● O MINUNE: PUTEREA AȘA DE FRAGEDĂ A MUGURULUI PROASPĂT ÎNVINGE ȘI RUPE SCOARȚA CEA MAI TARE ȘI MAI DURĂ A UNUI ARBOR...

③

Cu înc-o bucurie..

Octombrie cu inc-o bucurie
prin neguri să mă-ntimpine ar vrea.
să mai aud odat' pe cale ghinda
pocnind din cind in cind sub talpa ta.

Vine octombrie, peceți să pună
pe miezul vieții, și pe fructe smalț.
Și să reteze cu un sfert de zare
meridianul zilei ce-l înalț.

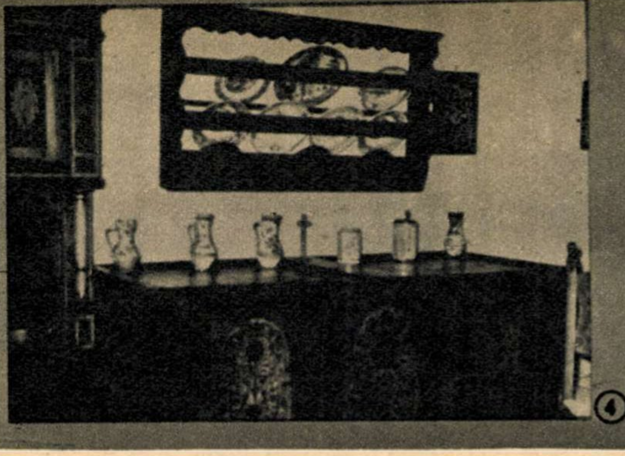
④

⑤

MICRODOCUMENTAR

O vizită la Dorli Blaga, fiica poetului Lucian Blaga, este un moment emoționant. Clipele pe care ni le dăruiește trec prea repede, ni se par prea scurte. «Cutezătorii» nu le vor uita și-i mulțumesc pentru fotografiile însoțite de explicații pe care a binevoit să ni le pună la dispoziție, unele dintre ele văzînd pentru prima dată lumina tiparului. Îi mulțumesc și pentru că ne-a înlesnit accesul la jurnalul din care noi am ales spre publicare fragmentul unde marele poet și-a însemnat impresii și observații legate de nepotul său Tudorel. Alături de cîteva poezii din vasta operă a lui Lucian Blaga, am alcătuit și microdocumentarul care poate fi urmărit în paginile de față.

...Părinții poetului în anii tinereții (foto 1).

«Pe tata eu nu l-am pomenit decît ca pe un pasionat al cărții. Înainte de amiază, după-amiază și noaptea pînă la ora două, el citea. ...Foamea de basm, firească vîrstei, mi-o astîmpăra cu intermitențe... numai mama cu cele cîteva povești ale ei».*)

...Soția poetului, Cornelia, născută Brediceanu, despre care Lucian Blaga notează în «Hronicul și cîntecul vîrstelor». «Puteam s-o privesc, căci ea nu-mi remarcase prezența în sală. Se alcătuise în acei cîțiva ani, de cînd n-o mai văzusem, frumoasă cu adevărat» (foto 2).

Iată casa de la Brașov care l-a găzduit pe Blaga în timpul anilor de școală (foto 3).

Un colț al casei lui Lucian Blaga (foto 4). Îi plăceau foarte mult mobilele vechi lucrate cu artă. În casă poetul avea asemenea colțuri frumoase pe care își odihnea ochii.

Împreună cu Nicolae Titulescu, marele diplomat al României (foto 5). Titulescu acorda multă prețuire tînărului poet, ne explică fiica sa. Poetul, împreună cu fiica sa Dorli, în bibliotecă, Sibiu 1946 (foto 6). Mai tîrziu, nepotul său, Tudorel, (foto 7) a fost una din marile sale bucurii. Din vacanțele pe care le petreceau împreună datează însemnările din care am ales un fragment.

Camera de lucru din ultimii ani de viață ai poetului (foto 8).

La Lancrăm, pe pămîntul copilăriei sale, se află mormîntul lui Lucian Blaga. Basorelieful care se vede a fost lucrat de sculptorul Romulus Ladea (foto 9).

B. CARAGIALE

⑥

Cerbul cu stea în frunte

Nu-l mișcă știutele
crînguri cu ciutele.
Cărarea cu urmele
iezerul, umbrele
nu-l cheamă. Copitele
sfarămă ispitele.

Prin ceață cînd lunecă
zări el adulmecă,
nu apropiatele.
ci depărtatele.

Ciulindu-și urechile
prinde străvechile
rotiri, sus, de tulbure
foc și de murmure.

Și-aude, subt naltele,
unele, altele,
erele, sferele.

⑦

Inedit

FRAGMENT DE JURNAL

«La un an și opt luni Tudorel a prins în cîteva zile sensul numărului. Acum numără pînă la 4: «unu, doi, ti, tapu». Și numără just, totdeauna numai lucruri sau ființe de același gen. Zice «tapu» în loc de patru. Am încercat de vreo cîteva ori să-l corectez, dar mi se pare inutil, deocamdată. Îl corectez, dar el tot «tapu» zice.

O «dată» în dezvoltarea sa intelectuală rămîne ziua de 19 august, cînd a împlinit un an, 9 luni și zece zile. Din proprie inițiativă a spus referindu-se la sine, «eu». De două zile nu-l mai slăbesc. Fac exerciții cu el, ca să-și însușească aceasta, cea mai filozofică noțiune a omului comun. Și-l pisez cu tot felul de întrebări. Astăzi de dimineață, cînd s-a trezit, am trecut în «camiëa» (așa pronunța copilul n.n.) lui și l-am întrebat:

«Cine are ochi frumoși și dulci? El mi-a răspuns: «Ieu». Un «Eu» rostit neortografic, dar foarte românesc».

⑧

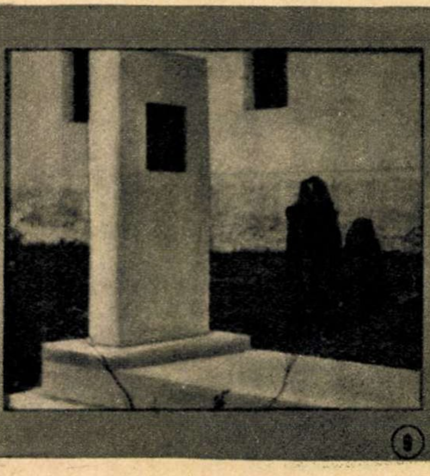
⑨

Catren

Ușor nu e nici cîntecul. Zi și
noapte — nimic nu-i ușor pe
pămînt: căci roua e sudoarea
privighetoarelor ce s-au os-
tenit toată noaptea cîntind.

---

*) Fragmente din volumul autobiografic «Hronicul și cîntecul vîrstelor» — Lucian Blaga

MICUL FĂT-FRUMOS

Povestire de IULIU RAȚIU

Nu-i de loc comod să fii Făt-Frumos! V-o spun din proprie experiență, În primul rînd trebuie să mergi cu calul la școală. Calul, alb sau roib (după cum te aranjează), oricum l-ai suci, oricum l-ai învîrti, atrage atenția. Poți să-l duci de căpăstru, sau chiar să-l bagi în buzunar, vatmanii tot vor suna cu clopotul tramvaielor — cling-cling — după tine, șoferii tot vor încălca toate semnele de circulație și te vor clacsona. Iar cînd, în sfîrșit, ai ajuns la școală, găsești, sigur, poarta încuiată. Descalecă, fugi după cheie, deschide poarta... Dar necazurile de abia acum încep cu adevărat: cum faci bidiviul să urce scările? A, da, bine: să admitem că are aripi și nu i-ar veni prea greu să zboare pînă la etajul trei. Dar ce faci de acum încolo? Cum îl ascunzi în fundul clasei, dacă uiți acasă căciula care îl face nevăzut? Și încă ceva, poate cel mai îngrozitor lucru de pînă acum: ce te faci dacă, neputînd să-i dai la timp ovăz (că de jeratic nu poate fi nici vorbă!) începe să necheze. Că asta ți se poate întîmpla, cum mă vezi și cum te văd! Am experiență bogată în privința ghinioanelor: alaltăieri — cînd n-aveam nici o legătură cu Făt-Frumos—am vrut s-o fac pe a toateștiutorul (fără să știu nimic) la matematică și, cînd profesorul a pus întrebarea despre progresiile aritmetice, eu am ridicat mîna cu atîta convingere, încît am început să mă întreb singur dacă nu cumva știu lecția și țin cu tot dinadinsul să fiu ascultat. Dar m-am liniștit pe loc: cînd a mai fost ascultat un elev care insistă să răspundă? Știți cu toți treaba asta. Nu? Ei bine, pe mine m-a ascultat, și m-a ascultat totul, în progresie geometrică. Am trecut — vă închipuiți — printr-o situație neplăcută, situație pe care nu i-aș dori-o nici Babei-Cloanța-Cotoroanța.

Dar, pentru că veni vorba de babe, să presupunem că e ora 8 fără cinci, dimineața, și în fața ta apare o bătrînă care vrea să treacă strada. Ei? Spune ce faci în calitatea ta de Făt-Frumos? Nu-ți pui oare problemele pe care, bineînțeles, trebuie să și le fi pus și înaintașul tău:

«O fi sfînta Vineri?»

Atunci, musai, trebuie să oprești toată circulația și s-o treci pe cealaltă parte a străzii, chit că îți dă, chit că nu-ți dă lădița cu minuni.

«Dar dacă e Muma Smeului?»

Hm! Tot trebuie să pierzi și atunci un pic de vreme cu discuțiile, cu — mai știi — miliția și, oricum ai face, tot întîrzii de la prima oră. Apoi, dacă faci așa vreo cinci, șase absențe nemotivate, s-a dus toată faima punctualității lui Făt-Frumos. Și, zău, nu merită să-i strici reputația!

Am văzut acum cîteva zile, în scuarul din fața blocului, un pom. Un pom mic și prăpădit care trebuie să fi fost, cîndva, măr, dar acum ajunsese salcie, sau, știu eu, coadă de mătură. Vă rog să mă credeți că nu exagerez cu nimic (și dacă observați, nu fac altceva decît să iau cîteva date binecunoscute din biografia lui Făt-Frumos), dar acest pom mi-a produs o milă profundă, care era cît pe ce să mă facă să aduc «Săptămîna primăverii» ...în plină toamnă. M-am abținut însă și l-am lăsat să-l mănînce putregaiul pentru că n-am vrut să se zică: «Uite, ăsta și-a pus în cap să intre în grațiile tuturor ursitoarelor... I s-a făcut numai de zece și dacă s-a pornit, e în stare să curețe și cuptorul simigeriei din colț, de unde cumpărăm pateuri, în recreație».

Și-apoi, chiar dacă n-aș avea în față perspective atît de strălucite, tot aș ști că nu-i ușor să iei numai decari, cînd stai toată ziua cu oglinda fermecată în față și îl critici pe confratele tău modern, Căpitanul Val-Vîrtej... Poate că — printr-o minune, cine știe? — o să iei, acolo, doi, trei de zece, dar apoi, sigur, intră lumea la bănuială, că te ajută... Crăiasa albinelor. Și nu-i cinstit! Adevărul e că, chiar aseară m-am întîlnit cu Ea, la sifoane. E foarte drăguță și de cîte ori o întîlnesc mă simt intimidat. M-am intimidat, desigur, din nou, încît am bîiguit, în neștire, cîteva cuvinte:

«Îmi dai și mie, Liana, caietul tău de română, să copiez caracterizarea lui Harap-Alb?»

Și-a întors spre mine ochii ei verzi, strălucitori (o clipă am avut senzația că vrea să mă împroaște cu sifonul), apoi mi-a spus, scurt:

«Vino!»

Ce era să fac? M-am dus după ea, pentru că, a doua zi, sigur, trebuia să mă asculte, iar ea era cea mai bună din clasă la română. Dar nu s-a purtat prea frumos: m-a cam lăsat s-o aștept vreun ceas. Pentru mine însă, important a fost că — atunci cînd a venit — mi-a adus lucrarea:

«Acum am scris-o!»

«Ai făcut tu asta pentru mine?»

«Nu, pentru Harap-Alb...»

Am înghițit hapul și am fugit repede acasă să o transcriu. La caligrafie, ce-i drept, stau bine.

A doua zi, iar am luat un zece! Toți m-au felicitat, iar Culai chiar mi-a propus să interpretez la Festival un rol dintr-o feerie.

— Ce rol?

— Rolul lui Făt Frumos... L-ai caracterizat atît de bine pe...

Am avut senzația că-și bate joc de mine și l-am pus la punct.

— Nici nu mă gîndesc!

— Dar tu ești cel mai indicat... Și-a dat consimțămîntul și Cosînzeana...

— Cine?

— Liana...

— Aha!

— Ce vrei să zici?

— Că ea, Cosînzeana, trebuie să fi pus la cale tot...

— Nu ea, ci Smeul...

— Ăsta cine mai e?

— Hai, mă, n-o mai face pe neștiutorul... Orice Făt-Frumos se luptă cu un Smeu...

— Eu nu mă mai lupt... gata... mă dau bătut...

Nu-i de loc comod să fii Făt-Frumos. V-o spun din proprie experiență. Și cine nu mă crede, n-are decît să încerce.

OCEANUL, BALENELE ŞI CÎTEVA PERFORMANŢE SPORTIVE ALE EXPEDIŢIEI COUSTEAU

①

O expediţie la Polul Nord, cercetarea unei peşteri ori a junglei, zborul în cosmos sau descoperirea faunei şi florei de pe crestele cine ştie cărui masiv muntos, activităţi cu indiscutabil caracter ştiinţific, cer din partea celor care le întreprind şi nişte calităţi sportive fără de care, categoric, ele n-ar putea fi realizate. Un eveniment ştiinţific, relativ recent, senzaţional şi exotic totodată, relatat în revista Paris Math, ne dă prilejul să dovedim încă o dată adevărul acestei afirmatii.

Nu de mult, Cousteau, renumitul om de ştiinţă, cercetător de prestigiu mondial al lumii tăcerii, a fost solicitat să toarne 12 filme în culori despre viaţa uriaşilor mărilor şi oceanelor — balenele. În acest scop, o expediţie formată din trei nave laborator, trei submarine şi vreo 200 de membri s-a avîntat în larguri.

Acum, înainte de a povesti cum a decurs prima parte a expediţiei, vă rog să staţi un pic pe gînduri. Gîndiţi-vă la imensitatea noianului de ape, la faptul că uneori e liniştit, alteori însă e zbuciumat de furtună, la faptul că, pentru ca balenele să poată fi filmate camera de luat vederi trebuie să se afle sub apă, la faptul că doar cu o singură lovitură de coadă aceşti uriaşi ai apelor pot sfărîma nave de cîteva zeci de tone. Şi veţi ajunge, sînt sigur, la concluzia că membrii expediţiei trebuiau nu numai să ştie să filmeze, ci şi să înoate, şi să se scufunde, să dea dovadă de-un curaj cel puţin la fel de mare ca al alpiniştilor care au escaladat Himalaia...

Şi-acum priviţi-i pe aceşti oameni (foto 1) care stau liniştiţi, la bordul uneia dintre cele trei nave, în faţa aparatului de fotografiat (al treilea de la dreapta spre stînga, e comandantul Cousteau). Fiecare dintre ei are cîte o specialitate (medic, cineast, scafandru etc), toţi însă (vă rugăm să ne credeţi), sînt, cel puţin în ultimă instanţă, şi... sportivi. Altfel, oceanul cu tainele lui ar rămîne pentru ei o enigmă.

②

③

Expediţia s-a întîlnit cu primele balene în Oceanul Indian. Acestea făceau parte din specia marele rorqual gri (unele dintre cele mai mari balene, atingînd 25 m în lungime şi o viteză de înot de pînă la 15 noduri pe oră). Timp de trei săptămîni le-au tot urmărit, scufundătorii încercînd să se apropie de ele (foto 2). Pînă la urmă, într-o dimineaţă, unul dintre ei, cel mai curajos şi îndemînatic, pe nume Falco, a reuşit să se apropie atît de mult de o balenă uriaşă, încît a putut să-nfingă în ea un harpon minuscul, ceea ce a permis expediţiei s-o urmărească îndeaproape şi îndelung.

Surprinzător, aceşti uriaşi ai apelor s-au dovedit destul de sociabili, obişnuindu-se cu prezenţa «minusculelor» fiinţe din preajma lor (scufundătorii) cărora, pînă la urmă, le-au permis să le folosească drept... cai. Iată-l (foto 3) pe unul dintre scafandrii expediţiei în momentul în care se pregăteşte să ia loc pe «şaua» unei balene.

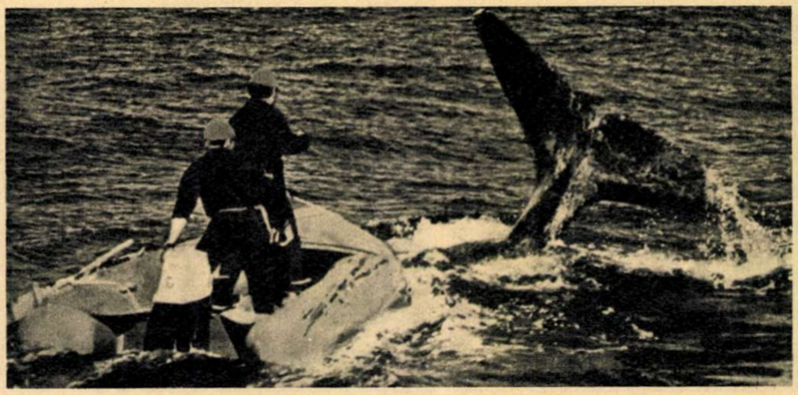
④

Dar peripeţiile şi riscurile nu s-au consumat numai în adîncuri, ci şi la suprafaţă. Ca să respire, balena iese la suprafaţă, în salturi uriaşe, căzînd apoi în apă cu un zgomot de tunet. Iar marile balene gri mai au şi obiceiul să doarmă la suprafaţa apei. Cineaştii aveau obligaţia să filmeze şi aceste aspecte. Şi iată-i pe doi dintre ei (foto 4) într-un moment critic. Uriaşa coadă de lîngă micuţa ambarcaţiune ar putea să-i strivească într-o clipă. Dar îndemînarea şi curajul i-au ajutat să treacă cu bine şi acest dificil examen...

Poate că o să vedeţi şi voi, pe ecranele noastre, vreunul din filmele realizate de expediţia lui Cousteau. Admirînd uriaşii mărilor, veţi fi, desigur, recunoscători acestor oameni de ştiinţă care le-au filmat. Să nu uitaţi, însă, filmele acestea sînt rezultatul marii lor pasiuni ştiinţifice, dar şi a unor veritabile aptitudini sportive. S-ar putea să sune cam straniu, dar acesta-i adevărul.

Tiberiu RĂSĂDEANU

EXISTĂ O CALE SIGURĂ A SUCCESULUI?

(Urmare din pag. 3)

marină, de exemplu, se cere mai mult efort uneori decît pentru a pescui zeci de tone de peşte din ocean. Răbdarea, perseverenţa, găsirea unor soluţii ingenioase joacă un rol de prim ordin în asemenea cazuri. Gîndiţi-vă că la 6 000 m adîncime presiunea apei este de-a dreptul colosală. Pentru ca organismele care trăiesc sub o asemenea presiune să fie aduse la suprafaţă, unde presiunea este incomparabil mai mică, este nevoie de o tehnică aparte. Temperatura, lumina, care se schimbă odată cu adîncimea, pot oricînd să-ţi dea peste cap experienţa pe care pînă în ultima clipă o credeai reuşită.

— Pînă la ce adîncuri aţi reuşit să faceţi cercetări?

— Uneori, în fosele abisale ale oceanului s-au atins adîncimi de pînă la 10 000 m. Cercetarea animalelor refugiate şi conservate acolo din era secundară şi terţiară ne-a luat zeci de ore, zile în şir uneori...

— Şi care este totuşi calea succesului?

— Eu am făcut un singur lucru: am muncit achitîndu-mă de datoria faţă de mine şi faţă de cei din jurul meu...

— V-am solicita un autograf pentru cititorii revistei «Cutezătorii», care, vă asigurăm, sînt ei înşişi la rîndul lor nişte cutezători.

— Cu plăcere. «CUTEZAŢI ÎNTOTDEAUNA PE DRUMUL CEL MAI GREU ŞI VEŢI REUŞI».

Poate că aceasta este şi faimoasa cale sigură a succesului de care aminteam la începutul acestei convorbiri? Da! spun «Cutezătorii». Rămîne numai ca cititorul nostru să se convingă el însuşi de dreptatea acestei păreri, încercînd-o în propria sa experienţă. Cînd? Poate chiar mîine, la primele ore de clasă.

Interviu realizat de
Octavian NICA

UN EROU AL TIMPULUI NOSTRU

Textul: FLORIN ZĂGĂNESCU
Desenul: AUREL BUICULESCU

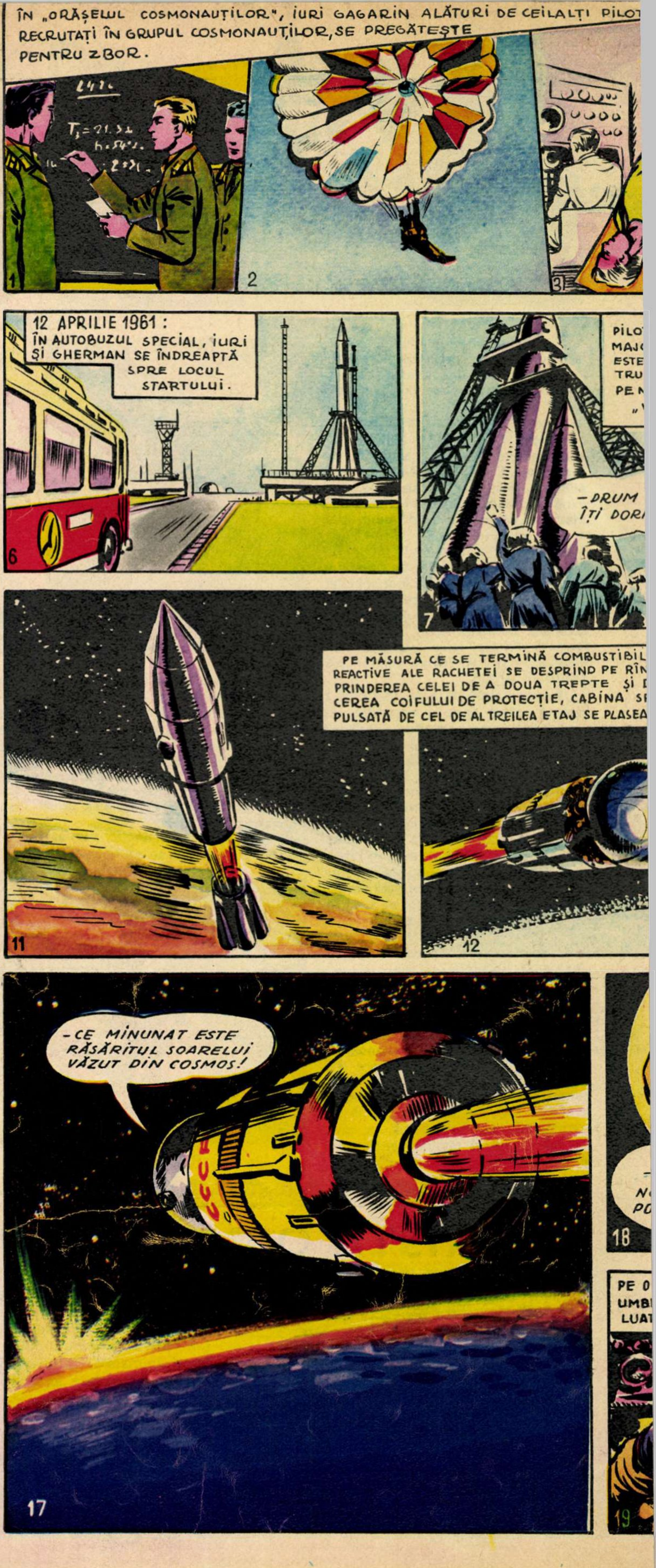
ÎN „ORĂȘELUL COSMONAUȚILOR", IURI GAGARIN ALĂTURI DE CEILALȚI PILOT
RECRUTAȚI ÎN GRUPUL COSMONAUȚILOR, SE PREGĂTEȘTE PENTRU ZBOR.
1
2
3
12 APRILIE 1961: ÎN AUTOBUZUL SPECIAL, IURI ȘI GHERMAN SE ÎNDREAPTĂ SPRE LOCUL STARTULUI.
6
PILOT MAJO ESTE TRU PE N „V
-DRUM ÎȚI DORI
7
PE MĂSURĂ CE SE TERMINĂ COMBUSTIBIL REACTIVE ALE RACHETEI SE DESPRIND PE RÎN PRINDEREA CELEI DE A DOUA TREPTE ȘI D CEREA COIFULUI DE PROTECȚIE, CABINA S PULSATĂ DE CEL DE AL TREILEA ETAJ SE PLASEA
11
12
-CE MINUNAT ESTE RĂSĂRITUL SOARELUI VĂZUT DIN COSMOS!
CCCP
17
N PO
18
PE O UMBI LUAT
19

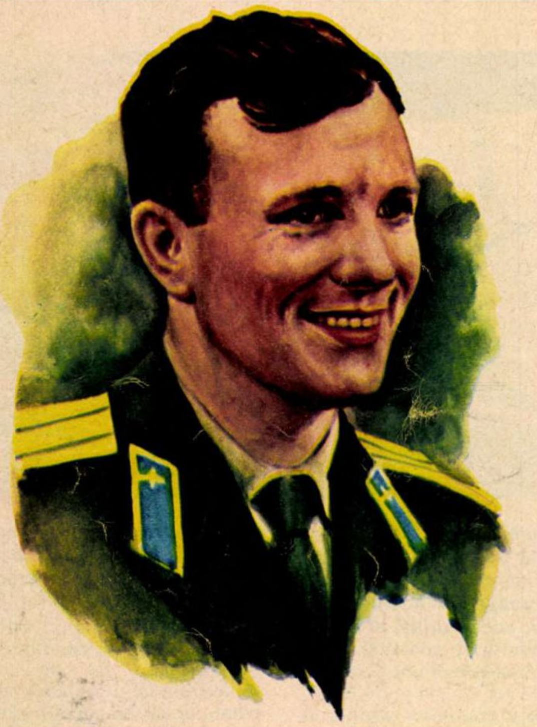

IURI GAGARIN

Portret de Alexandru DIACONU

Asaltul cosmosului e în plină desfășurare.

Fiecare cucerire a spațiului extrapămîntean este pentru noi încă un prilej să ne amintim de primul zbor al omului în cosmos. După cum se știe, acesta a fost realizat de cosmonautul Iuri Gagarin, căruia îi dedicăm paginile de față.

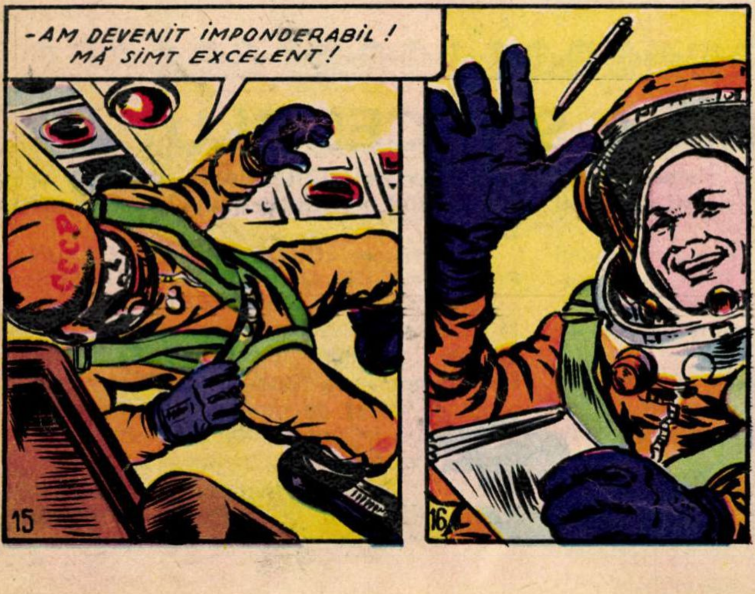
-AM DEVENIT IMPONDERABIL! MĂ SIMT EXCELENT!
CCCP
15
16

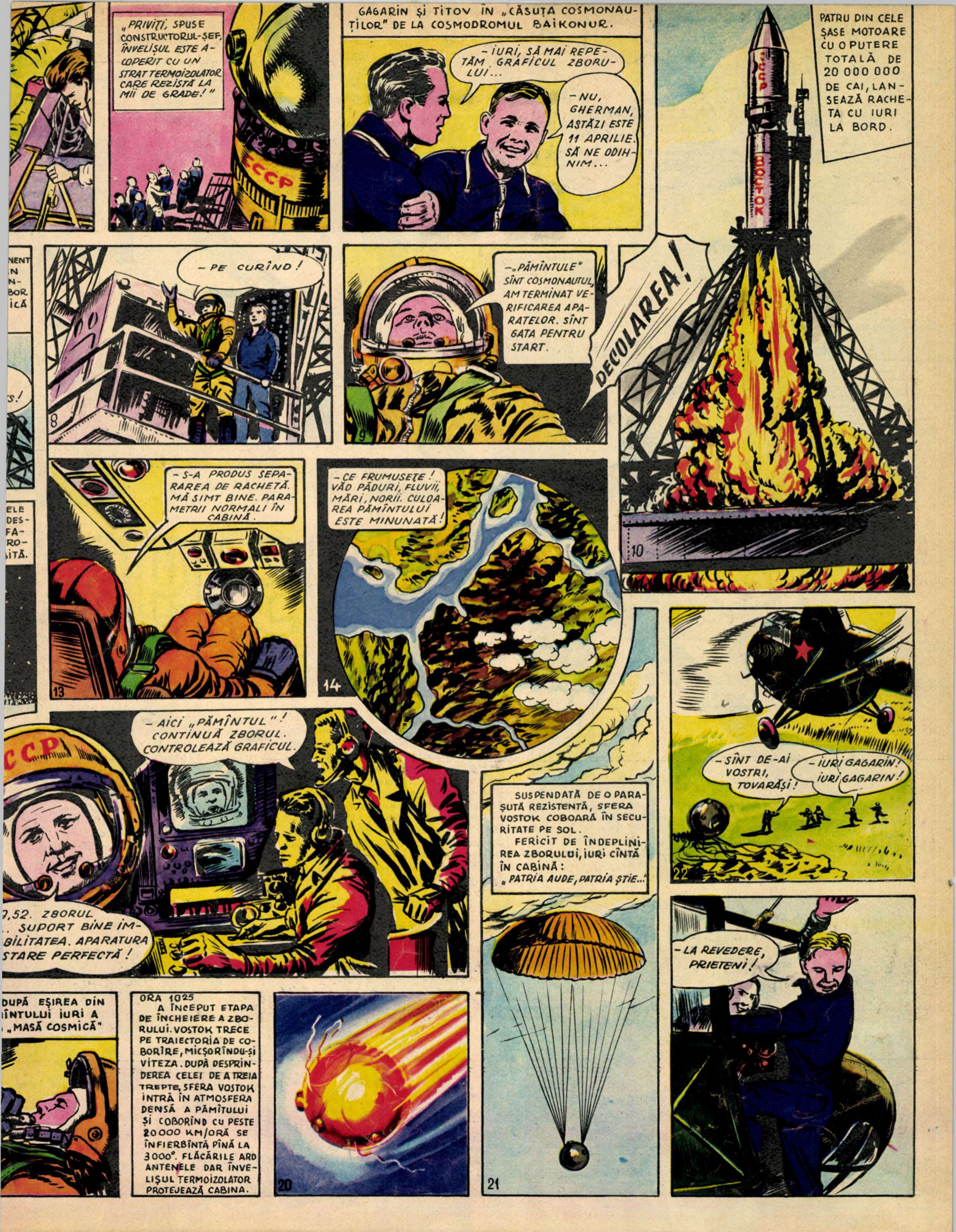
„PRIVIȚI, SPUSE CONSTRUCTORUL-ȘEF, ÎNVELIȘUL ESTE ACOPERIT CU UN STRAT TERMOIZOLATOR CARE REZISTĂ LA MII DE GRADE!”
CCCP
GAGARIN ȘI TITOV ÎN „CĂSUȚA COSMONAUȚILOR” DE LA COSMODROMUL BAIKONUR.
– IURI, SĂ MAI REPETĂM GRAFICUL ZBORULUI...
– NU, GHERMAN, ASTĂZI ESTE 11 APRILIE. SĂ NE ODIHNIM...
PATRU DIN CELE ȘASE MOTOARE CU O PUTERE TOTALĂ DE 20 000 000 DE CAI, LANSEAZĂ RACHETA CU IURI LA BORD.
СССР
ВОСТОК
NENT
N
N-
BOR
ICĂ
S!
– PE CURÎND!
8
– „PĂMÎNTULE” SÎNT COSMONAUTUL, AM TERMINAT VERIFICAREA APARATELOR. SÎNT GATA PENTRU START.
9
DECOLAREA!
10
ELE
DES-
FA-
RO-
SITĂ.
– S-A PRODUS SEPARAREA DE RACHETĂ. MĂ SIMT BINE. PARAMETRII NORMALI ÎN CABINĂ.
13
– CE FRUMUSEȚE! VĂD PĂDURI, FLUVII, MĂRI, NORII. CULOAREA PĂMÎNTULUI ESTE MINUNATĂ!
14
– AICI „PĂMÎNTUL”! CONTINUĂ ZBORUL. CONTROLEAZĂ GRAFICUL.
CCCP
9,52. ZBORUL
.. SUPORT BINE IM-
BILITATEA. APARATURA
STARE PERFECTĂ!
SUSPENDATĂ DE O PARAȘUTĂ REZISTENTĂ, SFERA VOSTOK COBOARĂ ÎN SECURITATE PE SOL.
FERICIT DE ÎNDEPLINIREA ZBORULUI, IURI CÎNTĂ ÎN CABINĂ: „PATRIA AUDE, PATRIA ȘTIE...”
– SÎNT DE-AI VOȘTRI, TOVARĂȘI!
– IURI GAGARIN! IURI GAGARIN!
22
DUPĂ EȘIREA DIN
ÎNTULUI IURI A
„MASĂ COSMICĂ”
ORA 10^{25} A ÎNCEPUT ETAPA DE ÎNCHEIERE A ZBORULUI. VOSTOK TRECE PE TRAIECTORIA DE COBORÎRE, MICȘORÎNDU-ȘI VITEZA. DUPĂ DESPRINDEREA CELEI DE A TREIA TREPTE, SFERA VOSTOK INTRĂ ÎN ATMOSFERA DENSĂ A PĂMÎTULUI ȘI COBORÎND CU PESTE 20 000 KM/ORĂ SE ÎNFIERBÎNTĂ PÎNĂ LA 3000°. FLĂCĂRILE ARD ANTENELE DAR ÎNVELIȘUL TERMOIZOLATOR PROTEJEAZĂ CABINA.
20
21
– LA REVEDERE, PRIETENI!

SALONUL AUTOMOBILISTIC „Cutezătorii"

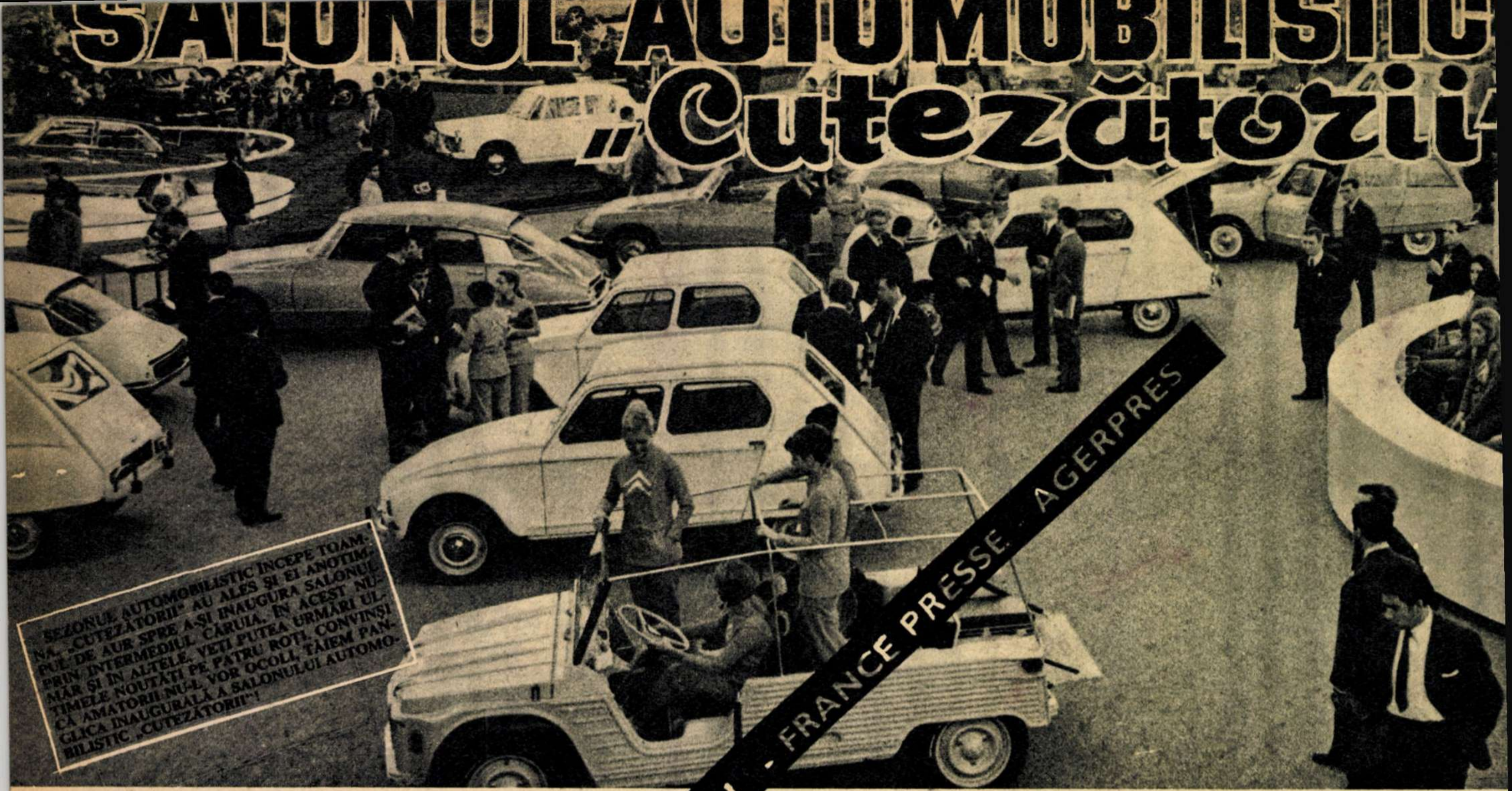

SEZONUL AUTOMOBILISTIC ÎNCEPE TOAMNA. „CUTEZĂTORII" AU ALES ŞI EI ANOTIMPUL DE AUR SPRE A-ŞI INAUGURA SALONUL PRIN INTERMEDIUL CĂRUIA, ÎN ACEST NUMĂR ŞI ÎN ALTELE, VEŢI PUTEA URMĂRI ULTIMELE NOUTĂŢI PE PATRU ROŢI. CONVINŞI CĂ AMATORII NU-L VOR OCOLI, TĂIEM PANGLICA INAUGURALĂ A SALONULUI AUTOMOBILISTIC „CUTEZĂTORII"!

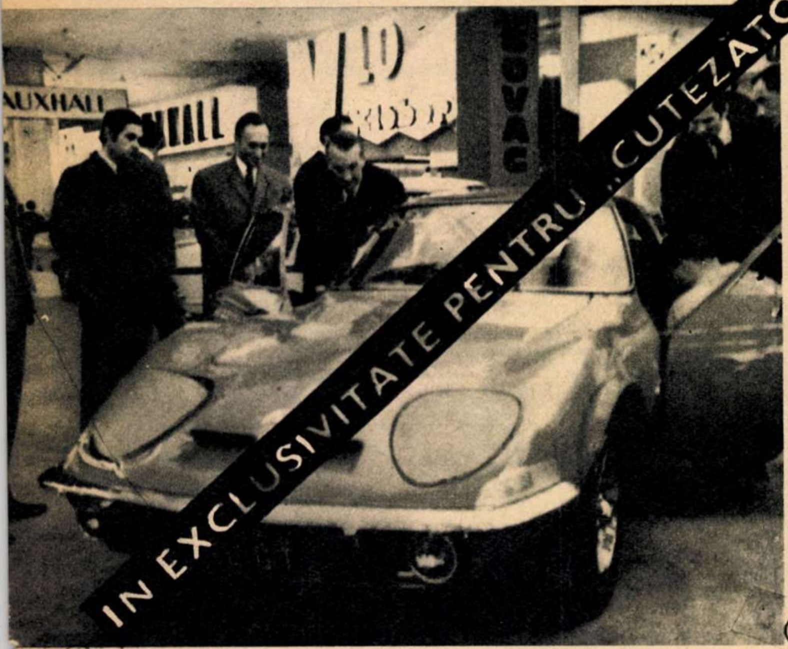

②

PARIS, 1968

Tradiţionalul salon parizian al automobilului contează în acest an pe un milion de oaspeţi. Pentru a-i convinge de calitatea produselor lor, 110 firme din 12 ţări şi-au trimis în capitala Franţei ambasadori ultramoderni şi aerodinamici. Pe lîngă modelele noi, abundă îmbunătăţirile, înzestrările menite să mărească viteza vehiculului, să sporească securitatea şi confortul pasagerilor. Dintre premiere au şi fost remarcate: Renault 6, Peugeot 504 şi Mehari (Citroën) ale ţării gazdă, Triumph 5 PI şi Jaguar XJ6 (Anglia) Espada (Lamborghini, Italia), Mazda 1 200 (Japonia), Saab 99 şi Volvo 164 de lux (Suedia), B.M.W. 2 500 (Republica Federală a Germaniei).

Fotografiile din această pagină, obţinute special pentru cititorii «Cutezătorilor», au fost astfel alese încît să dea o imagine a întregului salon. Dacă ansamblul (foto 1) se prezintă bine, cele trei tipuri selecţionate pentru voi sînt, fiecare în parte, remarcabile. Linia elegantă şi suplă a automobilului sport Opel GT (foto 2) se alătură cu multă graţie puternicei Mangusta (foto 3) prezentată de firma italiană De Tomaso şi capabilă să zboare cu peste 240 km/oră. Forma cu totul ieşită din comun a maşinii Excalibur 35X Bugatti (foto 4) izbuteşte performanţa de a uni o caroserie amintind romanticele începuturi ale automobilului cu tot ce posedă industria mondială mai avansat.

Debutînd sub semnul originalităţii creatoare, al 55-lea Salon automobilistic de la Paris reprezintă o bună carte de vizită a progresului tehnic contemporan.

③

EXCLUSIVITATE PENTRU „CUTEZATORII
8497 W 75

FRANCE PRESSE AGERPR

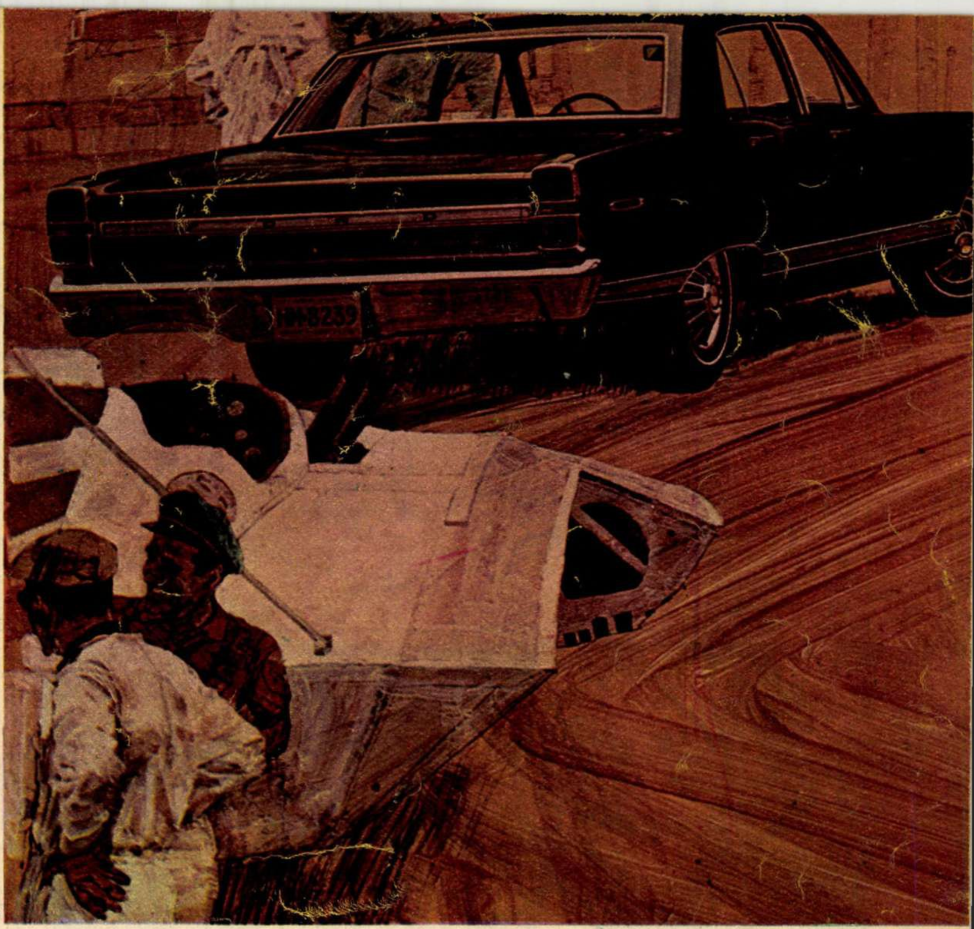

II

Pentru albumul auto al Cutezătorilor

Salonul automobilistic «Cutezătorii» vă oferă cîteva imagini color cu ajutorul cărora veți putea realiza cel mai rapid ocol al Pămîntului ce se poate imagina.

Începem cu cea mai tînără marcă de automobil: Dacia 1100 (foto I), care si-a început marsul glorios pe soselele României. Trecînd Atlanticul, putem admira Fordul Fairlane 500 (foto II), una dintre vedetele automobilismului american. Traversînd încă un ocean, recunoaștem cu ușurință în mașina din fotografia III marca japoneză Toyota. Ultima imagine a acestei pagini (foto IV) vă prezintă un Volkswagen european tulburînd pitoreasca Valle del Bravo (Mexic).

---

caleidoscop auto ● caleidoscop auto ● caleidoscop auto

ECRITO

Herman Newman din New-York a inventat un dispozitiv pe cît de simplu, pe atît de eficace. Cu ajutorul lui, omul de la volan poate sta de vorbă cu conducătorul mașinii care-l urmează. O apăsare pe un buton și pe spatele mașinii apar, luminoase, literele unui mesaj: «micșorați viteza!», «Atenție, opresc!», «Dau înapoi!», «Sînt în pană!» etc. O baterie de 12 volți asigură energia necesară acestei perfecționări căreia i se prevede o largă răspîndire.

O RAMPĂ DE BUZUNAR

O firmă italiană din Udine a prezentat o rampă de automobil extrem de practică. Instalația se aseamănă cu un scaun pliant. Ea se înalță la o comandă electrică. Două bare ridică mașina, permițînd demontarea concomitentă a celor patru roți, totul în spațiul cel mai restrîns cu putință.

TRĂSURA FĂRĂ CAI

Răspîndirea contemporană a automobilului și pătrunderea sa tot mai adîncă în viața zilnică a planetei noastre nu pot fi înțelese corect fără a face apel la istoria acestui vehicul. Este ceea ce își propune lucrarea **«Trăsura fără cai»** de Ion Ghenea Stănescu, publicată de Editura tineretului. Scrierea trece în revistă evoluția locomoției rutiere de la vehiculele tractate la cele autopropulsate, urmărind, în contextul dezvoltării științei și tehnicii în general, cum au conlucrat diferitele domenii ale cunoașterii întru crearea automobilului modern. Un itinerar deosebit de interesant ne poartă de-a lungul biografiei automobilului, de la primele tipuri, care abia puteau să poarte acest titlu, și pînă la cele mai moderne cuceriri, totul într-un stil atrăgător și în condiții grafice deosebite. O carte pe care v-o recomandăm.

III

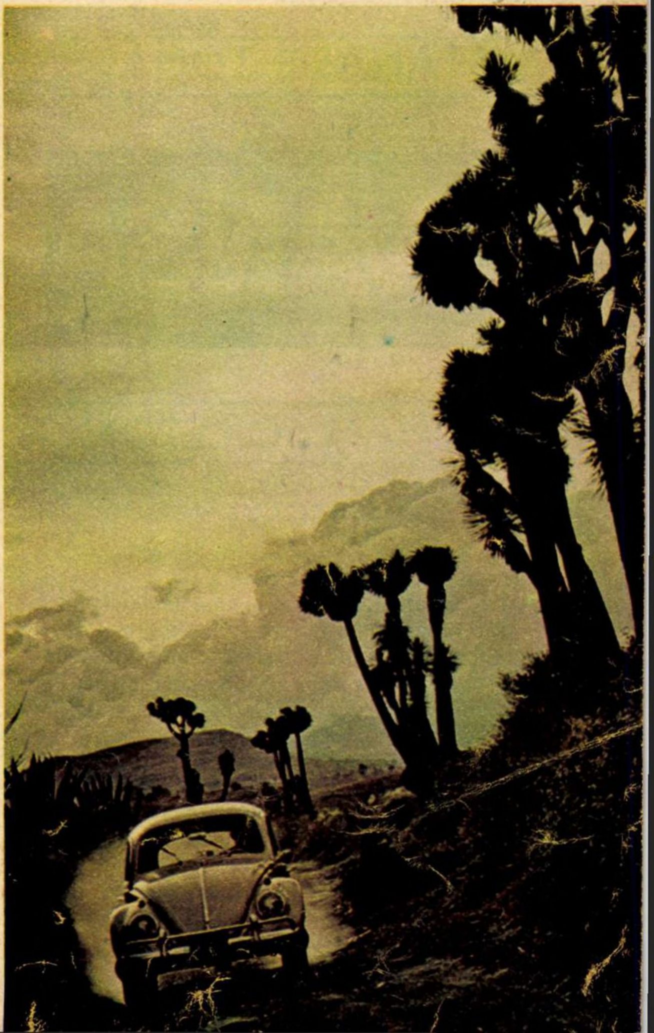

IV

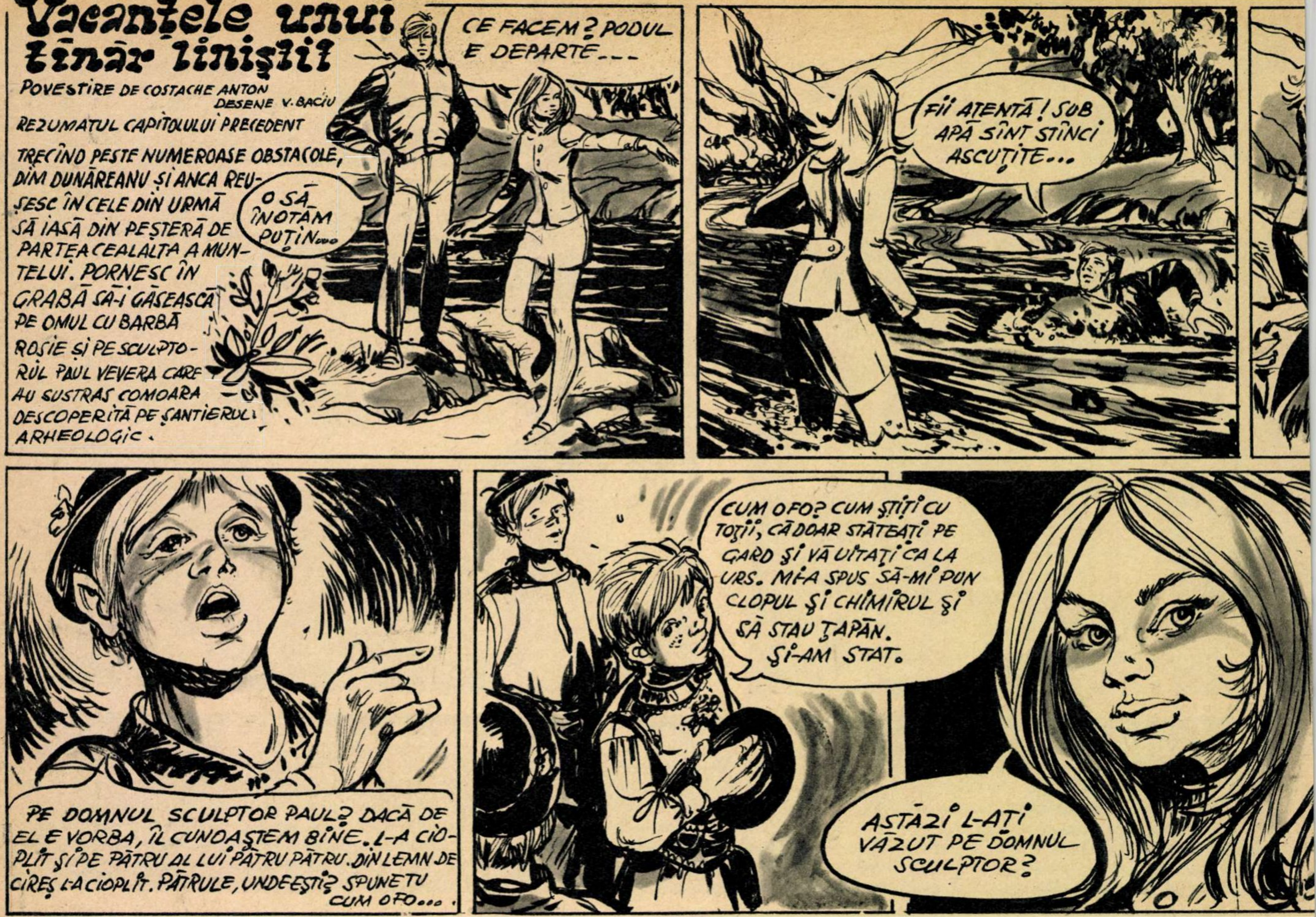
Vacanțele unui tînăr liniștit
POVESTIRE DE COSTACHE ANTON
DESENE V. BACIU
REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT
TRECÎND PESTE NUMEROASE OBSTACOLE, DIM DUNĂREANU ȘI ANCA REUȘESC ÎN CELE DIN URMĂ SĂ IASĂ DIN PEȘTERĂ DE PARTEA CEALALTĂ A MUNTELUI. PORNESC ÎN GRABĂ SĂ-I GĂSEASCĂ PE OMUL CU BARBĂ ROSIE ȘI PE SCULPTORUL PAUL VEVERA CARE AU SUSTRAS COMOARA DESCOPERITĂ PE ȘANTIERUL ARHEOLOGIC.
CE FACEM? PODUL E DEPARTE...
O SĂ ÎNOTĂM PUȚIN...
FII ATENTĂ! SUB APĂ SÎNT STÎNCI ASCUȚITE...
PE DOMNUL SCULPTOR PAUL? DACĂ DE EL E VORBA, ÎL CUNOAȘTEM BINE. L-A CIOPLIT ȘI PE PĂTRU AL LUI PĂTRU PĂTRU. DIN LEMN DE CIREȘ L-A CIOPLIT. PĂTRULE, UNDE EȘTI? SPUNE TU CUM OFO...
CUM OFO? CUM ȘTIȚI CU TOȚII, CĂ DOAR STĂTEAȚI PE GARD ȘI VĂ UITAȚI CA LA URS. MI-A SPUS SĂ-MI PUN CLOPUL ȘI CHIMIRUL ȘI SĂ STAU ȚAPĂN. ȘI-AM STAT.
ASTĂZI L-AȚI VĂZUT PE DOMNUL SCULPTOR?

ATANASIE TOMA

REVANȘA

ROMAN FOILETON

CAPITOLUL 4

Tex asculta cu luare aminte și înțelegea că intra într-o mare încurcătură.

«Tex, băiatule, încă mai ai timp să pleci acasă și să-ți cumperi un ranch» — își spunea fostul căutător de aur și încerca să fie cît mai convingător. Privi apoi spre cei doi boxeri. aflați fața în față, de o parte și de alta a mesei. James Jim Jeffries, sigur de el zîmbea. Zîmbetul său nu era decît o sfidare adresată negrului de care nu-l despărțeau decît doar doi sau trei metri. Era bine legat și din cutele hainelor îi ghicea musculatura puternică. Avea înfățișarea unui băiat de la fermă, umblat poate ceva mai mult decît semenii săi. De fapt însă, Jeffries nu a călcat niciodată printr-o fermă și a navigat cîțiva ani ca marinar pe un vas al companiilor indiilor de vest, iar cicatricea de pe obrazul stîng nu o avea de pe ring, ci dintr-o încăierare într-un port malaez. Era liniștit, convins că lupta nu se va termina în nici un caz rău pentru el.

Negrul Johnson era ceva mai scund decît adversarul său, dar bine legat, emanînd o forță telurică. Nu se simțea însă bine în sala aceea îmbîcsită cu fum de țigară, în care sute de ochi îl priveau iscoditor, măsurîndu-l și cîntărind cîte parale se pot paria pe el. Instinctul său de urmaș al unui popor care a trăit milenii în mijlocul naturii îi spunea că o primejdie plutește în aer. Încerca să pară calm, dar neliniștea îl domina, privind cînd într-o parte cînd în cealaltă, schimbîndu-și mereu locul pe scaun. Tex îl privea și el lung, încercînd să-l descifreze pe omul cu capul măsliniu și părul cîrlionțat și dintr-o dată, acesta îi deveni simpatic. Nu-și dădea seama ce l-a determinat la asta, poate ochii aceia mari, ca de copil, ce încercau să ascundă neliniștea, poate stîngăcia cu care purta un costum elegant, amintindu-și că nici el nu se simțea bine în haine negre și cu cravată. Și mai era ceva care îi lega. Tex a înțeles că toate condițiile aspre ale desfășurării meciului erau făcute pentru a-l înspăimînta atît pe negru cît și pe el.

— Acestea fiind spuse, domnilor, rosti grav Murphy, începem licitația pentru cincisprezece procente...

Tex nu se grăbea să liciteze. Aștepta să se lupte între ei micii concurenți pentru a ataca la sfîrșit.

— Douăzeci de procente o dată... de două

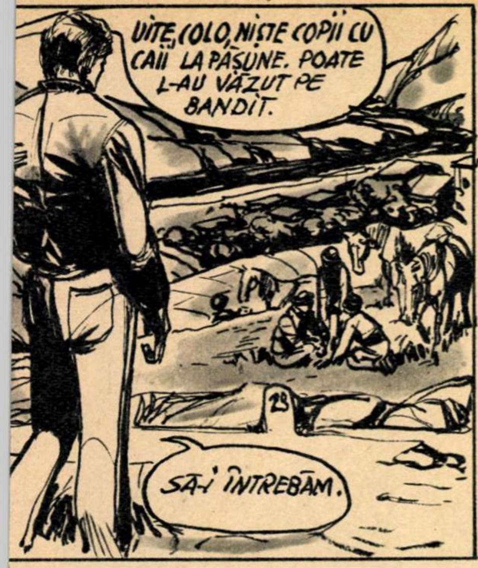
UITE, COLO, NIȘTE COPII CU CAII LA PĂȘUNE. POATE L-AU VĂZUT PE BANDIT.
SĂ-I ÎNTREBĂM.

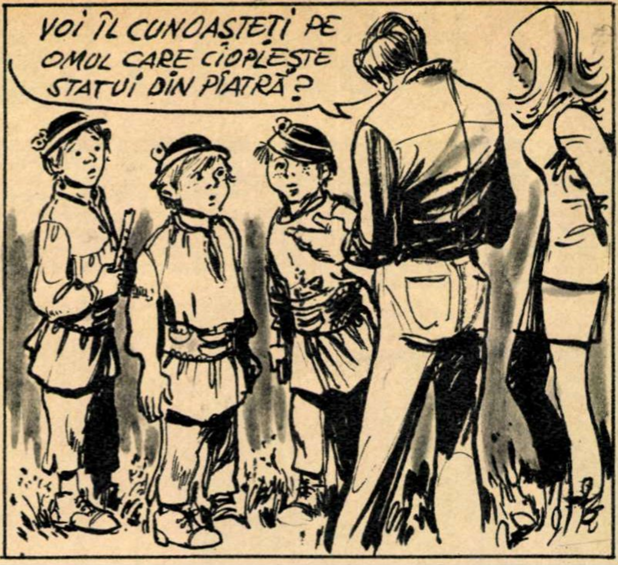
VOI ÎL CUNOAȘTEȚI PE OMUL CARE CIOPLEȘTE STATUI DIN PIATRĂ?

• UMOR • UMOR • UMOR

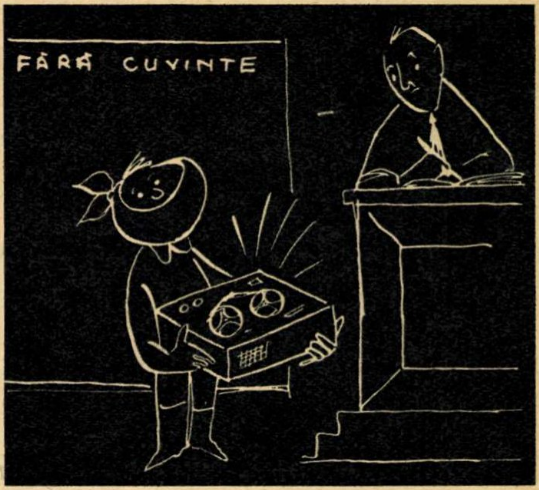
FĂRĂ CUVINTE

Caricaturi: GH. CĂLĂRAȘU

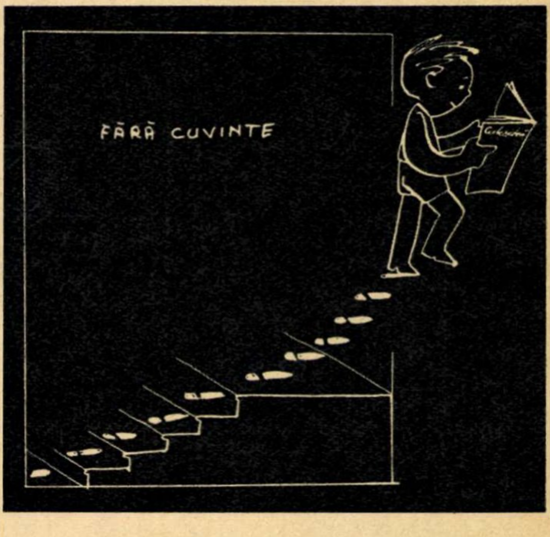
FĂRĂ CUVINTE

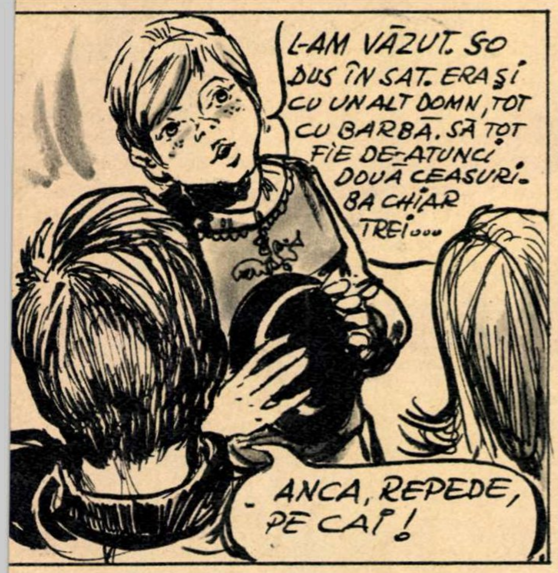
L-AM VĂZUT. S-O DUS ÎN SAT. ERA ȘI CU UN ALT DOMN, TOT CU BARBĂ. SĂ TOT FIE DE-ATUNCI DOUĂ CEASURI-BA CHIAR TREI...
- ANCA, REPEDE, PE CAI!

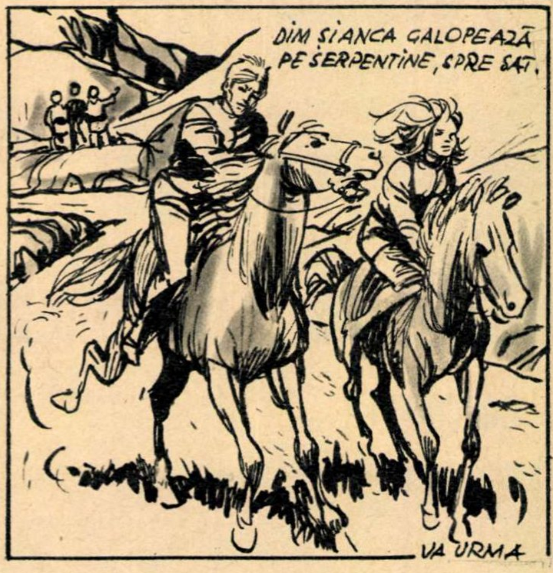
DIM ȘI ANCA GALOPEAZĂ PE SERPENTINE, SPRE SAT.
VA URMA

• Revanșa • 22

ori... se auzea vocea încărcată de emoție a avocatului.

— Ofer treizeci de procente. Sigur de el, proprietarul lui Sporting-hall din New-York aruncă oferta ca o provocare.

În grupul fermierilor din sud începu vacarmul.

— Domnilor, vă rog să faceți liniște... Aici sîntem la o licitație publică, nu în congres... încerca avocatul să potolească sala.

Lîngă Tex se afla un bătrînel miop care își ștergea pe furiș lacrimile, cu o batistă mare, cadrilată. Era mai mult furios decît îndurerat și mormăia cuvinte de neînțeles...

— Ai spus ceva? îl întrebă Tex într-o doară.

— Or să-l ucidă, afurisiții... Și e păcat de pumnii lui... E de aur...

Nimeni nu-l băga în seamă pe bătrîn, deși cei mai mulți din cei aflați în jur păreau că îl cunosc.

— Ce spui? îl mai întrebă o dată Tex...

— Spun că o să cîștige licitația ori gangsterii de la «Sporting» ori sugrumatorii ăia din sud... Dumneata însă pari străin de box... Nu te-am mai văzut...

— Mă cheamă Tex... Tex Richard... Am adunat aur douăzeci de ani în Alaska...

— Și ce cauți aici?

— Vreau să-mi bag banii în meciul ăsta...

— Eu sînt Morisson... Mă cunoaște toată America... Am fost managerul a șapte campioni

• Revanșa • 23

ai lumii la grea... Asta aș fi vrut și eu... Să-mi bag banii în meciul ăsta...

— Și de ce nu intri în luptă?

Bătrînul oftă.

— Banii mei nu ajung nici pentru garanție... O să-mi cumpăr însă un ranch mic pe undeva prin sud și am să mă las de box.

• Revanșa • 24

Tex surîdea. Bătrînul crezu că necunoscutul rîde de el și se supără. Îi întoarse spatele, așteptînd să vadă cum se va termina licitatia.

Tex tăcea. Licitația reîncepu, iar el, Tex Richard, un necunoscut pentru lumea boxului, se pregătea pentru marea sfidare.

— Auzi? șopti bătrînul Morisson căruia îi trecuse supărarea. Licitația s-a urcat la treizeci și patru la sută... Ascultă străinule, vocea lui Morisson deveni rugătoare, pari om de treabă, poate că ai și ceva bani puși deoparte, ia-mă asociat.

— Cu cîți dolari intri în combinație?

— Cu douăzeci și șapte de ani de experiență pe ring...

— Și cîți dolari face asta? Tex zîmbea, amuzat.

— Nu rîde, omule din Alaska...

— Din Reno...

— Fie și din Reno... Nu rîde... Experiența mea face cît dolarii tăi.

— E O.K., bătrîne... Ești omul meu... Spune-mi acum la cît pot să mă ridic ca să ne mai rămînă și nouă ceva?

Bătrînul manager se învioră dintr-o dată.

— La cît a ajuns?

— La treizeci și cinci...

— Poți să dai pînă la patruzeci...

(Va urma)

»lacul cu elefanți«

SCRIITOR ȘI CĂLĂTOR, MIHAI TICAN RUMANO A ÎNSCRIS ÎN ITINERARIILE SALE, ÎNTRE 1905 ȘI 1935, ÎN AFARA ȚĂRILOR MEDITERANEI, COASTA ATLANTICĂ A AMERICII DE SUD, MEXIC, INSULELE ANTILE, CANADA, NOUA ZEELANDĂ, AUSTRALIA, AFRICA ECUATORIALĂ, DE SUD ȘI ORIENTALĂ. PRIETEN SINCER AL POPULAȚIILOR AFRICANE, ATENT OBSERVATOR AL OBICEIURILOR LOR ȘI AL NATURII ÎN MIJLOCUL CĂREIA TRĂIESC, VÎNĂTOR PASIONAT, MIHAI TICAN (CĂRUIA PE STRĂINELE MELEAGURI I S-A SPUS ȘI RUMANO — ADICĂ ROMÂNUL) A POVESTIT LA ÎNTOARCEREA ÎN ȚARĂ DESPRE LOCURILE PE UNDE A PEREGRINAT ÎN ANII TINEREȚII ȘI AVENTURILE PE CARE LE-A TRĂIT. PRINTRE TROFEELE VÎNĂTOREȘTI DIN AFRICA SE NUMĂRĂ ȘI UN EXPONAT PE CARE L-A DĂRUIT MUZEULUI DE ȘTIINȚE NATURALE DIN BUCUREȘTI, O URIAȘĂ REPTILĂ ÎMPĂIATĂ. UNA DIN CELE MAI EXTRAORDINARE AVENTURI A AVUT LOC PRIN ANUL 1922, PE MELEAGURILE STRĂBĂTUTE DE MAIESTUOSUL FLUVIU CONGO.

Scenariul: **VAL TEBEICA** Ilustrații: **POMPILIU DUMITRESCU**

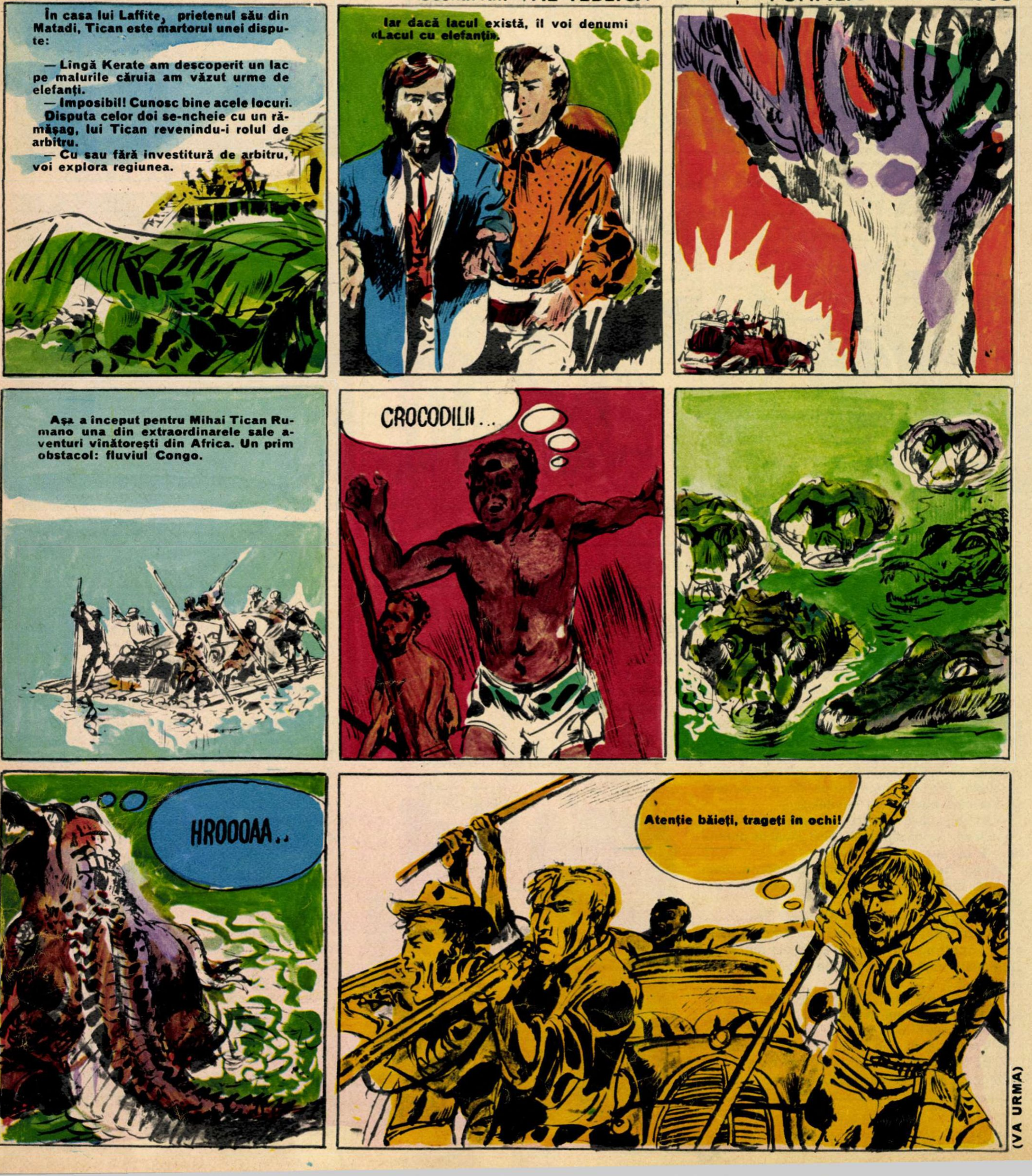
În casa lui Laffite, prietenul său din Matadi, Tican este martorul unei dispute:
— Lîngă Kerate am descoperit un lac pe malurile căruia am văzut urme de elefanți.
— Imposibil! Cunosc bine acele locuri.
Disputa celor doi se-ncheie cu un rămășag, lui Tican revenindu-i rolul de arbitru.
— Cu sau fără investitură de arbitru, voi explora regiunea.
Iar dacă lacul există, îl voi denumi «Lacul cu elefanți».
Așa a început pentru Mihai Tican Rumano una din extraordinarele sale aventuri vînătorești din Africa. Un prim obstacol: fluviul Congo.
CROCODILII...
HROOOAA..
Atenție băieți, trageți în ochi!

(VA URMA)

O SURPRIZĂ PENTRU VOI:

CECUL DE ECONOMII ŞCOLARE

Într-adevăr, nu v-aţi mai întîlnit pînă acum. E cazul deci să facem de îndată prezentările pentru că, sîntem convinşi, veţi lega foarte curînd o bună şi trainică prietenie. *Cecul de economii şcolare* are toate calităţile pentru aceasta. În ce vă priveşte, dragi prieteni, cunoaştem de mult interesul cu care primiţi tot ce este în acelaşi timp folositor şi plăcut. Aşadar, ce este un cec de economii şcolare?

La prima vedere este un cartonaş ilustrat, aflat de acum încolo la dispoziţia voastră în orice şcoală sau oficiu poştal, în orice clipă, după dorinţă, la simpla voastră cerere.

Fiecare cartonaş, frumos colorat, purtînd chipul unui om de seamă este semnul că aţi economisit 5 lei. Vor fi editate seturi de 10 ilustrate, înfăţişînd oameni de ştiinţă, personalităţi din trecutul glorios al patriei, scriitori ş.a.m.d.

Sîntem convinşi că veţi dori să vă completaţi întreaga serie de ilustrate, dintre care în momentul de faţă s-au şi lansat două seturi: seria A «*Personalităţi din trecutul glorios al patriei*» şi seria B «*Oameni de seamă din ţara noastră din domeniul ştiinţei şi tehnicii*».

Treptat, vor apărea altele şi avantajului de a economisi i se va adăuga plăcerea călătoriei în marea geografie a geniului omenesc. Un set — o mică enciclopedie cu file vrăjite ce se pot preschimba la primul ghişeu, fără nici o formalitate, în suma investită sau într-un alt instrument de economisire, un libret C.E.C. de pildă.

NU UITAŢI!

— Cecurile de economii şcolare se pot procura în numărul dorit de voi (un singur cec sau mai multe) de la şcoală sau de la orice unitate C.E.C. sau oficiu poştal;

— Un set complet conţine un număr de zece cecuri, fiecare CEC avînd o valoare de 5 lei, deci întregul set are o valoare de 50 de lei;

— Sumele reprezentînd valoarea cecurilor şcolare pe care le deţineţi vi se restituie oricînd, la dorinţa voastră, de către ghişeul CEC din şcoală, de orice unitate CEC sau unitate poştală.

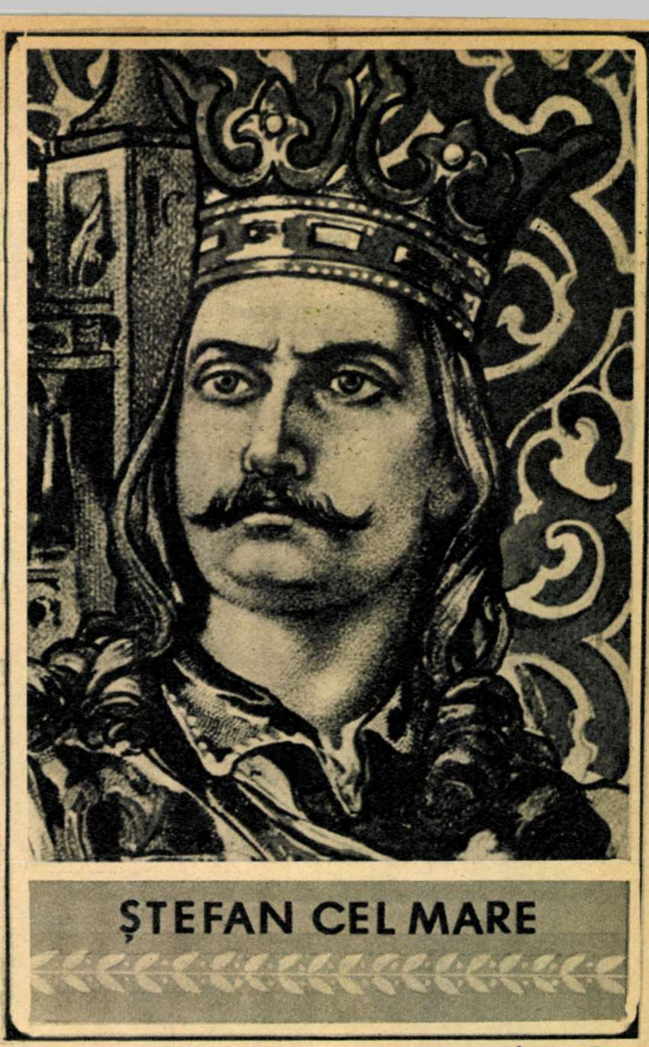

Aşa arată unul din cecurile şcolare

LA CONCURSUL

MINITEHNICUS '68 PREMIILE LA CONCURSUL MINI

TEHNICUS '68

PREMIILE LA CONCURSUL MINITEHNICUS '68 PREMIILE

PREMIUL CEL MARE (pentru individual sau colectiv) UN CART — se va acorda lucrării celei mai bune din concurs.

PREMII COLECTIVE:

Premiul I

— întreg colectivul va merge într-o tabără pionierească internaţională. La acest premiu se pune în mod special condiţia ca participanţii să fie foarte buni la învăţătură.

Premiul II

— cîte un ceas de mînă de bună calitate pentru fiecare membru al colectivului.

Premiul III

— cîte o trusă Mont Blanc pentru fiecare membru al colectivului.

PREMII INDIVIDUALE

Premiul I

— cîte un magnetofon Tesla (pentru fiecare secţie în parte).

Premiul II

— cîte un aparat cu tranzistori Mamaia (pentru fiecare secţie în parte).

Premiul III

— cîte o bicicletă «Elegant» (pentru fiecare secţie în parte).

În afara premiilor principale, se vor mai acorda; **2 premii pentru originalitate; 3 premii speciale; 20 de menţiuni (pentru fiecare secţie în parte).**

Primii 200 de participanţi stabiliţi de juriu în ordinea notelor obţinute, ale căror lucrări au intrat în concurs (fiind funcţionale), chiar dacă nu au fost premiate, devin automat membri ai clubului Minitehnicus-Cutezătorii primind carnet şi insigna. Aceşti 200 de participanţi vor pleca pe timpul verii în tabăra Minitehnicus — special amenajată pentru ei.

Important! O dată cu brevetul, trimiteţi şi măsura hainelor întrucît cîştigătorii VOR PRIMI, PE LÎNGĂ PREMII ŞI CÎTE O SALOPETĂ SPECIALĂ TIP MINITEHNICUS-CUTEZĂTORII.

SFINX

CLUBUL LOGICIENILOR (1)

NOU! Începînd cu acest număr, redacţia a hotărît să premieze primele 5 dintre cele mai ingenioase rezolvări, cu cele mai frumoase demonstraţii, ale problemelor de logică. Vă invităm deci să trimiteţi răspunsurile voastre *cu demonstraţia respectivă* la cel mult 5 zile de la apariţia numărului. Pe plic veţi pune menţiunea: PENTRU CLUBUL LOGICIENILOR NR... (numărul va fi indicat în conformitate cu cel specificat în titlu — 1, 2, 3, 4 etc...). Numele premianţilor va fi anunţat în revistă, iar premiile vor fi trimise la domiciliu. *Scrieţi adresa voastră cît mai complet şi cît mai exact.*

Iată acum prima problemă pe care v-o propune profesorul universitar EDMOND NICOLAU. Vă urăm succes!

Săritura calului

— Ştii, desigur, că există posibilitatea ca un cal, la şah, să se mişte astfel încît să treacă prin toate pătratele.

— Desigur, dar ştii probabil şi tu, că nu e cu putinţă ca această piesă să plece dintr-un colţ şi să se oprească în cealaltă extremitate a diagonalei, trecînd prin toate pătratele tablei de şah.

—Aceasta la tablele normale de 8 × 8. Dar dacă tabla ar avea numai 6 × 6 pătrate, ar fi cu putinţă? Dar la 10 × 10?

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

Biverb istoric (8,5)

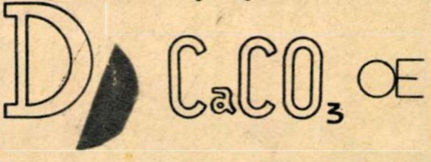

ŞTIŢI ÎMPĂRŢIREA?

Puteţi împărţi numărul 45 în patru părţi diferite, astfel încît, dacă la prima parte veţi adăuga 2, din cea de a doua veţi scade 2, pe cea de a treia o veţi înmulţi cu 2, iar pe a patra o veţi împărţi la 2, să obţineţi mereu acelaşi rezultat?

MINERĂ (Biverb 4, 9)

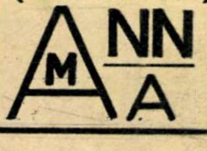

5 MINUTE LA SECRETARIATUL DE REDACŢIE

Crezînd că o să afle mai devreme ce pregăteşte secretariatul de redacţie pentru numărul viitor, Curiosul ne-a făcut cîteva vizite. Zadarnic însă. Am reuşit să ţinem totul în mare secret. Cu cîteva minute înainte ca mapa cu materiale să ia drumul tipografiei, Curiosul apăru iar şi... se repezi la ea.

— Ce s-a mai întîmplat cu temerarii cercetători de la Lacul cu elefanţi?

— Aşteaptă, dragă, pînă apare numărul 45!

— A, uite şi un sombrero. Precis că îl poartă un spectator la Olimpiadă.

— Ai ghicit! Tot în numărul 45, ziaristul sportiv Sever Noran prezintă epilogul Olimpiadei mexicane.

— Şi altceva?

— Altceva... Ai puţină răbdare pînă joia viitoare.

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu
VLAICU BÂRNA

7

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Mihai, domnul Țării Românești, aliat cu principele Transilvaniei și cu Aron Vodă al Moldovei, se pregătește să înfrunte prădalnica putere otomană. Într-o zi îi cheamă pe strîngătorii de biruri turci la casa vistiernicului Dan ca să le plătească toate datoriile. Dar cînd aceștia se adună sloboade tunurile asupra lor și dă foc casei. Pe turcii care prădau satele și tîrgurile îi alungă peste Dunăre.

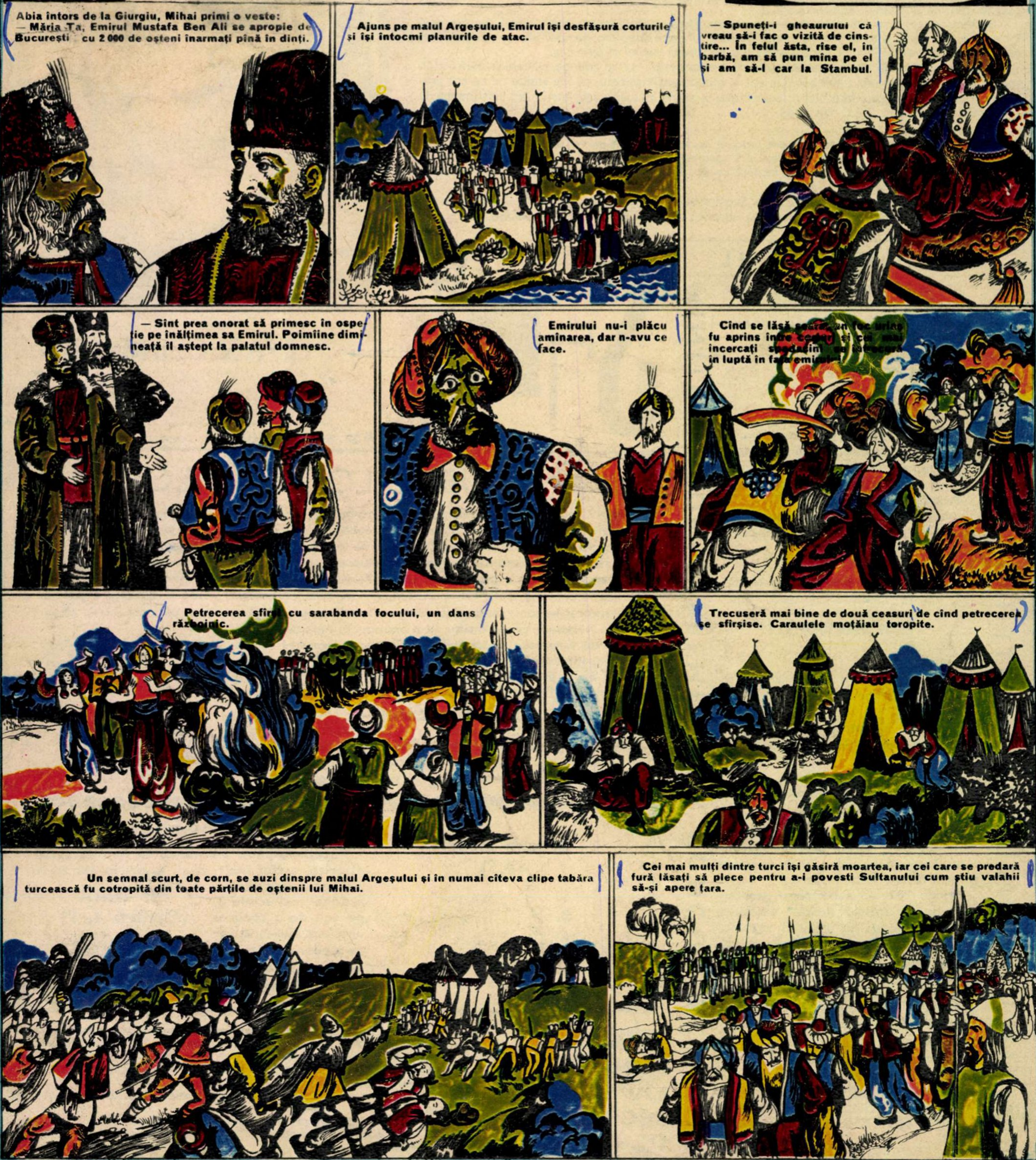

Abia întors de la Giurgiu, Mihai primi o veste:
— Măria Ta, Emirul Mustafa Ben Ali se apropie de București cu 2 000 de oșteni înarmați pînă în dinți.

Ajuns pe malul Argeșului, Emirul își desfășură corturile și își întocmi planurile de atac.

— Spuneți-i ghiaurului că vreau să-i fac o vizită de cinstire... În felul ăsta, rise el, în barbă, am să pun mîna pe el și am să-l car la Stambul.

— Sînt prea onorat să primesc în ospeție pe înălțimea sa Emirul. Poimîine dimineață îl aștept la palatul domnesc.

Emirului nu-i plăcu amînarea, dar n-avu ce face.

Cînd se lăsă seara, un foc uriaș fu aprins între corturi și cei mai încercați spadasini se întrecură în luptă în fața emirului.

Petrecerea sfîrși cu sarabanda focului, un dans războinic.

Trecuseră mai bine de două ceasuri de cînd petrecerea se sfîrșise. Caraulele moțăiau toropite.

Un semnal scurt, de corn, se auzi dinspre malul Argeșului și în numai cîteva clipe tabăra turcească fu cotropită din toate părțile de oștenii lui Mihai.

Cei mai mulți dintre turci își găsiră moartea, iar cei care se predară fură lăsați să plece pentru a-i povesti Sultanului cum știu valahii să-și apere țara.

(Va urma)

Cutezătorii 44 *Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ, Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10.*

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

45

JOI,
7 NOIEMBRIE 1968
ANUL II (Nr. 59)

DESCENDENȚII ZIMBRILOR SE SIMT FOARTE LA LOCUL LOR ÎN ACEST SECOL AL CUCERIRII COSMOSULUI.

ECRAN

Macheta noului Institut Politehnic din Bucuresti

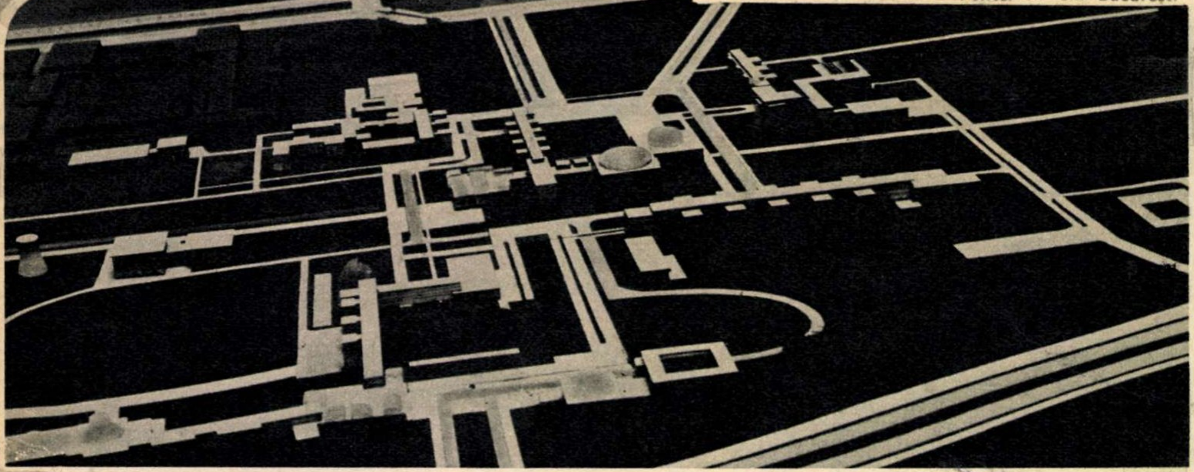

UN VEAC ȘI JUMĂTATE DE INGINERIE ROMÂNEASCĂ

Într-o zonă unde bucureşteanul, dintotdeauna indrăgostit de frumuseţea delicată a grădinilor, căuta zadarnic un petic catifelat de gazon, surisul colorat al unei flori sau liniştea unei bănci invitind la visare — se întinde un parc neobişnuit. Cişmigiul, faimoasa grădină a Capitalei, il priveşte cu invidie. Noul parc este, nici mai mult nici mai puţin, de şapte ori mai mare. În mijlocul parcului, un ansamblu de clădiri cuprinzind şase corpuri principale acoperă o suprafaţă de peste 200 de mii de m.p. Este noul local al Institutului politehnic, aflat în construcţie. Aici vor funcţiona 12 facultăţi. Vor învăţa 12 mii de studenţi. Numărul specialităţilor ştiinţifice şi tehnice: 50—60 de catedre, 1000 de cadre didactice. În mijlocul complexului de clădiri, se va ridica, din marmură şi sticlă, marea aulă cu aproape 2 000 de locuri, inconjurată de 580 de laboratoare, 130 de săli de proiecte, 120 de săli de cursuri... Să ne gindim şi la nenumăratele construcţii pentru invăţămintul tehnic superior ridicate in alte oraşe ale ţării.

Mă gindesc la toate acestea acum cind lumea noastră universitară, şi desigur nu numai ea, participă la festivităţile implinirii a 150 de ani de la infiinţarea învăţămîntului superior tehnic în limba română.

Mă gîndesc la toate acestea acum cînd, privind înapoi la clipa de început de acum 150 de ani, o filă îngălbenită de vreme mă ajută să reconstitui cămăruţele de la «Sf. Sava», locul unde inflăcăratul patriot şi eminentul om de cultură care a fost Gheorghe Lazăr a dat viată celei dintîi şcoli româneşti de inginerie. Dimensiunile cămăruţelor din 1818 abia dacă ar reprezenta astăzi suprafaţa unui singur cabinet din cele 70 ale noului Institut politehnic.

În sfîrşit, mă gîndesc la toate acestea acum cînd remarcabila sărbătoare a izbutit să lumineze şi mai clar un emoţionant adevăr: acela că un secol şi jumătate de învăţămînt ingineresc in limba română a constituit un drum continuu ascendent, distanţa de la cîteva cămăruţe la un complex uriaş, acoperind o suprafaţă de şapte ori mai mare decît cea mai întinsă grădină bucureşteană de ieri, fiind in acelaşi timp distanţa de la o intreprindere pe cit de temerară la începutul secolului trecut, pe atît de modestă în zestrea ei, la ceea ce este astăzi Institutul politehnic din Capitală, cu cele 10 facultăţi ale sale, cu cele 34 de secţii de specializare, printre care secţiile de Electronică şi Automatică.

Un singur lucru, unul singur a rămas neschimbat. Gheorghe Lazăr îşi explica opera sa de ctitor al şcolii in limba română prin dragostea sfîntă pentru acest pămînt şi pentru această naţiune. Raţiunea operei contemporane, expresie a inaltei preţuiri pe care partidul şi statul nostru socialist o acordă dezvoltării învăţămîntului românesc, este aceeaşi. Timpul departe de a stinge, a înteţit flacăra dragostei acesteia şi, luminată de ea, ziua de mîine se conturează mai limpede.

Visaţi, cutezătorilor, la ziua de mîine, la ziua cînd voi înşivă veţi fi studenţi. veţi deveni ingineri ducînd mai departe flacăra care arde de un secol şi jumătate, flacăra care nu va înceta să ardă niciodată!

Octav PANCU-IAŞI

ZILELE CULTURII SOVIETICE

În cadrul «Zilelor culturii sovietice» care s-au desfăşurat în ţara noastră cu prilejul celei de a 51-a aniversări a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, au avut loc numeroase manifestări. Printre acestea s-au numărat concertele orchestrei de cameră din Kiev, condusă de Anton Şaroev, Decada cărţii sovietice, expoziţiile de artă plastică şi fotografii, Festivalul filmului sovietic precum şi expuneri, conferinţe, întîlniri între oaspeţii sovietici şi publicul nostru.

Celebra balerină Galina Ulanova, criticul literar Alexandr Mihailov, poeta leningrădeană Nina Koroliova, sculptorul Bogdanas Kostas — iată doar cîţiva oaspeţi de seamă care ne-au vizitat cu acest prilej.

Expoziţiile de la Librăria Universală din Capitală şi cea de la Craiova au făcut cunoscute, de asemenea, cele mai noi lucrări din domeniul literaturii politice, beletristice, tehnico-ştiinţifice şi artei din U.R.S.S.

LA SEMICENTENARUL COMSOMOLULUI

Zilele trecute, în întreaga Uniune Sovietică a fost sărbătorită împlinirea a 50 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist Leninist (Comsomol).

La Moscova, în Piaţa Roşie, a avut loc un mare miting al tineretului la care au participat conducători de partid şi de stat ai Uniunii Sovietice, membrii conducerii Comsomolului, reprezentanţi ai unor organizaţii internaţionale şi naţionale de tineret. Din R.S. România a luat parte delegaţia Uniunii Tineretului Comunist condusă de tovarăşul Ion Iliescu, prim secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului.

Scrisoarea săptămînii

CONSTELAŢIA DISTINCŢIILOR PIONIEREŞTI

Vestea ne parvine în momentul plecării la tipografie a revistei. Bucurîndu-ne nespus o asemenea veste, nu o putem păstra neîmpărtăşită şi vouă. Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor a instituit, pentru voi toţi, o nobilă «constelaţie» de trese şi insigne, de titluri şi diplome, menite a reliefa şi răsplăti — în simbol şi efigie — ampla, vibranta diversitate a izbînzilor şi aptitudinilor voastre.

Cine vor fi posesorii tuturor acestor distincţii? Cum vor arăta şi cum se vor acorda ele? — iată întrebări clocotitoare, la care cîţiva redactori ai noştri, cercetînd cele şapte pagini ale regulamentului respectiv, se pregătesc să vă răspundă cît mai concret, cît mai colorat, într-un număr apropiat.

Vedem de pe acum, în fiecare dintre voi, un purtător al viitoarelor distincţii. Epoleţii bluzei voastre vor străluci de aurul sau azurul treselor. Pieptul vă va fi împodobit cu însemnele primelor izbînzi de iscoditori în ale ştiinţei de «mini-tehnicieni», de virtuali artişti, literaţi sau campioni sportivi. Cei mai buni dintre cei mai buni vor primi frumosul titlu **Pionier de frunte.** *Pentru acolo unde cei mai buni vor fi şi cei mai numeroşi — pentru detaşamente şi unităţi de frunte — se pregătesc diplome frumoase, binemeritate.*

Ba, mai mult! Printre distincţiile care vă aşteaptă — minunată surpriză! — există una adresată parcă... anume fiecăruia dintre cititorii noştri: **Titlul şi insigna «Cutezătorul»,** *titlu şi insigna ce se vor acorda oricărui pionier care săvîrşeşte fapte deosebite, întru apărarea patriei, întru salvarea unor vieţi omeneşti, întru prevenirea incendiilor, inundaţiilor sau a unor accidente grave de circulaţie...*

Dar cîte şi cîte fapte deosebite nu poate săvîrşi un pionier? În tînăra «constelaţie» a distincţiilor, ce vă aşteaptă, noi şi vedem răsărind, noi şi vedem împlinindu-se năzuinţele voastre, comportarea voastră demnă, succesele voastre la învăţătură, faptele voastre de adevăraţi cutezători...

Mihai Negulescu

TELEX Cutezătorii

- Într-una din zile, elevii Vitea Ibraev, Iura Dibanev şi Tolea Dranişnikov din satul Ust-Omciug, regiunea Mogadan (U.R.S.S.) s-au dus la pescuit. La un moment dat, Tolea a observat o ciudată piatră galbenă care zăcea în prundişul rîului. Era o pepită de aur. Cînd au dus-o la Oficiul de primire a aurului, băieţii au fost felicitaţi — pepita cîntărea 1 300 de grame.

- **Ştiaţi că misterioasele statui din Insula Paştelui pot fi văzute fără să străbaţi drumul nesfîrşit al oceanelor? Ele se află, în copie bineînţeles, nu departe de Leningrad, pe însoritele plaje din istmul Kareliei, într-un orăşel anume construit pentru copii — Orăşelul Soarelui.**

Aici copiii pot petrece deopotrivă atît în cetatea basmelor cu uriaşul Gulliver cît şi în oraşul cosmic unde se găsesc rachete şi autodroame. Iubitorii de călătorii pe mări şi oceane pot deveni adevăraţi «lupi de mare» navigînd pe lacul orăşelului cu corăbii, vapoare sau cu vechi luntre ruseşti.

TOAMNĂ!

Foto: MĂNESCU NICOLAE

Tablou pentru Suceava

Pe strada mea a răsărit o floare.
Mi-a apărut în față într-o zi.
Și eu m-am întrebat de unde oare
Această frumusețe răsări?

L-am întrebat pe vînt, și călătorul
S-a întrebat la rîndul său uimit.
Nici el nu observase că-n grădină
O floare nouă, mîndră-a răsărit.

Aseară iar mă întorceam spre casă
Și în amurgul lin ce se-ngîna,
Un om în salopetă la fereastră
O melodie nouă fredona.

O melodie, care sus pe schele
A scris-o cu mistria un zidar,
Iar blocul din grădina străzii mele
Avea parfumul proaspăt de mortar.

Pe strada mea a răsărit o floare...
Încerc să socotesc: a cîta-i oare?

PITICARI DOINA,
cl. a VIII-a, Sc. generală nr. 3,
Cîmpulung Moldovenesc

SE POT EFECTUA OPERAȚII FĂRĂ INCIZIE?

DA!

SPUN

Cutezătorii

...pentru că o asemenea operație a și fost realizată de doctorul Vasile Luță la Clinica de ftiziologie din Timișoara. Un băiat de 14 ani, din Oravița, Gherman Constantin, a inhalat din neatenție o ... bilă metalică cu un diametru de 8 mm! Orice încercare de extragere cu ajutorul penselor s-a dovedit fără folos. Corpul fiind sferic, avea tendința să coboare mai profund în bronhii. Se impunea o intervenție chirurgicală rapidă, dar care era foarte grea și dureroasă. Îndrăznețul medic din Timișoara a hotărît atunci să folosească un electromagnet de forma unei tije, de dimensiuni anume pentru bronhoscopie. După indicațiile sale, tija a fost confecționată de cîțiva tehnicieni de la Intreprinderea «Electromotor» din Timișoara. Cu ajutorul ei bila a fost extrasă, iar tînărul pacient se simte bine. Specialiștii și-au spus îndată cuvîntul: o asemenea intervenție se aplică pentru prima dată în medicina românească.

UN IMOBIL POATE FI... MOBIL?

DA!

SPUN

Cutezătorii

...Arhitectul Richard I. Forster din Conecticut S.U.A. a dovedit-o. El a construit pentru familia sa o casă care se învîrtește și care poate fi mereu, după dorință, cu fața spre soare. Asemănarea locuinței lui Forster cu o ciupercă este evidentă. Piciorul ciupercii corespunde unui cilindru în care se află motorul ce pune imobilul în mișcare. Tot pe acest ax, se află poarta și scara de intrare. În căciula ciupercii sînt încăperile de locuit. Pe scară se află cele patru butoane care pun casa în mișcare, la o simplă apăsare.